

**Instrukcja Ruchu i Eksploatacji
Sieci Dystrybucyjnej
(IRiESD)
PROJEKT DO KONSULTACJI**

LUBLIN, 15.10.2018 r.

Spis treści:

CZEŚĆ I: POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
1. WSTĘP.....	4
2. PODSTAWA PRAWNA OBOWIĄZYWANIA IRIESD	11
3. DOKUMENTY POWIĄZANE	12
4. INFORMACJE DODATKOWE	12
5. PROCEDURY WPROWADZENIA I AKTUALIZACJI IRIESD	13
CZEŚĆ II: OGÓLNE WARUNKI KORZYSTANIA	15
6. SYSTEM DYSTRYBUCYJNY	16
7. WSPÓŁPRACA OSD Z OPERATORAMI SYSTEMÓW GAZOWYCH.....	22
8. PRAWA I OBOWIĄZKI ODBIORCÓW	23
9. PLANOWANIE ROZWOJU SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO	26
10. PRZYŁĄCZANIE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	26
11. UMOWA DYSTRYBUCYJNA	32
12. WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG DYSTRYBUCJI	35
13. PROCEDURA ZGŁASZANIA UMÓW DO REALIZACJI.....	40
14. ZASADY SKŁADANIA ZBIORCZEGO ZGŁOSZENIA ZAPOTRZEBOWANIA	44
15. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY	46
16. PRACE W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM	49
17. WYMIANA INFORMACJI POMIĘDZY STRONAMI UMOWY DYSTRYBUCYJNEJ	50
CZEŚĆ III: BILANSOWANIE SYSTEMU I ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI	53
18. WYMAGANIA DOTYCZĄCE UKŁADÓW POMIAROWYCH, SYSTEMÓW TELEMETRYCZNYCH ORAZ ZASADY DOKONYWANIA POMIARÓW.....	54
19. SZACOWANIE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W PUNKTACH WYJŚCIA TYPU WS.....	63
20. ALOKACJE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W PUNKTACH WEJŚCIA I WYJŚCIA	65
21. ZGŁASZANIE PZD DO REALIZACJI	68
22. BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO	70
23. ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM	74
24. WARUNKI ROZLICZANIA USŁUG DYSTRYBUCJI	80
25. FAKTUROWANIE I PŁATNOŚCI	80
26. SPOSOBY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH	80
27. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I WPROWADZAJĄCE	83

CZĘŚĆ I:
POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. WSTĘP

1.1 Niniejsza Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) reguluje warunki świadczenia usług dystrybucji w systemie dystrybucyjnym JMP FLOWERS POWER SP. Z O.O z siedzibą w Stężycy przy ul. Zielonej 48, działającego jako Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD).

1.2 Definicje:

Alokacja	Przypisanie poszczególnym ZUD ilości paliwa gazowego przekazanego do dystrybucji w punkcie wejścia lub odebranego w punkcie wyjścia.
Alokacja operatywna	Określenie szacunkowych ilości paliwa gazowego dostarczonego do fizycznego punktu wejścia do strefy dystrybucyjnej lub odebranego w fizycznym punkcie wyjścia ze strefy dystrybucyjnej w poprzedniej dobie gazowej.
Alokacja rozliczeniowa	Określenie ilości paliwa gazowego dostarczonego do fizycznego punktu wejścia do strefy dystrybucyjnej lub odebranego w punkcie wyjścia ze strefy dystrybucyjnej w poszczególnych dobach gazowych zakończonego miesiąca gazowego.
Bilansowanie fizyczne	Działalność OSD mająca na celu zrównoważenie ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego z systemu dystrybucyjnego poprzez bieżące sterowanie pracą systemu dystrybucyjnego.
Bilansowanie handlowe	Działalność OSD polegająca na określaniu i rozliczaniu wielkości niezbilansowania wynikającego z różnicy pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonego i pobranego z systemu dystrybucyjnego oraz rozliczeniu z tytułu niezbilansowania w strefach dystrybucyjnych.
Bilansowanie systemu	Działalność OSD polegająca na równoważeniu zapotrzebowania na paliwa gazowe z dostawami tych paliw obejmująca bilansowanie fizyczne i handlowe.
Cena referencyjna gazu (CRG)	Średnioważona cena zakupu paliwa gazowego przez OSD, opublikowana na stronach internetowych OSD i wyznaczona dla gazu grupy E, zgodnie z metodologią określoną w IRiESD.
Cena referencyjna gazu na potrzeby rozliczania niezbilansowania (CRG_{BIL})	Średnioważona cena zakupu paliwa gazowego przez OSD, opublikowana na stronach internetowych OSD i wyznaczona dla gazu grupy E zgodnie z metodologią określoną w IRiESD, wykorzystywana przez OSD na potrzeby rozliczania bilansowania handlowego.

Ciepło spalania	Ciepło spalania HSN [298,15K, 101325kPa, V (273,15, 101,325kPa)] - ilość ciepła, która zostałaby wydzielona w wyniku całkowitego spalania w powietrzu ilości paliwa gazowego, gdyby reakcja zachodziła pod stałym ciśnieniem 101,325kPa, wszystkie, prócz wody, produkty spalania uległy kondensacji i wszystkie produkty spalania (zarówno produkty w stanie gazowym, jak i woda w stanie ciekłym) zostały doprowadzone do tej samej temperatury 298,15K (25°C) jaką miały substraty.
Ciśnienie	Ciśnienie paliwa gazowego mierzone w warunkach statycznych, jako nadciśnienie, będące różnicą pomiędzy bezwzględnym ciśnieniem statycznym paliwa gazowego a ciśnieniem atmosferycznym
Dni robocze	Dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
Doba gazowa	Okres od godziny 06:00 danego dnia do godziny 06:00 dnia następnego.
Dystrybucja	Transport paliw gazowych sieciami dystrybucyjnymi w celu dostarczenia Odbiorcom lub transport do innego systemu gazowego.
Gaz ziemny (PN-C-04750)	Gaz palny, którego głównym składnikiem jest metan i który wydobywany jest ze złóż podziemnych.
Giełda Gazu	Podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1127, t.j. z późn. zm.), na której zawierane są transakcje sprzedaży paliwa gazowego lub podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1768, t.j. z późn. zm.) organizujący obrót towarami giełdowymi w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych, w tym paliwem gazowym.
Karta aktualizacji	Wykaz planowanych zmian w IRiESD.
Liczba Wobbego (PN-C-04750)	Stosunek wartości ciepła spalania paliwa gazowego, do pierwiastka kwadratowego jego gęstości względnej, w tych samych warunkach odniesienia.
Metr sześcienny (m³)	Metr sześcienny suchego paliwa gazowego w warunkach odniesienia: ciśnienie 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (0°C) (warunki normalne).
Miesiąc gazowy	Okres od godziny 06:00 pierwszego dnia danego miesiąca do godziny 06:00 pierwszego dnia miesiąca następnego.
Moc umowna	Określona w umowie o świadczenie usług dystrybucji i w umowie kompleksowej maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego w warunkach normalnych, która może być dostarczona do dystrybucji w punkcie wejścia lub pobrana z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia.

Moc przyłączeniowa	Planowana, maksymalna godzinowa możliwość dostarczania lub pobierania paliwa gazowego, służąca do zaprojektowania przyłącza, określona w umowie o przyłączenie do sieci, wyrażona w m ³ /h.
Niezbilansowanie	Różnica pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punktach wejścia i odebranego w punktach wyjścia w ramach danej strefy dystrybucyjnej, wyliczona w oparciu o alokacje zgodnie z IRiESD.
Nielegalny pobór gazu	Pobieranie paliw gazowych bez zawartej umowy, z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowego, albo poprzez ingerencję w ten układ lub jego zabezpieczenia (plomby) mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowy.
Nominacja	Oświadczenie ZUD przekazane do OSD dotyczące ilości paliwa gazowego, które zostanie pobrane przez ZUD w określonym czasie z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa gazowe na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.
Odbiorca w gospodarstwie domowym	Odbiorca końcowy dokonujący zakupu paliw gazowych wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym.
Odbiorca końcowy	Odbiorca, którego urządzenia lub instalacje przyłączone są do systemu dystrybucyjnego, dokonujący zakupu paliw gazowych na własny użytek.
Okres rozliczeniowy	Ustalony w taryfie lub umowie przedział czasowy, będący podstawą rozliczenia za świadczoną przez OSD usługę dystrybucji.
Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD)	JMP Flowers Power Sp. z o.o. z siedzibą w Stężycy – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowanie tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.
Operator Systemu Przesyłowego (OSP)	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci przesyłowej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.
Operator Systemu Współpracującego (OSW)	OSP, Operator Systemu Magazynowania lub inny niż OSD operator systemu dystrybucyjnego współpracujący z systemem dystrybucyjnym OSD.

Paliwo gazowe	Gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia.
Plan Ograniczeń	Plan wprowadzania ograniczeń w poborze paliwa gazowego w rozumieniu Ustawy o zapasach.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji (PZD)	Składane na podstawie umowy dystrybucyjnej zlecenie dystrybucji paliwa gazowego do jednego punktu wyjścia. Jedna umowa dystrybucyjna może zawierać wiele PZD.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji typu R (PZDR)	Pojedyncze zlecenie dystrybucji paliwa gazowego od punktu lub wielu punktów wejścia do pojedynczego punktu wyjścia WR.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji typu S (PZDS)	Pojedyncze zlecenie dystrybucji paliwa gazowego od punktu lub wielu punktów wejścia do pojedynczego punktu wyjścia WS.
Przedpłatowy układ pomiarowy	Gazomierze lub inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, dokonujące pomiaru z góry opłaconej, ilości paliwa gazowego i automatycznie wstrzymujące dostarczanie paliwa gazowego w sytuacji, gdy cały opłacony wolumen paliwa gazowego zostanie odebrany lub zostanie przekroczony okres, za który wniesiono opłatę.
Przepustowość techniczna	Maksymalna ciągła przepustowość systemu dystrybucyjnego, w ramach której OSD może świadczyć usługi dystrybucji paliwa gazowego.
Przepustowość zarezerwowana	Część przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego zarezerwowana w związku z zawartymi przez OSD umowami o świadczenie usług dystrybucji oraz umowami o przyłączenie, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.
Przesyłanie	Transport paliw gazowych sieciami przesyłowymi.
Przyłącze	Odcinek sieci od gazociągu zasilającego do armatury odcinającej, służący do przyłączenia do sieci gazowej urządzeń lub instalacji podmiotu przyłączanego.
Przywóz	Sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliwa gazowego w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu w rozumieniu Ustawy o zapasach.
Punkt wejścia	Miejsce dostarczania paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego.
Punkt wyjścia	Miejsce odbioru paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego.
Renominacja	Zmiana zatwierdzonej nominacji.
Rok gazowy	Okres od godziny 06:00 dnia 1 października roku poprzedniego do godziny 06:00 dnia 1 października danego roku.

Sieć dystrybucyjna	Sieć gazowa wysokich, średnich podwyższonych, średnich i niskich ciśnień z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSD.
Sieć gazowa	Instalacje połączone i współpracujące ze sobą, obejmujące m.in. gazociągi wraz ze stacjami gazowymi i układami pomiarowymi, służące do przesyłania lub dystrybucji paliwa gazowego, należące do przedsiębiorstwa energetycznego.
Sieć przesyłowa	Sieć gazowa wysokich ciśnień, z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSP.
Siła wyższa	Niezależne od woli strony nadzwyczajne zdarzenie zewnętrzne uniemożliwiające na stałe lub na pewien czas wykonanie umowy, którego to zdarzenia lub jego skutków, strona przy zachowaniu należytej staranności nie mogła przewidzieć w chwili zawierania umowy, ani też uniknąć bądź przezwyciężyć.
Sprzedawca z urzędu	Wyznaczone przez Prezesa URE Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi, świadczące usługi kompleksowe Odbiorcom paliw gazowych w gospodarstwie domowym niekorzystającym z prawa wyboru sprzedawcy.
Strefa dystrybucyjna	Wydzielony fragment systemu dystrybucyjnego, połączony hydraulicznie siecią dystrybucyjną, zasilany z określonego punktu/ punktów wejścia.
System dystrybucyjny	Sieci dystrybucyjne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią.
System gazowy	Sieci gazowe oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią.
System przesyłowy	Sieci przesyłowe oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią.
System telemetryczny	Urządzenia nadawczo-odbiorcze współpracujące z układami pomiarowo-rozliczeniowymi, służące do zdalnego przesyłu wyników pomiarów do centrów zbierania i przetwarzania danych pomiarowych.
Sytuacja awaryjna	Sytuacja powodująca utratę technicznej sprawności sieci dystrybucyjnej lub przyłączonych do niej sieci, instalacji lub urządzeń, lub bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia, środowiska, lub nagłą konieczność przeciwdziałania powstaniu takich zagrożeń lub ich uniknięcia oraz usunięcia skutków spowodowanych ich wystąpieniem i powodujące ograniczenia w dostarczaniu, dystrybucji lub odbiorze paliwa gazowego.
Taryfa	Zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany przez OSD i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim użytkowników systemu dystrybucyjnego w trybie określonym ustawą Prawo energetyczne.

Układ pomiarowo-rozliczeniowy	Gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru objętości gazu pobranego lub dostarczonego do sieci gazowej i dokonywania rozliczeń.
Umowa dystrybucyjna	Umowa zawarta pomiędzy ZUD a OSD, na podstawie której OSD świadczy usługi dystrybucji na rzecz ZUD.
Umowa kompleksowa	Umowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży paliwa gazowego i umowy dystrybucyjnej zawarta pomiędzy ZUD a odbiorcą.
Umowa o przyłączenie	Umowa określająca prawa i obowiązki stron w procesie przyłączania podmiotu do sieci dystrybucyjnej.
Ustawa o zapasach	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1210, t.j. z późn. zm.).
Ustawa Prawo energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220, t.j. z późn. zm.)
Użytkownik systemu dystrybucyjnego	Podmiot dostarczający paliwa gazowe do systemu dystrybucyjnego lub zaopatrywany z tego systemu, w tym ZUD lub Odbiorca.
Warunki normalne	Warunki odniesienia do celów rozliczeniowych: ciśnienie bezwzględne 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (0°C).
Współczynnik konwersji	Współczynnik służący do określania ilości paliwa gazowego wyznaczony na zasadach określonych w IRiESD.
Zarządzenie ograniczeniami	Działalność gospodarcza wykonywana przez OSD w ramach świadczonych usług dystrybucji w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego oraz zapewnienia wymaganych parametrów technicznych paliw gazowych w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tego systemu.
Zbiorcze Zgłoszenie Zapotrzebowania (ZZZ)	Weześniejsze powiadomienie OSD przez ZUD o faktycznej ilości paliwa gazowego, którą ZUD zamierza wprowadzić do systemu dystrybucyjnego i z niego odebrać.
Zleceniodawca usługi Dystrybucji (ZUD)	Osoba fizyczna lub prawna, a także jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, lecz posiadająca zdolność prawną, która korzysta z usługi dystrybucji na warunkach umowy dystrybucyjnej.
Zleceniodawca Usługi Przesyłania (ZUP)	Osoba fizyczna lub prawna a także jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, lecz posiadająca zdolność prawną, która korzysta z usługi przesyłania na warunkach umowy przesyłowej zawartej z OSP.
Źródło	Miejsce pozyskania paliwa gazowego, tj.: kopalnia, biogazownia, instalacja regazyfikacji LNG, mieszalnia, sieci przesyłowe inne aniżeli system przesyłowy OSP.

1.3 Wykaz stosowanych skrótów:

CRG	Cena referencyjna gazu OSD dla danej grupy gazu
⁰ C	Stopień Celsjusza
DNS	Niezbilansowanie ZUD
E	Gaz ziemny wysokometanowy
H	Godzina
HRD	Handlowy Raport Dystrybucji
HRN	Handlowy Raport Niezbilansowania
HSN	Wartość ciepła spalania dla paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym
HSN _{min}	Minimalna wartość ciepła spalania paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym
HSN _{mingr}	Minimalna wartość ciepła spalania paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym poniżej dolnej granicy określonej w pkt. 6.8.1.2
H _{zw}	Rzeczywiste ciepło spalania paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego lub pobranego z systemu dystrybucyjnego
I _G	Ilość paliwa gazowego dostarczona przez ZUD do systemu dystrybucyjnego w punkcie wejścia
IN	Pobrana w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD
IRiESD	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej
IRiESP	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej
kPa	Kilopaskal
kWh	Kilowatogodzina
K _{WR}	Współczynnik konwersji dla punktów typu WR
K _{WS}	Współczynnik konwersji dla punktów typu WS
m ₃	Metr sześcienny w warunkach normalnych
mg	Miligram
μg	Mikrogram
MJ	Megadżul
MOD	Wartość bezwzględna
MUP	Międzyoperatorska Umowa Przesyłowa
N _z	Dobowa ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji ZUD
ONC	Opłata za niedotrzymanie ciepła spalania w punkcie wejścia
ONP	Opłata za niedotrzymanie parametrów paliwa gazowego w punkcie wejścia
ONT	Opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy w punkcie wejścia
ONWW	Opłata za niedotrzymanie ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej nominacji ZUD w punkcie wyjścia
OPM	Opłata bilansująca
ORCS	Obszar Rozliczeniowy Ciepła Spalania
OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego
OSP	Operator Systemu Przesyłowego

OSW	Operator Systemu Współpracującego
PNWW	Względne niedotrzymanie nominacji ZUD w punkcie wyjścia
PZD	Pojedyncze zlecenie dystrybucji
PZDR	Pojedyncze zlecenie dystrybucji typu R
PZDS	Pojedyncze zlecenie dystrybucji typu S
SHO	Szczegółowy Harmonogram Odczytów
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WR	Punkty wyjścia rozliczane z zamówionej mocy i ilości dostarczonego paliwa gazowego, w tym punkty wyjścia do innych systemów gazowych
WS	Punkty wyjścia rozliczane wyłącznie z ilości dostarczanego paliwa gazowego
X _{SNmax}	Najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego przedstawiona w tabeli w pkt. 23.8.1
X _{STNmax}	Najwyższa dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody [K]
ZUD	Zleceniodawca usługi dystrybucji
ZUP	Zleceniodawca usługi przesyłania
ZZZ	Zbiorcze Zgłoszenie Zapotrzebowania

- 1.4 Użyte w IRiESD odniesienie do „ilości paliwa gazowego” rozumie się jako odniesienie do „ilości paliwa gazowego, wyrażonej w kWh”, o ile wyraźnie nie zastrzeżono inaczej. „Objętość paliwa gazowego” wyrażana jest w metrach sześciennych w warunkach normalnych.
- 1.5 Użyte w IRiESD określenie „dzień” rozumie się jako dzień kalendarzowy, o ile wyraźnie nie zaznaczono inaczej.
- 1.6 Terminy określone w IRiESD na złożenie, przekazanie lub dostarczenie do OSD pism, wniosków lub innych informacji i dokumentów uważa się za zachowane, jeżeli przed ich upływem dokumenty te wpłynęły do OSD.

2. PODSTAWA PRAWNA OBOWIĄZYWANIA IRiESD

- 2.1 IRiESD, opracowana przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego zgodnie z wymogami art. 9g Ustawy Prawo energetyczne, określa zasady świadczenia usług dystrybucji, warunki korzystania z sieci dystrybucyjnej, a także warunki i sposób prowadzenia ruchu i eksploatacji oraz planowania rozwoju tej sieci i stanowi integralną część umowy dystrybucyjnej.
- 2.2 Zgodnie z wymogami art. 9g ust. 5 Ustawy Prawo energetyczne niniejsza IRiESD uwzględnia wymagania określone w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP) przez Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. (Operator Systemu Przesyłowego - OSP).
- 2.3 Wszystkie zmiany IRiESD wprowadzane są z zachowaniem postanowień art. 9g ust. 2 Ustawy Prawo energetyczne oraz zgodnie z procedurą przedstawioną w pkt. 5.
- 2.4 Przez podpisanie umowy dystrybucyjnej strony umowy zobowiązują się w całym okresie jej obowiązywania do przestrzegania wszystkich zapisów IRiESD, zgodnie z aktualną jej wersją.
- 2.5 IRiESD jest ustalona zgodnie z art. 9g Ustawy Prawo energetyczne i określa

w szczególności:

- 2.5.1 prawa i obowiązki OSD oraz ZUD,
  - 2.5.2 warunki świadczenia usług dystrybucji paliwa gazowego,
  - 2.5.3 procesy niezbędne dla bezpiecznej i efektywnej realizacji usług dystrybucji paliwa gazowego,
  - 2.5.4 zakres współpracy OSD z użytkownikami systemu dystrybucyjnego oraz OSW.
- 2.6 Do stosowania postanowień IRiESD zobowiązani są użytkownicy systemu dystrybucyjnego, w tym Odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do systemu dystrybucyjnego lub korzystający z usług świadczonych przez OSD.
- 2.7 IRiESD i dokumenty uzupełniające sporządzone są w języku polskim.

3. DOKUMENTY POWIĄZANE

- 3.1 Dokumentami powiązаныmi z IRiESD są:
- 3.1.1 IRiESP,
  - 3.1.2 Plan Ograniczeń OSD,
  - 3.1.3 Obowiązująca taryfa OSD,
  - 3.1.4 aktualnie obowiązujące Polskie Normy i Normy Zakładowe oraz standardy techniczne Izby Gospodarczej Gazownictwa, związane z zakresem działalności OSD.
- 3.2 Procedury i Instrukcje EWE związane z zakresem działalności OSD.

4. INFORMACJE DODATKOWE

- 4.1 OSD publikuje na stronie internetowej www.jmpflowerspower.pl informacje i dokumenty wymagane obowiązującymi przepisami, w szczególności:
- 4.1.1 IRiESD,
  - 4.1.2 komunikat o rozpoczęciu procedury konsultacji zmiany IRiESD ,
  - 4.1.3 kartę aktualizacji,
  - 4.1.4 procedurę zmiany sprzedawcy,
  - 4.1.5 obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS),
  - 4.1.6 średnią ważoną wartość ciepła spalania w ORCS, podawaną w MJ/m³ z dokładnością do trzech miejsc po przecinku,
  - 4.1.7 wzory wniosków dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej,
  - 4.1.8 Plan Ograniczeń OSD,
  - 4.1.9 obowiązującą taryfę OSD,
  - 4.1.10 aktualną cenę referencyjną gazu (CRG),
  - 4.1.11 numery telefonów i adresy jednostek OSD,

5. PROCEDURY WPROWADZENIA I AKTUALIZACJI IRiESD

- 5.1 Zmiany w IRiESD wprowadzane są przez OSD.
- 5.2 Zmienione lub nowe postanowienia IRiESD wiążą OSD, ZUD, użytkowników systemu, w tym Odbiorców, OSW, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do systemu dystrybucyjnego, po rozpatrzeniu wniesionych do nich uwag i zatwierdzeniu zmienionych lub nowych postanowień IRiESD przez OSD.
- 5.3 OSD publikuje obowiązującą IRiESD na swojej stronie internetowej oraz udostępnia ją do publicznego wglądu w swojej siedzibie.
- 5.4 Zmiana IRiESD przeprowadzana jest poprzez wydanie nowej IRiESD albo poprzez wydanie Karty aktualizacji.
- 5.5 Każda zmiana IRiESD jest poprzedzona procesem konsultacji z użytkownikami systemu dystrybucyjnego.
- 5.6 Karta aktualizacji zawiera w szczególności datę sporządzenia Karty aktualizacji, opis zakresu zmian IRiESD, tekst wprowadzanego lub korygowanego zapisu IRiESD, datę przekazywania uwag do proponowanych zmian w IRiESD przez użytkowników systemu dystrybucyjnego oraz planowany termin wejścia w życie.
- 5.7 Proces wprowadzania zmian IRiESD jest przeprowadzany według następującego trybu:
  - 5.7.1 OSD opracowuje projekt zmian IRiESD wskazując treść proponowanych zmian oraz planowany termin wejścia w życie,
  - 5.7.2 OSD publikuje proponowane zmiany IRiESD na stronie internetowej OSD, a także udostępnia do wglądu w siedzibie OSD,
  - 5.7.3 OSD publikuje na swojej stronie internetowej komunikat informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji zmiany IRiESD, miejscu, sposobie i terminie składania uwag.
- 5.8 Użytkownicy systemu dystrybucyjnego, w terminie piętnastu (15) dni od daty udostępnienia proponowanych zmian IRiESD na stronie internetowej OSD, mogą przekazać do OSD swoje uwagi dotyczące zaproponowanych zmian.
- 5.9 OSD analizuje zgłoszone uwagi i opracowuje ostateczną treść zmian w IRiESD.
- 5.10 OSD zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w siedzibie do publicznego wglądu, opracowaną IRiESD albo Kartę aktualizacji wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia.
- 5.11 IRiESD jak również wszelkie zmiany IRiESD ustalone są przez OSD i wchodzi w życie w terminie przez niego ustalonym. Data wejścia w życie IRiESD lub jej zmian jest wpisywana na jej stronie tytułowej lub na stronie tytułowej Karty aktualizacji.
- 5.12 IRiESD stanowi część umowy dystrybucyjnej. Zmienione lub nowe postanowienia IRiESD stają się częścią umowy dystrybucyjnej począwszy od dnia ich obowiązywania.

- 5.13 W przypadku braku akceptacji zmian IRiESD, ZUD przysługuje prawo wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej zgodnie z postanowieniami tej umowy. Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej skutkuje rozwiązaniem tej umowy oraz złożonych PZD. Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej nie zwalnia ZUD z obowiązku stosowania IRiESD w nowym lub zmienionym brzmieniu w okresie wypowiedzenia. Powyższe postanowienia stosuje się odpowiednio do umowy kompleksowej zawartej pomiędzy OSD a Odbiorcą oraz porozumień zawartych przez OSD z OSW.

CZĘŚĆ II:
OGÓLNE WARUNKI KORZYSTANIA
Z SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

6. SYSTEMY DYSTRYBUCYJNY

6.1 Opis systemu dystrybucyjnego.

6.1.1 Zgodnie z klasyfikacją PN-C-04750:2011 system dystrybucyjny zarządzany przez OSD dzieli się na:

6.1.1.1 podsystem gazu ziemnego wysokometanowego grupy E

6.1.2 Z systemem dystrybucyjnym OSD mogą współpracować:

6.1.2.1 instalacje magazynowania,

6.1.2.2 biogazownie rolnicze,

6.1.2.3 systemy, sieci i instalacje innych operatorów,

6.1.2.4 instalacje regazyfikacji LNG.

6.2 Punkty wejścia do systemu dystrybucyjnego.

6.2.1 Wyróżnia się następujące punkty wejścia do systemu dystrybucyjnego:

6.2.1.1 punkty wyjścia z systemu przesyłowego OSP,

6.2.1.2 punkty wyjścia z systemu dystrybucyjnego OSW,

6.3 Punkty wyjścia oraz miejsca fizycznego poboru paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego.

6.3.1 W systemie dystrybucyjnym wyróżnia się punkty wyjścia zasilające:

6.3.1.1 miejsca fizycznego poboru paliwa gazowego zlokalizowane na połączeniu z systemem dystrybucyjnym OSW,

6.3.1.2 instalacje Odbiorców, w ramach których wyróżnia się punkty wyjścia typu WR oraz punkty wyjścia typu WS.

6.3.2 System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których OSD nie przysługuje tytuł prawny. W szczególności system dystrybucyjny nie obejmuje instalacji zlokalizowanych za kurkiem głównym.

6.3.3 W przypadku zainstalowania układów pomiarowo-rozliczeniowych w obrębie instalacji Odbiorcy, Odbiorca zapewni dostęp do układu pomiarowo-rozliczeniowego i umożliwi jego kontrolę na każde żądanie OSD. ZUD poinformuje swoich Odbiorców o powyższym obowiązku, m.in. poprzez odpowiednie zapisy umowne zawarte w umowie świadczenia usług dystrybucji paliw gazowych lub umowie kompleksowej.

6.3.4 W przypadku punktów wyjścia, w których układy pomiarowo-rozliczeniowe zlokalizowane są w obrębie instalacji Odbiorcy, a w szczególności w budynkach, w których instalacje rozprowadzają paliwo gazowe do wielu Odbiorców końcowych, przyjmuje się następujące procedury:

6.3.4.1 miejscem, w którym kończy się zobowiązanie OSD wynikające z umowy dystrybucyjnej, związane z dystrybucją paliwa gazowego, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy,

- 6.3.4.2 miejscem, w którym OSD zapewnia parametry jakościowe oraz ciśnienie paliwa gazowego w szczególności w rozumieniu postanowienia pkt. 6.8 i pkt. 23, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy,
  - 6.3.4.3 rozliczenia związane ze świadczonymi usługami dystrybucji prowadzone są przy wykorzystaniu układów pomiarowo - rozliczeniowych zainstalowanych u Odbiorców,
  - 6.3.4.4 w przypadku, gdy dla jednego punktu wyjścia istnieje wiele układów pomiarowo-rozliczeniowych zlokalizowanych w obrębie instalacji, usługi dystrybucji rozliczane są dla każdego układu pomiarowo-rozliczeniowego osobno,
  - 6.3.4.5 OSD nie odpowiada za żadne szkody związane z rozprowadzaniem paliwa gazowego w instalacjach i sieciach za kurkiem głównym zlokalizowanym na wejściu do instalacji Odbiorcy, do których OSD nie posiada tytułu prawnego, chyba, że szkoda wynikła z winy OSD.
- 6.4 Przejście ryzyka i własności.
- 6.4.1 Przejście na OSD ryzyka związanego z dystrybucją paliwa gazowego następuje w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego do strefy dystrybucyjnej. W celu uniknięcia wątpliwości, w każdym przypadku, gdy w niniejszej IRiESD jest mowa o paliwie gazowym dostarczonym w punkcie wejścia rozumie się, iż faktyczne dostarczenie następuje w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego do strefy dystrybucyjnej.
  - 6.4.2 Przejście na użytkownika systemu dystrybucyjnego ryzyka związanego z pobieranym paliwem gazowym następuje w miejscu fizycznego odbioru paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego, określonym jako granica sieci dystrybucyjnej OSD, w szczególności kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy lub sieci OSW. W celu uniknięcia wątpliwości, w każdym przypadku, gdy w niniejszej IRiESD jest mowa o paliwie gazowym pobranym w punkcie wyjścia, rozumie się, iż faktyczny pobór następuje w miejscu rozgraniczenia własności instalacji tj. na kurku głównym zlokalizowanym na wejściu do instalacji Odbiorcy lub sieci OSW.
- 6.5 Strefy dystrybucyjne.
- 6.5.1 System dystrybucyjny OSD składa się z jednej strefy dystrybucyjnej i obszaru rozliczeniowego ciepła spalania (ORCS).
  - 6.5.2 OSD zamieszcza na stronie internetowej podział sieci dystrybucyjnej na strefy dystrybucyjne według następującego planu:
    - 6.5.2.1 numer strefy dystrybucyjnej,
    - 6.5.2.2 ID i nazwę punktu/ punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej,
    - 6.5.2.3 nazwę gminy i miejscowość należącą do strefy dystrybucyjnej,
    - 6.5.2.4 rodzaj paliwa gazowego dystrybuowanego w strefie.

- 6.6 Obszar rozliczeniowy ciepła spalania (ORCS).
- 6.6.1 Wartość ciepła spalania paliwa gazowego będąca podstawą ustalenia jakości paliwa gazowego dla ORCS przyjmowana jest z pomiarów wykonywanych przez OSP lub OSW.
- 6.6.2 OSD wyznacza obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS) w taki sposób, aby określona dla nich średnia wartość ciepła spalania nie różniła się o więcej niż $\pm 3\%$ od wartości ciepła spalania paliwa gazowego określonego w którymkolwiek punkcie tego ORCS. OSD publikuje obszary ORCS na stronie internetowej.
- 6.6.3 Wartość ciepła spalania dla celów rozliczeniowych jest wyznaczana zgodnie z pkt. 6.6.1 i pkt. 6.6.5.
- 6.6.4 W przypadku zainstalowania urządzenia pomiarowego, uzgodnionego z OSD i poddawanego regularnemu sprawdzaniu przez akredytowane laboratorium, umożliwiającego w okresie rozliczeniowym określenie ciepła spalania paliwa gazowego w punkcie wejścia lub punkcie wyjścia, ciepło spalania w tym punkcie będzie określane na podstawie wskazań tego urządzenia.
- 6.6.5 Wartość ciepła spalania jest wyznaczana przez OSD jednorazowo dla całego okresu rozliczeniowego.
- 6.6.6 Odbiorca, po uzyskaniu zgody OSD, ma prawo do zainstalowania chromatografu w punkcie wyjścia, w którym odbiera paliwo gazowe. W tym celu OSD i Odbiorca zawierają porozumienie, w którym zostaną określone warunki techniczne oraz zasady i terminy przekazywania OSD przez Odbiorcę ciepła spalania wyznaczonego na podstawie wskazań zainstalowanego przez Odbiorcę chromatografu. W takim przypadku rozliczenia z tytułu dostarczania paliwa gazowego do punktu wyjścia, prowadzone będą na podstawie ciepła spalania wyznaczonego w oparciu o wskazania zainstalowanego chromatografu, o czym OSD niezwłocznie informuje ZUD dostarczającego paliwo gazowe dla tego Odbiorcy. Zmiana sposobu wyznaczania wartości ciepła spalania w takim punkcie wyjścia może nastąpić nie częściej niż raz w roku gazowym, za wyjątkiem sytuacji opisanej w pkt. 6.6.9.
- 6.6.7 OSD wyraża zgodę na zainstalowanie chromatografu, o którym mowa w pkt. 6.6.6 i prowadzenie rozliczeń na podstawie jego wskazań, o ile chromatograf oraz sposób jego montażu spełnia wymagania określone w porozumieniu, o którym mowa w pkt. 6.6.6.
- 6.6.8 Chromatografy, o których mowa w pkt. 6.6.6, podlegają sprawdzaniu przez akredytowane laboratorium, na koszt Odbiorcy, co najmniej raz w roku gazowym, a także każdorazowo po usunięciu awarii takiego chromatografu oraz każdorazowo na wniosek OSD. W przypadku sprawdzenia chromatografu na wniosek OSD, Odbiorca ponosi koszt takiego sprawdzenia wyłącznie w przypadku, jeżeli kontrola wykaże wadliwe działanie urządzenia.
- 6.6.9 W przypadku wystąpienia awarii lub innych nieprawidłowości w pracy chromatografu, o którym mowa w pkt. 6.6.6, w trakcie trwania okresu rozliczeniowego, OSD wyznaczy wartość ciepła spalania dla punktu wyjścia,

w którym ten chromatograf został zainstalowany, na zasadach ogólnych, określonych w pkt. 6.6.1 – 6.6.5. Warunkiem przywrócenia zasad wyznaczania wartości ciepła spalania, o których mowa w pkt. 6.6.6, jest udokumentowanie poprawności działania chromatografu, poprzez przedstawienie przez Odbiorcę protokołu sprawdzenia chromatografu i zaakceptowanie tego protokołu przez OSD. OSD jest zobowiązany do akceptacji protokołu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, jeżeli protokół został wystawiony przez laboratorium posiadające odpowiednią akredytację, a wskazane w protokole wyniki sprawdzenia chromatografu pozwalają na prowadzenie rozliczeń na podstawie wskazań tego chromatografu. W takim przypadku OSD rozpocznie wyznaczanie ciepła spalania na zasadach określonych w pkt. 6.6.6, z pierwszym dniem okresu rozliczeniowego przypadającym po okresie rozliczeniowym, w którym zaakceptowany został przez OSD protokół sprawdzenia chromatografu.

- 6.7 Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą.
- 6.7.1 Gazociągi, urządzenia oraz inne elementy systemu dystrybucyjnego OSD oraz krajowych systemów i instalacji współpracujących projektowane są i wykonywane zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640), odpowiednimi aktualnymi normami i innymi przepisami dotyczącymi dystrybucyjnej sieci gazowej.
- 6.8 Parametry jakościowe paliwa gazowego.
- 6.8.1 Ciepło spalania.
- 6.8.1.1 Ustala się wartości ciepła spalania paliwa gazowego (HSN) dla paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym:
- 6.8.1.1.1 dla systemu gazu ziemnego wysokometanowego E: od 38,0 MJ/m³ (10,555 kWh/m³), gdzie $HSN_{min} = 38,0$ MJ/m³ (10,555 kWh/m³),
- 6.8.1.2 Do systemu dystrybucyjnego nie może być dostarczane paliwo gazowe o wartości ciepła spalania niższej niż:
- 6.8.1.2.1 $HSN_{mingr} = 34,0$ MJ/m³ (9,444 kWh/m³) dla systemu gazu ziemnego wysokometanowego grupy E,
- 6.8.1.3 Dla systemu gazu ziemnego wysokometanowego grupy E w przypadku, gdy paliwo gazowe ma wartość ciepła spalania w zakresie $34,0 \leq HSN \leq 38,0$ MJ/m³ ($9,444 \leq HSN \leq 10,555$ kWh/m³), OSD może odmówić przyjęcia takiego paliwa, a w przypadku dostarczenia go do systemu pobiera od ZUD opłatę dodatkową zgodnie z IRiESD.

6.8.1.4 OSD może odmówić przyjęcia do systemu gazu ziemnego wysokometanowego grupy E paliwa gazowego o ciepłe spalania w zakresie $34,0 \leq HSN \leq 38,0$ MJ/m³ ($9,444 \leq HSN \leq 10,555$ kWh/m³), jeżeli mogłoby to spowodować:

6.8.1.4.1 obniżenie jakości paliwa gazowego dostarczanego do punktu wyjścia poniżej parametrów określonych w zawartej przez OSD umowie dystrybucyjnej,

6.8.1.4.2 niekorzystną zmianę zakresu dostarczania paliw gazowych Odbiorcom przyłączonym do systemu dystrybucyjnego,

6.8.1.4.3 naruszenie praw lub interesów Odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego.

6.8.2 Pozostałe parametry jakościowe.

6.8.2.1 Paliwo gazowe dostarczone do i transportowane systemem dystrybucyjnym OSD spełnia parametry jakościowe zgodnie z Normą PN-C-04753:2011 (warunki odniesienia 273,15 K; 101,325 kPa):

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wysokometanowy
		Wartość
Wartość opałowa	MJ/m ³	≥ 31
liczba Wobbego:		
- <i>nominalna</i>	MJ/m ³	53,5
- <i>zakres zmienności</i>	MJ/m ³	45 – 56,9
zawartość siarkowodoru	mg/m ³	≤ 7
zawartość tlenu	% (mol/mol)	$\leq 0,2$
zawartość dwutlenku węgla	% (mol/mol)	≤ 3
zawartość par rtęci	μg/m ³	≤ 30
zawartość pyłu o średnicy cząstek większej niż 5 μm	mg/m ³	$\leq 1,0$
zawartość siarki merkaptanowej	mg/m ³	≤ 16
zawartość siarki całkowitej	mg/m ³	≤ 40
intensywność zapachu gazu wyczuwalna w powietrzu przy stężeniu*	% (V/V)	1,0

* Wymagane dla gazociągów niskiego i średniego ciśnienia

- 6.8.3 ZUD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD paliwa gazowego spełniającego wymagania określone powyżej, z wyłączeniem parametrów dotyczących intensywności zapachu gazu.
- 6.8.4 OSD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego spełniającego wymagania określone powyżej.
- 6.8.5 Ciśnienie, pod jakim paliwo gazowe powinno być dostarczone do dystrybucji w punktach wejścia określa OSD. W punktach wejścia na połączeniu z systemem gazowym innego operatora ciśnienie paliwa gazowego określane jest zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniu międzyoperatorskim.
- 6.9 Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego.
  - 6.9.1 Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego zarządzanego przez OSD oparte jest o następujące kryteria bezpieczeństwa:
    - 6.9.1.1 zapewnienie przepustowości systemu dystrybucyjnego umożliwiającej realizację zawartych umów dystrybucyjnych,
    - 6.9.1.2 utrzymywanie odpowiedniego ciśnienia paliwa gazowego w poszczególnych punktach wyjścia,
    - 6.9.1.3 utrzymywanie określonych w IRiESD parametrów jakościowych i ciepła spalania paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym.
  - 6.9.2 W celu zapewnienia spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD podejmuje następujące działania:
    - 6.9.2.1 na bieżąco zarządza systemem dystrybucyjnym, w tym poprzez określone w IRiESD procedury, w sposób gwarantujący zapewnienie spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania tego systemu,
    - 6.9.2.2 zapobiega dostarczaniu przez ZUD lub inne podmioty do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD,
    - 6.9.2.3 utrzymuje i rozbudowuje systemy pomiarowo-kontrolne ilości, mocy, ciśnienia, parametrów jakościowych i ciepła spalania paliwa gazowego,
    - 6.9.2.4 opracowuje plany ograniczeń,
    - 6.9.2.5 uzgadnia i realizuje warunki współpracy z OSW określające tryb postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania tych systemów,
    - 6.9.2.6 utrzymuje stan techniczny systemu dystrybucyjnego zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami,
    - 6.9.2.7 zapewnia stałe dyżury pogotowia gazowego w celu niezwłocznego podejmowania działań w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej.

- 6.9.3 W celu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, w tym realizacji umów dystrybucyjnych do Odbiorców w gospodarstwach domowych, w przypadku braku możliwości zapewnienia dostaw paliwa gazowego na potrzeby OSD w ramach transakcji wolnorynkowych, ZUD sprzeda na żądanie OSD paliwo gazowe, na warunkach określonych w umowie dystrybucyjnej, po cenie określonej w taryfie ZUD, a w przypadku nie stosowania taryf, po cenie ustalonej zgodnie z umową dystrybucyjną.
- 6.9.4 Ilości paliwa gazowego zakupione na potrzeby OSD na podstawie pkt. 6.9.2 są przypisywane w punkcie wejścia do ORCS w ramach alokacji rozliczeniowych i operatywnych dla ZUD, od którego OSD kupuje paliwo gazowe.

7. WSPÓLPRACA OSD Z OPERATORAMI SYSTEMÓW GAZOWYCH

- 7.1 Warunki współpracy pomiędzy OSD a OSP określone są w międzyoperatorskiej umowie przesyłowej (MUP). Zakres przedmiotowy MUP określa IRiESP.
- 7.2 Warunki współpracy pomiędzy OSD a OSW określane będą w dwustronnych porozumieniach o współpracy.
- 7.3 Porozumienia o współpracy pomiędzy OSD a OSW określają w szczególności:
- 7.3.1 zasady przekazywania i sprawdzania zgodności nominacji (renomacji) rocznych i tygodniowych oraz mocy umownych w systemach współpracujących,
  - 7.3.2 zasady przekazywania informacji o alokowanych ilościach paliwa gazowego na punktach zlokalizowanych na połączeniu systemów,
  - 7.3.3 zasady wymiany informacji, w tym specyfikacje formatu danych i protokołów komunikacji umożliwiające współpracę systemów wymiany informacji,
  - 7.3.4 zasady udostępniania danych pomiarowo-rozliczeniowych,
  - 7.3.5 zasady prowadzenia ruchu i eksploatacji stacji gazowych zlokalizowanych na połączeniu systemów współpracujących,
  - 7.3.6 zasady prowadzenia remontów i modernizacji w systemach współpracujących,
  - 7.3.7 zasady uzgadniania harmonogramów, remontów, modernizacji i prac w systemach współpracujących mających wpływ na warunki pracy systemu współpracującego,
  - 7.3.8 zasady postępowania i wymiany informacji w zakresie realizacji procedur udzielania dostępu do sieci,
  - 7.3.9 zasady wymiany informacji o planowanych inwestycjach mających wpływ na warunki pracy systemu współpracującego,
  - 7.3.10 zasady współpracy w zakresie przyłączania nowych punktów - połączeń systemów współpracujących,
  - 7.3.11 zasady współpracy w przypadku wystąpienia zakłóceń jakości paliwa gazowego mających wpływ na pracę systemu współpracującego,
  - 7.3.12 zasady wymiany informacji pomiędzy służbami dyspozytorskimi oraz

postępowania w sytuacjach awaryjnych mających wpływ na funkcjonowanie systemu współpracującego,

- 7.3.13 zasady postępowania w przypadkach wprowadzania ograniczeń w poborze paliwa gazowego,
- 7.3.14 zasady przekazywania informacji w trakcie obowiązywania ograniczeń w poborze paliwa gazowego.

8. PRAWA I OBOWIĄZKI ODBIORCÓW

- 8.1 Odbiorca, którego urządzenia lub instalacje są przyłączone do systemu dystrybucyjnego OSD stosuje postanowienia IRiESD, w szczególności:
  - 8.1.1 zapewnia dostęp OSD do urządzeń pomiarowych oraz umożliwia wykonywanie pomiarów wielkości określonych w pkt. 18.4.4 oraz wykonanie niezbędnych prac eksploatacyjnych lub zabezpieczających,
  - 8.1.2 zapewnia dostęp do układu pomiarowego oraz instalacji gazowej (za stan której odpowiada Odbiorca lub właściciel budynku) i urządzeń gazowych w celu kontroli przestrzegania przez Odbiorcę postanowień umowy kompleksowej na zlecenie Sprzedawcy (ZUD),
  - 8.1.3 umożliwia zdemontowanie zainstalowanego układu pomiarowego, a także jego wydanie przedstawicielom OSD, jeżeli układ pomiarowy nie stanowi własności ZUD lub Odbiorcy, w przypadku wstrzymania dostarczania paliwa gazowego, braku umowy dystrybucyjnej lub kompleksowej, w szczególności na skutek jej wygaśnięcia lub rozwiązania i nie zawarcia umowy z nowym sprzedawcą,
  - 8.1.4 zabezpiecza przed zniszczeniem lub uszkodzeniem układ pomiarowy wskazujący wielkość poboru paliwa gazowego i układ redukcji paliwa gazowego; nie dokonuje w nich jakichkolwiek zmian (z malowaniem włącznie), utrzymuje w należyтым stanie technicznym szafki przeznaczone na te urządzenia oraz pokrywa w pełnej wysokości straty wynikające z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych urządzeń, chyba, że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności,
  - 8.1.5 zabezpiecza przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zerwaniem wszelkie plomby znajdujące się na lub przy ww. układzie pomiarowym a także inne plomby założone przez producenta układu pomiarowego, Sprzedawcę lub inny uprawniony organ oraz pokrywa w pełnej wysokości straty wynikające z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych plomb, chyba, że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności,
  - 8.1.6 niezwłocznie informuje OSD o zauważonych wadach lub usterkach układu pomiarowego, a także o stwierdzonych przerwach oraz zakłóceniach w dostarczaniu i odbiorze paliwa gazowego.
- 8.2 Odbiorca, podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego zgodnie z Ustawą o zapasach oraz aktami wykonawczymi do niej, niezależnie od obowiązków określonych w pkt. 8.1:
  - 8.2.1 przekazuje OSD informacje umożliwiające OSD uwzględnienie zapotrzebowania Odbiorcy w prognozowanym zapotrzebowaniu na paliwo gazowe,

- 8.2.2 informuje OSD do dnia 31 lipca każdego roku o minimalnej ilości paliwa gazowego, którego pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa w 10 stopniu zasilania,
  - 8.2.3 dostosowuje się do ograniczeń poboru paliwa gazowego, polegających na ograniczeniu maksymalnej godzinowej i dobowej ilości poboru paliwa gazowego stosownie do komunikatów OSP ogłaszanych w trybie i na zasadach określonych w Ustawie o zapasach,
  - 8.2.4 zapewnia możliwość całodobowego kontaktu z Odbiorcą na wypadek wystąpienia nagłych zdarzeń mających wpływ na realizację dostarczania paliwa gazowego do Odbiorcy,
  - 8.2.5 niezwłocznie wykonuje polecenia służb dyspozytorskich OSD.
- 8.3 Odbiorca, który jest właścicielem układu pomiarowego, niezależnie od obowiązków określonych w pkt. 8.1 ma obowiązek:
- 8.3.1 umożliwienia wykonania kontroli układu pomiarowego na każde żądanie OSD,
  - 8.3.2 umożliwienia przedstawicielom OSD założenia plomb zabezpieczających na urządzeniach układu pomiarowego,
  - 8.3.3 umożliwienia OSD zdalnego odczytu danych pomiarowych w przypadku funkcjonowania urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowo-rozliczeniowych tego Odbiorcy,
  - 8.3.4 umożliwienia OSD instalacji własnych urządzeń telemetrycznych w przypadku braku urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowych tego Odbiorcy,
  - 8.3.5 utrzymywania urządzeń pomiarowych w należyтым stanie technicznym,
  - 8.3.6 respektowania postanowień norm zakładowych, o których mowa w pkt. 18 lub innych norm i standardów, które je zastąpią, przy czym przepisy prawne, postanowienia IRiESD i umów mają pierwszeństwo w stosunku do postanowień przywołanych norm,
  - 8.3.7 wykonywania przeglądów okresowych urządzeń pomiarowych w punkcie poboru paliwa gazowego,
  - 8.3.8 informowania OSD o terminach wykonywanych przeglądów okresowych i umożliwienia jego przedstawicielom obecności w trakcie trwania prac.
- 8.4 W zakresie standardów jakościowych obsługi Odbiorców, w tym użytkowników systemu, OSD:
- 8.4.1 przyjmuje przez całą dobę zgłoszenia dotyczące dostaw paliw gazowych z systemu dystrybucyjnego,
  - 8.4.2 bezzwłocznie przystępuje do usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych, spowodowanych nieprawidłową pracą systemu dystrybucyjnego,
  - 8.4.3 udziela informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania paliw gazowych, przerwanego z powodu wystąpienia sytuacji awaryjnej systemu dystrybucyjnego,

- 8.4.4 powiadamia o terminach i czasie trwania planowanych przerw w dostarczaniu paliw gazowych w formie ogłoszeń prasowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, albo w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, lub indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych, bądź za pomocą innego środka telekomunikacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - 8.4.5 odpłatnie podejmuje stosowne czynności w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu lub inny podmiot prac w obszarze tego systemu,
  - 8.4.6 nieodpłatnie udziela informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnej taryfy,
  - 8.4.7 udziela odpowiedzi na zapytanie nie dotyczące rozliczeń, złożone pisemnie w formie listowej lub elektronicznej na zasadach i w terminach określonych w Ustawie Prawo energetyczne oraz aktach wykonawczych.
- 8.5 Odbiorca, któremu przysługuje tytuł prawny do urządzeń zainstalowanych w punkcie wyjścia lub wejścia ma także obowiązki wynikające z pkt. 18.4.7 i pkt. 18.6.
- 8.6 Odbiorca, który nie jest właścicielem układu pomiarowego:
- 8.6.1 zostanie poinformowany o terminach wykonywanych przeglądów okresowych wykonywanych przez służby OSD i obecności w trakcie trwania prac,
  - 8.6.2 może założyć plomby zabezpieczające na urządzeniach układu pomiarowego,
  - 8.6.3 może dokonywać zdalnego odczytu danych pomiarowych w przypadku funkcjonowania systemu telemetrii ,
  - 8.6.4 może zainstalować własny układ telemetrii, w przypadku braku telemetrii, pod warunkiem wcześniejszego uzgodnienia z OSD niezbędnych wymagań technicznych z zakresu rozbudowy.
- 8.7 Odbiorca, będący właścicielem układu pomiarowego, na żądanie OSD, w przypadku zmiany charakterystyki poboru paliwa gazowego uniemożliwiającej prawidłowy pomiar w danym punkcie wejścia lub wyjścia, w szczególności w przypadku zmiany mocy umownej lub ilości dystrybuowanego paliwa, zobowiązany jest do stosownej zmiany istniejącego układu pomiarowego.
- 8.8 Odbiorca, spełniający przesłanki do uznania za odbiorcę wrażliwego paliw gazowych w rozumieniu przepisów ustawy Prawo energetyczne, ma prawo do wystąpienia z wnioskiem do OSD o zainstalowanie przedpłatowych układów pomiarowych.
- 8.9 W przypadku trwałego zaprzestania realizacji Umowy dystrybucyjnej przez ZUD i zaprzestania dostarczania paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego w celu dostarczenia tego paliwa do jego Odbiorców, OSD informuje Odbiorców ZUD w gospodarstwach domowych o planowanym zaprzestaniu świadczenia usługi dystrybucji na rzecz tego ZUD.
- 8.10 W przypadku, o którym mowa w pkt. 8.9 powyżej, OSD przekazuje Odbiorcy w gospodarstwie domowym:
- 8.10.1 informację o planowanym terminie zaprzestania świadczenia usługi Dystrybucji na rzecz ZUD,

- 8.10.2 informację o konieczności zawarcia umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży przez Odbiorcę w gospodarstwie domowym z nowym sprzedawcą, na podstawie której nowy sprzedawca powinien rozpocząć sprzedaż paliwa gazowego najpóźniej w pierwszym dniu przypadającym po upływie terminu, o którym mowa w pkt. 8.10.1,
  - 8.10.3 wskazanie, że brak zawarcia Umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży z nowym sprzedawcą przy jednoczesnym dalszym odbiorze paliwa gazowego przez Odbiorcę w gospodarstwie domowym po upływie terminu, o którym mowa w pkt. 8.10.1, zostanie zakwalifikowany jako nielegalny pobór paliwa gazowego,
  - 8.10.4 listę sprzedawców paliwa gazowego, z którymi OSD zawarł umowę dystrybucyjną,
  - 8.10.5 informację o ZUD pełniącym funkcję Sprzedawcy z urzędu.
- 8.11 W przypadku zawarcia przez Odbiorcę w gospodarstwie domowym umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży z nowym sprzedawcą, rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji na rzecz tego sprzedawcy nastąpi zgodnie z procedurą zmiany sprzedawcy, określoną w rozdziale 15 IRiESD.
- 8.12 Postanowień pkt. 8.9 – 8.11 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 6b Ustawy Prawo energetyczne.

9. PLANOWANIE ROZWOJU SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

- 9.1 OSD odpowiada za rozwój systemu dystrybucyjnego.
- 9.2 Rozwój systemu dystrybucyjnego prowadzony jest w oparciu o kryteria zdefiniowane w założeniach polityki energetycznej kraju, strategię OSD, uwzględniające zaspokojenie obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwo gazowe, gwarantując zapewnienie długoterminowej zdolności systemu dystrybucyjnego.
- 9.3 OSD prognozuje zapotrzebowanie na paliwo gazowe na obszarze swojego działania, na podstawie informacji uzyskanych od OSW, ZUD, Odbiorców i dostawców z uwzględnieniem założeń polityki energetycznej państwa i oceny ich realizacji.
- 9.4 OSD sporządza i aktualizuje plany rozwoju w okresie wymaganym przepisami prawa.
- 9.5 OSD uwzględnia w planie rozwoju zapotrzebowanie na nowe zdolności w systemie dystrybucyjnym zgłoszone przez podmioty przyłączone do sieci lub podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci.
- 9.6 OSD współpracuje z podmiotami przyłączonymi do sieci OSD, gminami, OSW, przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się obrotem paliwami gazowymi w zakresie planowania rozwoju sieci gazowych.
- 9.7 Opracowany przez OSD plan rozwoju uwzględnia plan rozwoju sporządzony przez OSP.

10. PRZYŁĄCZANIE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

- 10.1 Zasady przyłączania podmiotów do sieci dystrybucyjnej.
  - 10.1.1 Przyłączanie podmiotów do sieci dystrybucyjnej realizuje OSD.
  - 10.1.2 Przyłączenie do sieci dystrybucyjnej następuje na podstawie umowy o przyłączenie po spełnieniu przez podmiot ubiegający się o przyłączenie

wymagań określonych przez OSD w warunkach przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.

- 10.1.3 Podmiot zgłaszający zmianę w odbiorze paliwa gazowego powodującą konieczność wymiany elementów sieci dystrybucyjnej lub rozbudowy tej sieci, jest traktowany jak podmiot ubiegający się o przyłączenie. Za zmianę, o której mowa wyżej uważa się w szczególności zmianę mocy umownej lub ilości dystrybuowanego paliwa gazowego wykraczającą poza dopuszczalny zakres pracy zainstalowanych urządzeń w punkcie wyjścia z sieci dystrybucyjnej. Opłaty z tytułu wykonania powyższych prac pobierane są zgodnie z postanowieniami taryfy.
  - 10.1.4 OSD może odmówić przyłączenia do sieci dystrybucyjnej gdy podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej nie posiada tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, przyłączanego obiektu lub sieci.
  - 10.1.5 Na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje i sieci, OSD wydaje informację o możliwości przyłączenia do sieci.
  - 10.1.6 Przyłączanie do sieci dystrybucyjnej OSD sieci innych OSW, wymaga, poza umową o przyłączenie, podpisania z OSD odrębnego porozumienia, o którym mowa w pkt. 7, ustalającego warunki i sposoby współpracy operatorów tych gazociągów i instalacji z systemem dystrybucyjnym.
  - 10.1.7 W procesie przyłączania podmiotu do sieci dystrybucyjnej wyróżnia się następujące działania:
    - 10.1.7.1 złożenie przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wniosku o określenie warunków przyłączenia,
    - 10.1.7.2 określenie przez OSD warunków przyłączenia,
    - 10.1.7.3 przesłanie podmiotowi ubiegającemu się o przyłączenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej OSD oraz, na jego pisemny wniosek, projektu umowy o przyłączenie,
    - 10.1.7.4 złożenie przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wniosku o zawarcie umowy o przyłączenie,
    - 10.1.7.5 zawarcie umowy o przyłączenie,
    - 10.1.7.6 przygotowanie i realizacja przyłączenia.
  - 10.1.8 Szczegółowe zasady przyłączania podmiotów do sieci dystrybucyjnej określone są w Ustawie Prawo energetyczne oraz aktach wykonawczych do tej ustawy.
  - 10.1.9 Dodatkowe informacje związane z przyłączaniem do sieci dystrybucyjnej oraz wzory dokumentów związanych z procesem przyłączania dostępne są w siedzibie oraz na stronie internetowej OSD.
- 10.2 Wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.
- 10.2.1 Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej składa do OSD wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej wraz z załącznikami, z wykorzystaniem obowiązującego formularza,

udostępnianego w siedzibie oraz publikowanego na stronie internetowej OSD.

- 10.2.2 Wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej oraz wszystkie załączniki powinny zostać sporządzone w języku polskim. OSD dopuszcza możliwość składania załączników do wniosku w języku obcym wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.
- 10.3 Warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.
  - 10.3.1 OSD przeprowadza weryfikację wniosku złożonego przez podmiot na podstawie informacji podanych we wniosku oraz w załączonych dokumentach.
  - 10.3.2 W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych:
    - 10.3.2.1 OSD, w terminie 7 dni od daty jego wpłynięcia, wzywa pisemnie podmiot do uzupełnienia wniosku,
    - 10.3.2.2 podmiot obowiązany jest dostarczyć uzupełniony wniosek w terminie wyznaczonym przez OSD. Termin wyznaczony przez OSD nie może być krótszy niż 21 dni od daty otrzymania wezwania, o którym mowa w pkt. 10.3.2.1,
    - 10.3.2.3 jeżeli uzupełniony wniosek nie zostanie dostarczony w wyznaczonym terminie, OSD pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.
  - 10.3.3 Kompletny wniosek, spełniający wymogi formalne, poddawany jest analizie technicznej i ekonomicznej, w trakcie której OSD ocenia, czy przyłączenie do sieci dystrybucyjnej jest technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.
  - 10.3.4 Przy rozpatrywaniu wniosku OSD uwzględnia zawarte umowy dystrybucyjne, wcześniej złożone wnioski o świadczenie usług dystrybucji oraz zawarte umowy o przyłączenie, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.
  - 10.3.5 Analiza techniczna i ekonomiczna przeprowadzana jest przez OSD na podstawie informacji podanych we wniosku i w oparciu o następujące działania:
    - 10.3.5.1 analizę wariantów przyłączenia,
    - 10.3.5.2 ocenę kosztów dystrybucji, nakładów na realizację przyłączenia i rozbudowę systemu,
    - 10.3.5.3 analizę ekonomiczną opłacalności przyłączenia.
  - 10.3.6 Brak technicznych warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej zachodzi w szczególności wówczas, gdy przyłączenie może spowodować obniżenie niezawodności działania systemu dystrybucyjnego, obniżenie jakości paliwa gazowego w systemie lub może uniemożliwić wywiązanie się OSD z innych nałożonych na niego obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.
  - 10.3.7 Brak ekonomicznych warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej zachodzi w szczególności wówczas, gdy przyłączenie może spowodować niekorzystną zmianę cen i stawek opłat za świadczenie usług dystrybucji dla innych

podmiotów przyłączonych do sieci.

- 10.3.8 OSD może odmówić przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, gdy brak jest możliwości technicznych przyłączenia lub przyłączenie jest ekonomicznie nieuzasadnione. Niniejsze nie wyłącza stosowania postanowień art. 7 ust. 9 Ustawy Prawo energetyczne.
- 10.3.9 W przypadku odmowy zawarcia umowy o przyłączenie podmiotu do sieci dystrybucyjnej, OSD niezwłocznie informuje o odmowie zainteresowany podmiot i Prezesa URE, podając uzasadnienie odmowy.
- 10.3.10 W przypadku odmowy określenia warunków przyłączenia z przyczyn technicznych lub ekonomicznych, OSD na żądanie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, przedstawia informację o działaniach, jakie muszą być podjęte w zakresie rozbudowy sieci, aby nastąpiło przyłączenie do sieci.
- 10.3.11 OSD wydając warunki przyłączenia określa w szczególności:
- 10.3.11.1 miejsce przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci oraz ich parametry techniczne,
  - 10.3.11.2 zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem do sieci dystrybucyjnej,
  - 10.3.11.3 parametry techniczne przyłącza do sieci dystrybucyjnej,
  - 10.3.11.4 minimalne i maksymalne ciśnienie dostarczania i odbioru paliwa gazowego,
  - 10.3.11.5 wymagania dotyczące układu pomiarowego oraz miejsca jego zainstalowania,
  - 10.3.11.6 moc przyłączeniową,
  - 10.3.11.7 charakterystykę dostarczania i poboru paliwa gazowego, w tym minimalne i maksymalne godzinowe, dobowe oraz roczne ilości jego dostarczania i poboru,
  - 10.3.11.8 miejsce rozgraniczenia własności systemu dystrybucyjnego OSD i instalacji, urządzeń lub sieci podmiotu przyłączanego,
  - 10.3.11.9 wymagania dotyczące wyposażenia stacji gazowej lub układu pomiarowego, rodzaju tego układu, a także telemetrii oraz ochrony przeciwkorozyjnej,
  - 10.3.11.10 okres ważności warunków przyłączenia.
- 10.3.12 Warunki przyłączenia wydane podmiotowi zaliczanemu do grupy przyłączeniowej B podgrupy I nie zawierają informacji, o których mowa w pkt. 10.3.11.2, pkt. 10.3.11.7 oraz pkt. 10.3.11.9.
- 10.3.13 Warunki przyłączenia źródeł współpracujących z systemem dystrybucyjnym, poza danymi określonymi w pkt. 10.3.11 określają parametry jakościowe i techniczne paliwa gazowego dostarczanego do systemu dystrybucyjnego.
- 10.3.14 OSD wydaje warunki przyłączenia lub informuje o braku możliwości przyłączenia w terminach określonych w obowiązujących przepisach prawa.

- 10.3.15 W przypadku, gdy wydanie warunków przyłączenia jest uzależnione od uzyskania warunków przyłączenia od OSW, terminy, o których mowa w pkt. 10.3.14 przedłuża się o okres niezbędny do uzyskania tych warunków od OSW.
- 10.3.16 OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o konieczności uzyskania warunków przyłączenia od OSW i terminie ich wydania.
- 10.3.17 W przypadku, gdy z istotnych powodów nie może być dotrzymany termin, o którym mowa w pkt. 10.3.14, OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o innym terminie wydania warunków przyłączenia wraz ze wskazaniem przyczyn niedotrzymania terminu.
- 10.3.18 Jeżeli zostało złożonych kilka wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego lub wniosków, które dotyczą obszaru pokrywającego się terytorialnie w całości lub części - OSD określa odrębne warunki przyłączenia dla wszystkich podmiotów, których wnioski spełniają kryteria ekonomiczne i techniczne przyłączenia do sieci, informując ich o tym fakcie.
- 10.3.19 Umowa o przyłączenie zawierana jest na wniosek podmiotu posiadającego ważne warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.
- 10.3.20 Warunki przyłączenia w okresie ich ważności stanowią dla OSD zobowiązanie do zawarcia umowy o przyłączenie, z zastrzeżeniem pkt.10.3.21.
- 10.3.21 W sytuacji, gdy po wydaniu warunków przyłączenia, w wyniku zawarcia pomiędzy OSD i innym podmiotem umowy o przyłączenie, utracone zostaną techniczne możliwości dostarczania paliwa gazowego, OSD może odmówić zawarcia umowy o przyłączenie z podmiotem posiadającym ważne warunki przyłączenia.
- 10.3.22 Wydanie warunków przyłączenia nie jest równoznaczne z zarezerwowaniem przez OSD przepustowości systemu gazowego dla podmiotu, który otrzymał te warunki przyłączenia.
- 10.3.23 Zmiana warunków przyłączenia możliwa jest tylko poprzez złożenie do OSD nowego wniosku o określenie warunków przyłączenia. Jeżeli zmiana warunków przyłączenia wynika z uwarunkowań pracy systemu dystrybucyjnego to jest ona dokonywana przez OSD poprzez określenie nowych warunków przyłączenia, bez konieczności złożenia przez podmiot przyłączany nowego wniosku o przyłączenie.
- 10.3.24 Na pisemny wniosek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie lub przedsiębiorstwa zajmującego się sprzedażą paliw gazowych (wskazanego przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej we wniosku o wydanie warunków przyłączenia) OSD informuje o przebiegu procesu wydawania warunków przyłączenia i zawierania umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej w odniesieniu do wskazanego podmiotu.
- 10.4 Umowa o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej.
- 10.4.1 Przyłączenie nowych punktów do sieci dystrybucyjnej następuje na podstawie

umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej, zwanej w skrócie umową o przyłączenie, zawieranej między OSD i przyłączanym podmiotem.

- 10.4.2 OSD jest zobowiązany do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD na zasadach równoprawnego traktowania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, jeżeli spełnione są techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci, a wnioskujący o zawarcie umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci lub w przypadku określonym w art. 7 ust. 9 Ustawy Prawo energetyczne.
- 10.4.3 Jeżeli zostały określone warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego, OSD zawiera umowy o przyłączenie do sieci z uwzględnieniem kolejności wpływu kompletnych wniosków o zawarcie umowy o przyłączenie, w miarę istniejących warunków technicznych, w szczególności wolnych przepustowości technicznych systemu dystrybucyjnego.
- 10.4.4 Przesłany przez OSD, na wniosek podmiotu posiadającego ważne warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, projekt umowy o przyłączenie do sieci jest ważny przez czas określony przez OSD.
- 10.4.5 Umowa o przyłączenie stanowi dla OSD oraz dla przyłączanego podmiotu podstawę do rozpoczęcia realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych oraz ich finansowania przez strony na warunkach w niej określonych.
- 10.4.6 Umowa o przyłączenie określa w szczególności:
  - 10.4.6.1 prawa i obowiązki stron, w tym przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie paliwa gazowego do podmiotu, moc przyłączeniową dla przyłączanego punktu wejścia lub wyjścia, ilość paliwa gazowego przeznaczonego do odbioru, okres obowiązywania umowy oraz warunki jej rozwiązania,
  - 10.4.6.2 odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy o przyłączenie, w tym za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie, niewywiązanie się z zobowiązań, o których mowa w pkt. 10.4.6.1 lub odstąpienie od umowy,
  - 10.4.6.3 termin realizacji przyłączenia, wysokość opłaty za przyłączenie, miejsce rozgraniczenia własności sieci dystrybucyjnej i instalacji podmiotu przyłączanego, zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia, wymagania techniczne dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów, harmonogram przyłączenia, warunki udostępnienia nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia.
- 10.4.7 Z dniem zawarcia umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej dla podmiotu zostaje zarezerwowana przepustowość w strefie dystrybucyjnej, w ilości

zgodnej z parametrami określonymi w warunkach przyłączenia. Rezerwacja obowiązuje do terminu wskazanego w umowie o przyłączenie.

- 10.4.8 Na pisemny wniosek przedsiębiorstwa zajmującego się sprzedażą paliw gazowych (wskazanego przez przyłączany podmiot we wniosku o zawarcie umowy o przyłączenie) OSD informuje o stanie realizacji umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej w odniesieniu do wskazanego podmiotu.
- 10.5 Wymagania techniczne dla nowych punktów.
  - 10.5.1 Punkty przyłączane do sieci dystrybucyjnej powinny być projektowane, wykonywane, odbierane i eksploatowane w sposób zapewniający możliwość ciągłości dostarczania paliwa gazowego, bezpieczeństwo pracy oraz dokładność pomiarów, a także spełniać warunki, o których mowa w pkt. 6.7 oraz 18.1.1.
  - 10.5.2 Układy pomiarowe powinny pracować w warunkach zgodnych z ich dokumentacją techniczną.
  - 10.5.3 Podmiot zawierający z OSD umowę o przyłączenie, na podstawie, której stanie się właścicielem nowego punktu, zapewni OSD stały dostęp do przyłączanego punktu w celu przeprowadzania kontroli stanu urządzeń znajdujących się w tym punkcie i odczytu urządzeń pomiarowych.
  - 10.5.4 Obowiązek utrzymania w pełnej sprawności elementów danego punktu wejścia/ wyjścia spoczywa na stronie, która posiada tytuł prawny do tego punktu.

11. UMOWA DYSTRYBUCYJNA

- 11.1 Stronami umowy dystrybucyjnej są:
  - 11.1.1 Zleceniodawca Usługi Dystrybucji (ZUD),
  - 11.1.2 Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD).
- 11.2 Prawa i obowiązki OSD w przypadku zawarcia umowy dystrybucyjnej:
  - 11.2.1 Prawa i obowiązki OSD określa Ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy powszechnie obowiązujące, niniejsza IRiESD oraz umowa dystrybucyjna.
  - 11.2.2 OSD jest zobowiązany utrzymywać zdolność urządzeń i sieci do realizacji zaopatrzenia w paliwa gazowe, w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych, z zastrzeżeniem pkt. 11.2.3.
  - 11.2.3 OSD jest zobowiązany utrzymywać parametry jakościowe paliwa gazowego, określone w pkt. 6.8 oraz ciśnienia paliwa gazowego, pod warunkiem realizacji przez ZUD jego zobowiązań określonych umową dystrybucyjną lub IRiESD, mających wpływ na utrzymanie tych parametrów.
  - 11.2.4 OSD jest zobowiązany zapewniać wszystkim Odbiorcom, przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych na rzecz Odbiorców oraz sprzedawcom z urzędu, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług dystrybucji paliwa gazowego, na warunkach i w zakresie określonym w Ustawie Prawo energetyczne i niniejszej IRiESD.

- 11.2.5 OSD, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu dystrybucyjnego oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:
- 11.2.5.1 bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego i realizację umów z użytkownikami tego systemu,
  - 11.2.5.2 prowadzenie ruchu sieciowego w sposób wzajemnie skoordynowany i efektywny z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania paliw gazowych i ich jakości,
  - 11.2.5.3 eksploatację, konserwację oraz remonty sieci i urządzeń, wraz z połączeniami z innymi systemami gazowymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
  - 11.2.5.4 zapewnienie długoterminowej zdolności systemu dystrybucyjnego do zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych, a także w zakresie rozbudowy systemu dystrybucyjnego, a tam, gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami gazowymi,
  - 11.2.5.5 współpracę z innymi operatorami systemów gazowych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów gazowych oraz skoordynowania ich rozwoju,
  - 11.2.5.6 zarządzanie przepływami paliw gazowych oraz utrzymanie parametrów jakościowych tych paliw w systemie dystrybucyjnym i na połączeniach z innymi systemami gazowymi,
  - 11.2.5.7 świadczenie usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
  - 11.2.5.8 bilansowanie systemu i zarządzanie ograniczeniami w systemie gazowym oraz prowadzenie z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z bilansowania handlowego,
  - 11.2.5.9 dostarczanie użytkownikom systemu i operatorom innych systemów gazowych informacji o warunkach świadczenia usługi dystrybucji, w tym o współpracy z połączonymi systemami gazowymi,
  - 11.2.5.10 realizację ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych,
  - 11.2.5.11 utrzymywanie odpowiedniego stopnia nawonienia paliwa gazowego znajdującego się w systemie dystrybucyjnym OSD zgodnie z wymogami określonymi w aktach wykonawczych do Ustawy Prawo energetyczne.
- 11.2.6 OSD ma prawo w szczególności do:
- 11.2.6.1 pobierania opłat za świadczone usługi na zasadach określonych

- w taryfie, umowie dystrybucyjnej i niniejszej IRiESD,
- 11.2.6.2 odmowy świadczenia usług dystrybucji w przypadkach określonych w pkt. 12.8 lub 13.4,
  - 11.2.6.3 wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej w przypadkach określonych w Umowie dystrybucyjnej lub IRiESD,
  - 11.2.6.4 aktualizacji zapisów IRiESD, przy zachowaniu procedur określonych w pkt. 5,
  - 11.2.6.5 pobierania zabezpieczeń finansowych w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń wynikających z Umowy dystrybucyjnej,
  - 11.2.6.6 realizowania innych praw określonych w Ustawie Prawo energetyczne, innych przepisach prawa, umowie dystrybucyjnej, taryfie i niniejszej IRiESD.
- 11.3 Prawa i obowiązki ZUD.
- 11.3.1 Prawa i obowiązki ZUD określa Ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy prawa, niniejsza IRiESD oraz umowa dystrybucyjna.
  - 11.3.2 ZUD ma prawo do korzystania z usług dystrybucji świadczonej na jego rzecz przez OSD, na zasadach określonych w Ustawie Prawo energetyczne, niniejszej IRiESD i umowie dystrybucyjnej oraz zgodnie ze stawkami opłat określonymi w obowiązującej taryfie, stosowanych w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny, pod warunkiem spełnienia wymogów, o których mowa w pkt. 12.2 i pkt. 12.3 oraz wymogów dotyczących warunków finansowych określonych w umowie dystrybucji lub IRiESD.
  - 11.3.3 ZUD jest odpowiedzialny za dostarczanie do systemu dystrybucyjnego i pobór z niego paliwa gazowego oraz za utrzymanie równowagi pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonymi przez niego w punktach wejścia i pobieranymi przez niego w punktach wyjścia wchodzących w skład jednej strefy dystrybucyjnej.
  - 11.3.4 ZUD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wejścia paliwa gazowego spełniającego wymagania jakościowe, określone w IRiESD oraz techniczne (ciśnienie) określone przez OSD zgodnie z postanowieniami pkt. 6.8.5.
  - 11.3.5 ZUD ma obowiązek poinformować OSD, w formie pisemnej, w terminie 7 dni roboczych, o wszelkich istotnych zmianach, które nastąpią w okresie realizacji umowy dystrybucyjnej, dotyczących dokumentów i danych wymienionych w pkt. 12.2.1.2 oraz warunków finansowych określonych w umowie dystrybucyjnej lub w IRiESD.
  - 11.3.6 ZUD jest zobowiązany do współdziałania w ramach procedury zmiany sprzedawcy poprzez informowanie Odbiorców o nadanym przez OSD numerze identyfikacyjnym punktu wyjścia. Informacje takie powinny być umieszczone w dokumentach stanowiących podstawę płatności Odbiorcy.
  - 11.3.7 ZUD zawierający umowy sprzedaży lub umowy kompleksowe z Odbiorcami, informuje Odbiorców o postanowieniach IRiESD, do których stosowania są uprawnieni lub zobowiązani Odbiorcy.

11.3.8 ZUD jest zobowiązany do zapewnienia możliwości całodobowego kontaktu OSD z jego odbiorcami przyłączonymi bezpośrednio do systemu dystrybucyjnego, na wypadek wystąpienia nagłych zdarzeń mających wpływ na realizację usługi dystrybucji.

11.4 Siła wyższa.

11.4.1 Strony nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie swoich obowiązków, o ile wynika to z okoliczności siły wyższej.

11.4.2 Strona powołująca się na okoliczność siły wyższej jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić drugą stronę o zaistnieniu okoliczności siły wyższej przedstawiając odpowiednie dowody potwierdzające jej wystąpienie.

11.4.3 Niezwłocznie po ustaniu siły wyższej, każda ze stron, bez dodatkowego wezwania, przystąpi do wykonania swych zobowiązań, których realizacja została uprzednio zawieszona wskutek zaistnienia siły wyższej.

11.4.4 Niezwłocznie po przystąpieniu do wykonywania zobowiązań po ustaniu siły wyższej, strona zobowiązana jest zawiadomić o tym fakcie drugą stronę.

12. WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG DYSTRYBUCJI

12.1 Zakres usług świadczonych przez OSD

12.1.1 Podstawowymi usługami świadczonymi przez OSD, są usługi dystrybucji paliwa gazowego, od wybranego przez ZUD punktu/ punktów wejścia do wybranego przez niego punktu/ punktów wyjścia, w oparciu o umowę dystrybucyjną, zawartą pomiędzy OSD i ZUD.

12.1.2 W przypadku złożenia przez ZUD wniosku o świadczenie usług dystrybucji od punktu wejścia niewymienionego w katalogu punktów systemu dystrybucyjnego, udostępnionego na stronie internetowej OSD lub do nieistniejącego punktu wyjścia, stosuje się procedurę przyłączeniową. Procedurę przyłączeniową stosuje się również, gdy realizacja usług dystrybucji wymaga przebudowy tego punktu.

12.1.3 OSD świadczy długoterminowe i krótkoterminowe usługi dystrybucji paliwa gazowego. Podstawowym okresem świadczenia usług dystrybucji jest rok gazowy. Umowa o świadczenie usług dystrybucji zawierana jest na czas nieokreślony, przy czym w ramach zawartej umowy dystrybucji ZUD składa:

12.1.3.1 PZD długoterminowe - na okres kolejnych 12 miesięcy lub dłuższy; PZD długoterminowe dostępne są dla wszystkich ZUD,

12.1.3.2 PZD krótkoterminowe na okres krótszy niż 12 miesięcy, zgodnie z zasadami określonymi w taryfie; PZD krótkoterminowe dostępne są dla ZUD, zamawiających moc umowną powyżej 110 kWh/h.

12.1.4 Do świadczenia usług dystrybucji konieczne jest zawarcie umowy dystrybucyjnej i złożenie PZD.

12.1.5 OSD świadczy usługi ciągłe, w ramach których ZUD ma zapewnioną realizację zleconych usług w ciągu całego okresu umownego, za wyjątkiem wystąpienia sytuacji awaryjnej oraz planowanych i uzgodnionych prac remontowych oraz modernizacyjnych.

12.2 Warunki wymagane przy zawarciu umowy dystrybucyjnej.

12.2.1 Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucyjnej powinien:

12.2.1.1 dostarczyć prawidłowo wypełniony wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej, wraz ze wszystkimi załącznikami, przy zachowaniu procedury opisanej w niniejszym punkcie,

12.2.1.2 przedstawić poniższe dokumenty i zaświadczenia:

12.2.1.2.1 dokumenty potwierdzające formę prawną prowadzonej działalności, w przypadku gdy nie będzie istniała możliwość jej sprawdzenia przez OSD w drodze elektronicznego dostępu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub Krajowego Rejestru Sądowego (KRS),

12.2.1.2.2 pełnomocnictwo lub dokumenty potwierdzające prawo osób reprezentujących podmiot do zaciągania w jego imieniu zobowiązań, jeżeli prawo to nie wynika z treści dokumentu, o którym mowa w pkt. 12.2.1.2.1,

12.2.1.2.3 dokument poświadczający nadanie numeru identyfikacji podatkowej dla celów podatku od towarów i usług dla podmiotów mających siedzibę na terenie państw Unii Europejskiej, o ile informacja ta nie wynika z treści dokumentów, o których mowa w pkt. 12.2.1.2.1,

12.2.1.2.4 podmioty posiadające siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej dokument poświadczający nadanie numeru statystycznego REGON, o ile informacja ta nie wynika z treści dokumentów, o których mowa w pkt. 12.2.1.2.1,

12.2.1.2.5 podmioty wykonujące działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej - odpis koncesji lub oświadczenie podpisane przez osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu, iż działalność wykonywana przez podmiot nie wymaga koncesji przewidzianej ustawą Prawo energetyczne,

12.2.1.2.6 podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucyjnej w imieniu własnym, będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, zamiast dokumentów i zaświadczeń wskazanych w pkt. 12.2.1.2.1 – 12.2.1.2.5, przedkłada dowód osobisty lub paszport.

12.3 Warunki techniczne.

12.3.1 OSD świadczy usługi dystrybucji pomiędzy wskazanymi przez ZUD punktami wyjścia i punktami wejścia wymienionymi w wykazie punktów wejścia do

strefy dystrybucyjnej, publikowanym przez OSD na stronie internetowej, dla których istnieją techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego.

- 12.3.2 Spełnianie przez ZUD warunków technicznych oceniane jest na etapie rozpatrywania PZD, zgodnie z pkt. 13.3.
- 12.3.3 Przez techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego rozumie się łączne spełnienie następujących warunków:
  - 12.3.3.1 istnienie połączeń gazociągowych w ramach systemu dystrybucyjnego OSD pozwalających na dystrybucję paliwa gazowego do wskazanych przez ZUD punktów wyjścia,
  - 12.3.3.2 istnienie w punkcie wyjścia układu pomiarowego umożliwiającego rozliczenie usług dystrybucji,
  - 12.3.3.3 parametry jakościowe paliwa gazowego, o którego dystrybucję występuje wnioskodawca, muszą spełniać kryteria określone w pkt. 6.8,
  - 12.3.3.4 istnienie wolnych przepustowości w ramach systemu dystrybucyjnego, których wykorzystanie w celu świadczenia usług dystrybucji paliwa gazowego na rzecz ZUD nie pogorszy warunków dystrybucji paliwa gazowego ZUD, którego PZD zostało przyjęte do realizacji,
  - 12.3.3.5 ciśnienie dostarczonego paliwa gazowego w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego musi mieścić się w zakresie ciśnień określonych przez OSD dla tego punktu wejścia, a w przypadku punktów wejścia (miejsc fizycznego dostarczania paliwa gazowego) na połączeniu z OSP lub OSW w zakresie ciśnień określonych przez OSD w porozumieniu z OSP lub OSW,
  - 12.3.3.6 ZUD uzyskał prawo do korzystania ze zdolności w punktach wyjścia z systemu współpracującego do systemu dystrybucyjnego OSD,
  - 12.3.3.7 ZUD jest w stanie dostarczyć paliwo gazowe do strefy dystrybucyjnej.
- 12.3.4 W przypadku, gdy z uwagi na uwarunkowania techniczne systemu dystrybucyjnego lub systemu operatora współpracującego, świadczenie przez OSD usług dystrybucji do danego punktu wyjścia uzależnione jest od ciągłości dostaw paliwa gazowego do konkretnego punktu wejścia do obszaru dystrybucyjnego lub punktu wejścia do systemu operatora współpracującego, OSD może nakazać ZUD dostosowanie poborów gazu do takich ilości, które nie spowodują zakłóceń w ciągłości dostaw paliwa gazowego do tego punktu oraz innych odbiorców. W przypadku niedostosowania się ZUD do ograniczeń wskazanych przez OSD, ZUD ponosi odpowiedzialność za wszelkie konsekwencje ewentualnych zakłóceń w dostawach paliwa gazowego do tego punktu lub do innych odbiorców spowodowanych niedostosowaniem się do ograniczeń wskazanych przez OSD, pod warunkiem wcześniejszego powiadomienia ZUD o uwarunkowaniach technicznych systemu dystrybucyjnego opisanych w zdaniu pierwszym.

- 12.4 Warunki finansowe.
  - 12.4.1 OSD ma prawo pobierać zabezpieczenia finansowe na zabezpieczenie roszczeń OSD wynikających z umowy dystrybucyjnej, w wysokości i formie określonej przez OSD w umowie dystrybucyjnej.
- 12.5 Terminy rozpatrywania wniosków o zawarcie umowy dystrybucyjnej.
  - 12.5.1 Wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej rozpatrywane są w kolejności wpływu, w terminie 30 dni od ich wpływu, z zastrzeżeniem pkt.12.5.2.
  - 12.5.2 W przypadku uzupełniania wniosku z powodów niespełnienia wymogów formalnych za datę złożenia wniosku przyjmuje się dzień jego złożenia w prawidłowej formie, wymaganej przepisami IRiESD.
- 12.6 Złożenie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.
  - 12.6.1 Wnioskodawca składa do OSD wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej z wykorzystaniem obowiązującego formularza „Wniosek o świadczenie usługi dystrybucji siecią OSD”.
  - 12.6.2 Do wniosku należy załączyć dokumenty określone w pkt. 12.2.1.2.
  - 12.6.3 Wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej oraz wszystkie załączniki do niego powinny zostać sporządzone w języku polskim. OSD dopuszcza możliwość składania załączników do wniosku w języku obcym wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.
  - 12.6.4 Umowa dystrybucyjna ma charakter ramowy. Wnioskodawca może złożyć wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej, bez konieczności jednoczesnego złożenia pojedynczego zlecenia dystrybucyjnego (PZD).
  - 12.6.5 W celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania wszystkich podmiotów ubiegających się o zawarcie umowy dystrybucyjnej, OSD stosuje standardowy wzorzec umowy.
- 12.7 Rozpatrywanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.
  - 12.7.1 OSD rozpatruje wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej z uwzględnieniem:
    - 12.7.1.1 obowiązujących przepisów prawa,
    - 12.7.1.2 spełnienia przez wnioskodawcę warunków, o których mowa w pkt. 12.2-12.4.
  - 12.7.2 Rozpatrywanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej obejmuje weryfikację formalną wniosku i załączonych do niego dokumentów pod kątem:
    - 12.7.2.1 zgodności danych i informacji zamieszczonych we wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej z wymogami IRiESD,
    - 12.7.2.2 załączonych dokumentów z wymaganiami formalnymi ich dotyczącymi (tzn. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów).
  - 12.7.3 Jeżeli wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej nie spełnia wymogów formalnych lub jeżeli w złożonym wniosku występują błędy lub braki, OSD nie

później niż 7 dni roboczych od daty otrzymania wniosku wzywa wnioskodawcę do złożenia prawidłowo wypełnionego wniosku lub uzupełnienia o wymagane dokumenty i informacje, w terminie 7 dni roboczych od doręczenia wezwania.

- 12.7.4 Jeżeli wnioskodawca nie prześle prawidłowo wypełnionego lub uzupełnionego wniosku w terminie wymienionym w pkt. 12.7.3 wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.
  - 12.7.5 W ciągu 30 dni od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej OSD przekazuje wnioskodawcy informację o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie zawarcia umowy dystrybucyjnej.
  - 12.7.6 Wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej może zostać odrzucony, jeżeli nie spełnia warunków, o których mowa w pkt. 12.2.
  - 12.7.7 W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej, OSD w terminie nie później niż 3 dni robocze od daty zakończenia jego rozpatrywania, przekazuje wnioskodawcy za potwierdzeniem odbioru parafowaną umowę dystrybucyjną, opracowaną na podstawie aktualnie obowiązującego wzorca umowy. Wnioskodawca w terminie 14 dni roboczych licząc od dnia doręczenia parafowanej umowy dystrybucyjnej, przekazuje do OSD za potwierdzeniem odbioru, jednostronnie podpisaną umowę dystrybucyjną.
  - 12.7.8 OSD przesyła wnioskodawcy, za potwierdzeniem odbioru, podpisaną umowę dystrybucyjną w terminie 7 dni roboczych od dnia doręczenia umowy podpisanej przez wnioskodawcę.
  - 12.7.9 Nieprzesłanie przez wnioskodawcę podpisanej umowy o świadczenie usług dystrybucji w terminie określonym w pkt. 12.7.7, uznaje się za wycofanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej, o czym wnioskodawca zostanie niezwłocznie poinformowany przez OSD. Ewentualne ponowne wystąpienie o zawarcie umowy dystrybucyjnej wymaga ponownego złożenia wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej. W przypadku, gdyby wnioskodawca o świadczenie usług dystrybucji był Odbiorcą w gospodarstwie domowym, OSD wyznaczy mu termin dodatkowy na przesłanie podpisanej umowy. Brak przesłania przez takiego wnioskodawcę podpisanej umowy, mimo wyznaczenia dodatkowego terminu, uznaje się za wycofanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.
  - 12.7.10 Podpisanie umowy dystrybucyjnej przez wnioskodawcę jest jednoznaczne z akceptacją wszystkich jej warunków i wszystkich postanowień IRiESD.
  - 12.7.11 Po zawarciu umowy dystrybucyjnej przez wnioskodawcę i OSD, wnioskodawca uzyskuje status ZUD.
- 12.8 Przypadki odmowy zawarcia umowy dystrybucyjnej.
- 12.8.1 OSD może odmówić zawarcia umowy dystrybucyjnej w każdym z następujących przypadków:
    - 12.8.1.1 nie są spełnione warunki formalno-prawne, techniczne, finansowe, o których mowa w pkt. 12.2-12.4.
    - 12.8.1.2 w przypadkach przewidzianych przepisami prawa.

13. PROCEDURA ZGŁASZANIA UMÓW DO REALIZACJI

- 13.1 Zasady zlecenia usługi dystrybucji, z zastrzeżeniem pkt. 15.
- 13.1.1 ZUD dokonuje zlecenia świadczenia usługi dystrybucji składając do OSD Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji (PZD) nie wcześniej niż na rok i nie później niż na 14 dni przed wnioskowanym w tym PZD terminem rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji.
  - 13.1.2 Zlecając usługę dystrybucji, ZUD może złożyć Zbiorcze zgłoszenie PZD, obejmujące wiele PZD.
  - 13.1.3 W PZD ZUD wskazuje strefę dystrybucyjną z wybranym/ wybranymi punktem/ punktami wejścia, do którego dostarczone zostanie paliwo gazowe oraz punkt wyjścia z systemu dystrybucyjnego, do którego ma być świadczona usługa dystrybucji przez OSD.
  - 13.1.4 ZUD składa do OSD PZD z wykorzystaniem obowiązującego formularza, z zastrzeżeniem pkt. 17.2.
  - 13.1.5 W treści PZD ZUD składa oświadczenie, iż zapewnione jest dostarczanie paliwa gazowego do punktu/ punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej, w szczególności że uzyskał prawo do korzystania ze zdolności na punktach wyjścia z systemu współpracującego zasilającego daną strefę.
  - 13.1.6 Na żądanie OSD, zgłoszone w każdym czasie, ZUD zobowiązany jest przedstawić dokument potwierdzający, iż zapewnione jest dostarczanie paliwa gazowego do punktu wejścia. Dokumentem potwierdzającym powyższe jest w szczególności wyciąg z umowy dostawy, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania oraz inny dokument, z treści którego wynika zapewnienie, że ZUD uzyskał prawo do korzystania ze zdolności w punktach wyjścia z systemu współpracującego zasilającego daną strefę. Zakres danych wymaganych przez OSD w wyciągu zostanie wskazany w żądaniu.
  - 13.1.7 Dla punktów wyjścia ze stref dystrybucyjnych zasilanych z punktów wejścia wskazanych w pkt. 6.2.1.3, ZUD składając po raz pierwszy PZD zobowiązany jest dostarczyć dokumenty z których wynikać będzie możliwość dostarczania paliwa gazowego do krajowego systemu gazowego, także w sytuacjach wskazanych w Ustawie o Zapasach, w szczególności dokument potwierdzający pozytywną weryfikację operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych, technicznych możliwości dostarczania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do krajowego systemu gazowego. Zakres danych wymaganych przez OSD zostanie wskazany w wezwaniu przesłanym po otrzymaniu PZD niezawierającego takich informacji. ZUD zobowiązany jest dostarczyć ww. dokumenty także w przypadku każdorazowej zmiany stanu faktycznego. OSD jest uprawniony do żądania ww. dokumentów między innymi w przypadku, gdy OSD nie uczynił zadość obowiązkowi o jakim mowa w zdaniu poprzednim lub do końca okresu na jaki wystawione zostały ww. dokumenty pozostało mniej niż 30 dni. W przypadku gdy dostarczone dokumenty są ważne przez czas krótszy niż okres PZD, PZD przyjęte zostaje do realizacji na okres ważności tych

dokumentów.

13.1.8 Wyciąg z umowy, o którym mowa w pkt. 13.1.6 powinien zawierać oświadczenie osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu, że dane zawarte w wyciągu są zgodne z treścią umowy zawartej przez ten podmiot. Dla danych z pkt. 13.1.7, pkt. 13.1.8 stosuje się odpowiednio.

13.2 Kwalifikacja PZD.

13.2.1 Rozróżnia się następujące typy PZD: PZD typu R (PZDR), PZD typu S (PZDS).

13.2.2 PZDR stosuje się do punktów wyjścia rozliczanych na podstawie zamówionej mocy umownej i ilości dostarczonego paliwa gazowego (punkty WR). W PZDR określa się w szczególności moc umowną i ilości paliwa gazowego w punkcie wyjścia. Dla danego punktu wyjścia WR może zostać złożone jedno lub więcej PZDR. W takim przypadku rozliczenie usług dystrybucji określone jest na podstawie alokacji na poszczególne PZDR zgodnie z pkt. 20.

13.2.3 PZDS stosuje się do punktów wyjścia rozliczanych na podstawie ilości pobranego paliwa gazowego (punkty WS). W PZDS określa się w szczególności ilości paliwa gazowego pobierane w punkcie wyjścia. Dla danego punktu wyjścia WS może być złożone tylko jedno zlecenie PZDS.

13.2.4 Kwalifikacja do określonego typu PZDS lub PZDR dokonywana jest odrębnie dla każdego punktu wyjścia w oparciu o moc umowną oraz ciśnienie paliwa gazowego.

13.2.5 Zlecenie dotyczące punktu wyjścia, w którym ciśnienie paliwa gazowego jest nie wyższe niż 0,5 MPa kwalifikowane jest zgodnie z poniższą tabelą:

Moc umowna dla punktu wyjścia, dla którego rozliczana jest usługa dystrybucji b [kWh/h]	Typ PZD
$b \leq 110$	PZDS
$b > 110$	PZDR

13.2.6 Zlecenie dotyczące punktu wyjścia, w którym ciśnienie paliwa gazowego jest wyższe niż 0,5 MPa kwalifikowane jest do PZDR.

13.3 Rozpatrywanie PZD.

13.3.1 OSD rozpatruje PZD z uwzględnieniem:

13.3.1.1 obowiązujących przepisów prawa,

13.3.1.2 spełnienia przez ZUD warunków, o których mowa w pkt. 12.3 - pkt. 12.4.1.

13.3.2 Rozpatrywanie PZD przeprowadzane jest dwuetapowo:

13.3.2.1 Etap 1 - weryfikacja formalna,

13.3.2.2 Etap 2 - weryfikacja merytoryczna.

13.3.3 Na etapie weryfikacji formalnej badana jest zgodność danych i informacji zamieszczonych w PZD oraz załączonych dokumentów z wymaganiami

formalnymi ich dotyczącymi (tzn. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów).

- 13.3.4 Jeżeli PZD nie spełnia wymogów formalnych lub jeżeli w złożonym PZD występują błędy lub braki, OSD nie później niż 7 dni roboczych od daty otrzymania PZD wzywa ZUD do złożenia prawidłowo wypełnionego PZD lub uzupełnienia o wymagane dokumenty i informacje, w terminie 7 dni roboczych od doręczenia wezwania.
  - 13.3.5 Jeżeli ZUD nie prześle prawidłowo wypełnionego lub uzupełnionego PZD w terminie wymienionym w pkt. 13.3.4, PZD pozostawia się bez rozpatrzenia.
  - 13.3.6 Na etapie weryfikacji merytorycznej PZD OSD ocenia, czy spełnione są warunki techniczne określone w pkt. 12.3, w szczególności czy istnieją możliwości techniczne realizacji wnioskowanych usług we wskazanych w PZD punktach wejścia i wyjścia.
  - 13.3.7 PZD rozpatrywane są według kolejności wpływu. W ciągu 14 dni od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego PZD OSD przekazuje ZUD informację o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie świadczenia usług dystrybucji. W przypadku przyjęcia PZD, OSD informuje ZUD o obowiązku składania nominacji dla punktów objętych PZD danego ZUD.
  - 13.3.8 PZD może zostać odrzucony, jeżeli ZUD nie spełnia warunków świadczenia usług dystrybucji, o których mowa w pkt. 12.3 - 12.4. Rozpatrywanie PZD może zostać wstrzymane do czasu przedłożenia przez ZUD dokumentów, o których mowa w pkt. 13.1.6 – 13.1.7 lub zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego na podstawie postanowień odpowiednio umowy dystrybucyjnej lub IRiESD. Jeśli PZD, który nie został przyjęty do realizacji, miał wpływ na rozpatrzenie innych PZD, OSD przeanalizuje je ponownie na zasadach ogólnych.
  - 13.3.9 ZUD może wystąpić do OSD z wnioskiem o wycofanie zatwierdzonego PZD. Wniosek o wycofanie zatwierdzonego PZD nie może zostać złożony później niż na 5 dni roboczych przed dniem rozpoczęcia obowiązywania PZD wskazanym w treści zatwierdzonego PZD.
  - 13.3.10 PZD obowiązuje od dnia wskazanego w treści PZD, nie wcześniej jednak niż w momencie montażu urządzenia pomiarowego.
  - 13.3.11 PZD obowiązuje do momentu zakończenia dostarczania paliwa gazowego na podstawie tego PZD, nie później jednak niż w momencie demontażu urządzenia pomiarowego. PZD obowiązuje także w okresie wstrzymania dostarczania paliwa gazowego, zgodnie z pkt. 13.8.
- 13.4 Przypadki odmowy świadczenia usług dystrybucji.
- 13.4.1 OSD może odmówić świadczenia usług dystrybucji w każdym z następujących przypadków:
    - 13.4.1.1 nie są spełnione warunki techniczne, o których mowa w pkt. 12.3 lub warunki finansowe, o których mowa w pkt. 12.4.1,
    - 13.4.1.2 w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, w szczególności gdy świadczenie usługi na rzecz ZUD może obniżać niezawodność

dostarczania i jakość paliw gazowych poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe i zakresu ich dostarczania Odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska,

- 13.4.1.3 w przypadku gdy ZUD nie dysponuje możliwością dostarczania paliwa gazowego do punktu wejścia.
- 13.5 Zasady wypowiedzenia i zakończenia realizacji PZD określa umowa dystrybucyjna.
- 13.6 Zasady ustalania oraz zmiany zamówionej mocy umownej w ramach PZD.
  - 13.6.1 Zasady ustalania i zmiany mocy umownej dotyczące punktów wyjścia określone są w taryfie.
  - 13.6.2 Zmiana określonej w PZD mocy umownej w punkcie wyjścia odbywa się w takim samym trybie jak składanie PZD lub ZZZ.
  - 13.6.3 Zamawiana moc umowna musi zawierać się w zakresie pomiarowym układu pomiarowego zainstalowanego w punkcie wyjścia.
- 13.7 Moc umowna zamawiana przez ZUD powinna być zgodna z mocą umowną określoną w umowie ZUD i Odbiorcy (umowie kompleksowej).
- 13.8 Wstrzymanie oraz wznowienie dostarczania paliwa gazowego do punktu wyjścia w ramach PZD.
  - 13.8.1 Wstrzymanie lub wznowienie dostarczania paliwa gazowego realizowane jest przez OSD w ramach świadczonych usług dystrybucji na podstawie wystawionego przez ZUD polecenia wstrzymania lub wznowienia dostarczania paliwa gazowego do danego punktu wyjścia, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów.
  - 13.8.2 W poleceniu, o którym mowa w pkt. 13.8.1 ZUD zobowiązany jest określić:
    - 13.8.2.1 punkt wyjścia, którego dotyczy polecenie,
    - 13.8.2.2 termin wykonania polecenia, z zastrzeżeniem pkt. 13.8.4,
    - 13.8.2.3 rodzaj polecenia (wstrzymanie dostarczania lub wznowienie dostarczania).
  - 13.8.3 Przed złożeniem polecenia wstrzymania dostarczania paliwa gazowego do danego punktu wyjścia, ZUD wypełnia wobec Odbiorcy wszystkie wymogi prawne określone w ustawie Prawo energetyczne.
  - 13.8.4 ZUD ma obowiązek dostarczyć polecenie wstrzymania dostarczania paliwa gazowego nie później niż 2 dni robocze przed wskazanym w poleceniu terminem wstrzymania dostarczania paliwa gazowego.
  - 13.8.5 OSD ma obowiązek wykonać polecenie wstrzymania dostarczania paliwa gazowego w terminie maksymalnie 5 dni roboczych od wskazanego w poleceniu terminu wstrzymania dostarczania paliwa gazowego oraz niezwłocznego przekazania informacji o wykonaniu polecenia.

- 13.8.6 W sytuacji, gdy OSD, pomimo dołożenia najwyższej staranności oraz przy wykorzystaniu prawnie dostępnych środków możliwych do zastosowania, w terminie określonym w pkt. 13.8.5 nie będzie mógł wykonać polecenia, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym ZUD.
- 13.8.7 Polecenie wstrzymania dostarczania paliwa gazowego może zostać odwołane przez ZUD przed jego realizacją przez OSD.
- 13.8.8 Niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 3 dni roboczych, po otrzymaniu od ZUD polecenia wznowienia dostarczania paliwa gazowego, OSD jest zobowiązany uzgodnić z Odbiorcą termin wznowienia dostarczania paliwa gazowego oraz wznowić dostarczanie paliwa gazowego do punktu wyjścia w uzgodnionym terminie. Zgodnie z art. 6d ust. 1 Ustawy Prawo energetyczne, OSD wznowia dostarczanie paliwa gazowego do Odbiorcy w gospodarstwie domowym w terminie 3 dni od dnia dostarczenia do OSD reklamacji tego Odbiorcy na wstrzymanie dostarczania do niego paliw gazowych, do czasu rozpatrzenia tej reklamacji. OSD przekazuje niezwłocznie ZUD informację o wykonaniu polecenia wznowienia dostarczania paliwa gazowego.
- 13.8.9 Opłaty za usługi wstrzymania i wznowienia dostarczania paliwa gazowego wykonane na polecenie ZUD ponosi ZUD, w wysokości określonej w taryfie.
- 13.8.10 W przypadku, gdy w jednym punkcie wyjścia jest więcej niż jedno PZD, fizyczne wstrzymanie dostaw paliwa gazowego następuje, gdy polecenia wstrzymania dostaw paliwa gazowego dotyczą wszystkich PZD. Wznowienie dostaw gazu następuje, gdy polecenie wznowienia dostaw paliwa gazowego dotyczy przynajmniej jednego PZD.
- 13.8.11 W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia usługa dystrybucji świadczona jest w dla więcej niż jednego ZUD i OSD otrzyma zlecenie wstrzymania dostarczania paliw gazowych od jednego z ZUD, OSD niezwłocznie poinformuje pozostałych ZUD o fakcie otrzymania zlecenia wstrzymania.

14. ZASADY SKŁADANIA ZBIORCZEGO ZGŁOSZENIA ZAPOTRZEBOWANIA

- 14.1 W celu realizacji umowy dystrybucyjnej ZUD do 10 marca każdego roku gazowego przekazuje OSD ZZZ na kolejny rok gazowy. W przypadku, gdy rozpoczęcie świadczenia przez OSD usługi dystrybucji na rzecz danego ZUD nastąpi po terminie wskazanym w zdaniu poprzednim, ZUD składa ZZZ na kolejny rok gazowy wraz ze złożeniem pierwszego PZD.
- 14.2 ZUD składa ZZZ na bieżący rok gazowy wraz ze złożeniem pierwszego PZD rozpoczynającego świadczenie usługi dystrybucji na rzecz danego ZUD.
- 14.3 ZZZ składane jest na formularzu obowiązującym w OSD, z zastrzeżeniem pkt. 17.2.
- 14.4 O ile z postanowień niniejszego pkt. 14 nie wynika inaczej, do informacji podanych w ZZZ oraz zasad rozpatrywania ZZZ stosuje się postanowienia pkt. 13.
- 14.5 Zatwierdzone przez OSD ZZZ stanowi podstawę świadczenia usługi dystrybucji w następnym roku gazowym i zastępuje poprzednio zatwierdzone ZZZ oraz stanowi aktualizację postanowień złożonych PZD, z zastrzeżeniem pkt. 13.1.6.
- 14.6 ZZZ obejmuje w szczególności:

- 14.6.1 nazwę strefy dystrybucyjnej, której dotyczy ZZZ,
- 14.6.2 ilości paliwa gazowego w punkcie/ punktach wejścia dla danej strefy dystrybucyjnej,
- 14.6.3 miesięczne ilości paliwa gazowego i moc umowną w punktach wyjścia typu WR w podziale na grupy taryfowe,
- 14.6.4 miesięczne ilości paliwa gazowego w punktach wyjścia typu WS w podziale na grupy taryfowe oraz liczbę punktów wyjścia typu WS,
- 14.7 W ZZZ określa się ilości paliwa gazowego w danym roku gazowym w podziale na miesiące. W ZZZ dla PZD krótkoterminowych określa się ilości paliwa gazowego dla miesięcy, w których świadczona będzie usługa dystrybucji.
- 14.8 Miesięczne ilości paliwa gazowego określone w ZZZ nie mogą przekroczyć ilości maksymalnych określanych jako iloczyn liczby dni w danym miesiącu i dwudziestoczekrotności obowiązującej mocy umownej dla danego punktu wejścia lub wyjścia typu WR.
- 14.9 ZZZ składane przez ZUD powinno uwzględniać wskazane przez OSD ograniczenia przepustowości systemu dystrybucyjnego, które mają wpływ na pracę systemu i realizację usług dystrybucji paliwa gazowego na skutek:
  - 14.9.1 planowanych prac przyłączeniowych, remontowych lub modernizacyjnych,
  - 14.9.2 ograniczenia mocy na wejściach z innych systemów,
  - 14.9.3 powstałej sytuacji awaryjnej, istnienia zagrożenia jej powstania lub w przypadku konieczności usunięcia jej skutków,
  - 14.9.4 ograniczeń wynikających ze zmniejszenia lub wstrzymania poboru paliwa gazowego w punkcie wejścia lub wyjścia ze względu na niespełnienie parametrów jakościowych lub ciśnienia paliwa gazowego.
- 14.10 OSD przekazuje ZUD informację o przyjęciu lub odrzuceniu ZZZ do 31 marca. W przypadku, gdy OSD nie przekaże informacji o przyjęciu lub odrzuceniu ZZZ w powyższym terminie, ZZZ złożone przez ZUD traktowane jest jako zatwierdzone przez OSD i stanowi podstawę świadczenia usługi dystrybucji w następnym roku gazowym.
- 14.11 Odrzucenie ZZZ może nastąpić z powodu technicznej niemożności realizacji usług dystrybucyjnych w zakresie podanym w ZZZ lub z uwagi na niespełnienie wymogów określonych w pkt. 13.
- 14.12 W przypadku odrzucenia ZZZ, OSD podaje przyczyny odrzucenia.
- 14.13 W przypadku odrzucenia ZZZ ZUD przekaże OSD skorygowane ZZZ w terminie do 10 kwietnia.
- 14.14 OSD przekaże ZUD informację o przyjęciu lub odrzuceniu skorygowanego ZZZ w terminie do 20 kwietnia.
- 14.15 W przypadku nieprzekazania przez ZUD ZZZ w terminie określonym w pkt. 14.13, OSD przyjmie jako obowiązujące ostatnio zatwierdzone ZZZ, a w przypadku jego braku dane z PZD.
- 14.16 ZZZ jest aktualizowane przez OSD po przyjęciu PZD do realizacji lub po zatwierdzeniu wyłączenia PZD z umowy. OSD po dokonaniu aktualizacji ZZZ co najmniej do ostatniego

dnia miesiąca, którego dotyczy rozliczenie usługi dystrybucyjnej, przekaże je ZUD w formie elektronicznej. Ponadto OSD aktualizuje ZZZ w zakresie miesięcznych ilości paliwa gazowego pobranych w punktach typu WS w oparciu o opublikowane przez OSD miesięczne profile zużycia dla punktów typu WS.

- 14.17 ZUD może wystąpić do OSD z wnioskiem o zmianę zatwierdzonego ZZZ w terminie co najmniej 21 dni przed pierwszym dniem miesiąca, którego dotyczy zmiana.
- 14.18 OSD w terminie 14 dni od daty otrzymania wniosku o zmianę ZZZ przekaże ZUD informację o przyjęciu lub odrzuceniu aktualizacji ZZZ.
- 14.19 Odrzucenie ZZZ może nastąpić z powodu braku możliwości technicznej realizacji usług dystrybucyjnych w zakresie podanym w ZZZ lub z uwagi na niespełnienie wymogów określonych w pkt. 13, w szczególności:
  - 14.19.1 niespełnienia przez ZUD warunków, o których mowa w pkt. 12.3 i pkt. 12.4,
  - 14.19.2 braku zgodności danych i informacji zamieszczonych w ZZZ z wymaganiami formalnymi ich dotyczącymi określonymi w IRiESD (m.in. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów),
  - 14.19.3 w przypadkach przewidzianych przepisami prawa w szczególności, gdy świadczenie usługi na rzecz ZUD może obniżyć niezawodność dostarczania i jakość paliw gazowych poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe i zakresu ich dostarczania Odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwić wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.
- 14.20 W przypadku odrzucenia aktualizacji ZZZ, OSD podaje przyczyny odrzucenia.
- 14.21 Aktualizacja ZZZ obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym została wydana decyzja.

15. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY

- 15.1 Odbiorca przyłączony do sieci dystrybucyjnej OSD ma prawo do zmiany sprzedawcy paliwa gazowego.
- 15.2 Odbiorca nie ponosi wobec OSD żadnych opłat związanych z przeprowadzeniem procesu zmiany sprzedawcy. Procedura zmiany sprzedawcy trwa nie dłużej niż 21 dni od daty złożenia powiadomienia o zmianie sprzedawcy, tj. prawidłowo wypełnionego i kompletnego PZD, przez Odbiorcę lub upoważnionego przez niego sprzedawcę do OSD.
- 15.3 Inicjatorem zmiany Sprzedawcy jest Odbiorca lub upoważniony przez Odbiorcę nowy sprzedawca.
- 15.4 Odbiorca dokonuje wyboru nowego sprzedawcy i zawiera z nim umowę kompleksową lub umowę sprzedaży paliwa gazowego.
- 15.5 Odbiorca lub nowy sprzedawca działający z upoważnienia Odbiorcy wypowiada lub częściowo wypowiada umowę sprzedaży lub umowę kompleksową dotychczasowemu sprzedawcy. Odbiorca lub nowy sprzedawca informuje dotychczasowego sprzedawcę i OSD o dniu rozpoczęcia przez nowego sprzedawcę sprzedaży paliwa gazowego do

Odbiorcy. OSD informowany jest poprzez złożenie obowiązującego w OSD formularza PZD.

- 15.6 Rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji dla odbiorcy lub nowego sprzedawcy (na podstawie nowego PZD) następuje z rozpoczęciem nowej doby gazowej następującej po dobie gazowej, w której nastąpiło rozwiązanie umowy (PZD) z dotychczasowym sprzedawcą.
- 15.7 Procedura zmiany sprzedawcy następuje poprzez złożenie PZD, dlatego też odpowiednio nowy sprzedawca lub Odbiorca, który przejął obowiązki transportowe paliwa gazowego do punktu wyjścia z sieci OSD, musi mieć zawartą umowę dystrybucyjną z OSD i status ZUD. Umowa dystrybucyjna z OSD powinna zostać zawarta przed lub równocześnie ze złożeniem PZD.
- 15.8 W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z zawarciem umowy kompleksowej, nowy sprzedawca składa PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia, w którym paliwo gazowe pobierane jest przez Odbiorcę dokonującego zmiany sprzedawcy. Nowy sprzedawca powinien złożyć PZD najpóźniej na 21 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. W PZD należy złożyć oświadczenie, iż Odbiorca zapewnił skuteczne całkowite lub częściowe rozwiązanie umowy sprzedaży paliwa gazowego lub umowy kompleksowej z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę. Postanowienia pkt. 13 stosuje się odpowiednio. Postanowień pkt. 12.3.3.4 w zakresie przepustowości punktu wyjścia nie stosuje się.
- 15.9 W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z zawarciem umowy sprzedaży paliwa gazowego, Odbiorca zobowiązany jest złożyć PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia, w którym paliwo gazowe pobierane jest przez Odbiorcę dokonującego zmiany sprzedawcy. Odbiorca zawiera umowę dystrybucyjną z OSD i uzyskuje status ZUD. Odbiorca powinien złożyć PZD najpóźniej na 21 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. W PZD należy złożyć oświadczenie, iż Odbiorca zapewnił skuteczne całkowite lub częściowe rozwiązanie umowy sprzedaży paliwa gazowego lub umowy kompleksowej z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę. Postanowienia pkt. 13 stosuje się odpowiednio. Postanowień pkt. 12.3.3.4 w zakresie przepustowości punktu wyjścia nie stosuje się.
- 15.10 Dniem zmiany sprzedawcy jest dzień określony w zatwierdzonym przez OSD PZD. W przypadku, gdy OSD nie zatwierdzi PZD złożonego przez ZUD, będącego nowym sprzedawcą lub Odbiorcą, OSD kontynuuje świadczenie usługi dystrybucji do Odbiorcy na podstawie obowiązującego PZD przysługującego ZUD będącym dotychczasowym sprzedawcą, z zastrzeżeniem pkt. 15.17.
- 15.11 PZD, o którym mowa w pkt. 15.8 i pkt. 15.9 dodatkowo powinno zawierać w szczególności:
  - 15.11.1 dane ZUD,
  - 15.11.2 datę, w której ma nastąpić rozpoczęcie sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę i rozpocznie się świadczenie usługi dystrybucji na

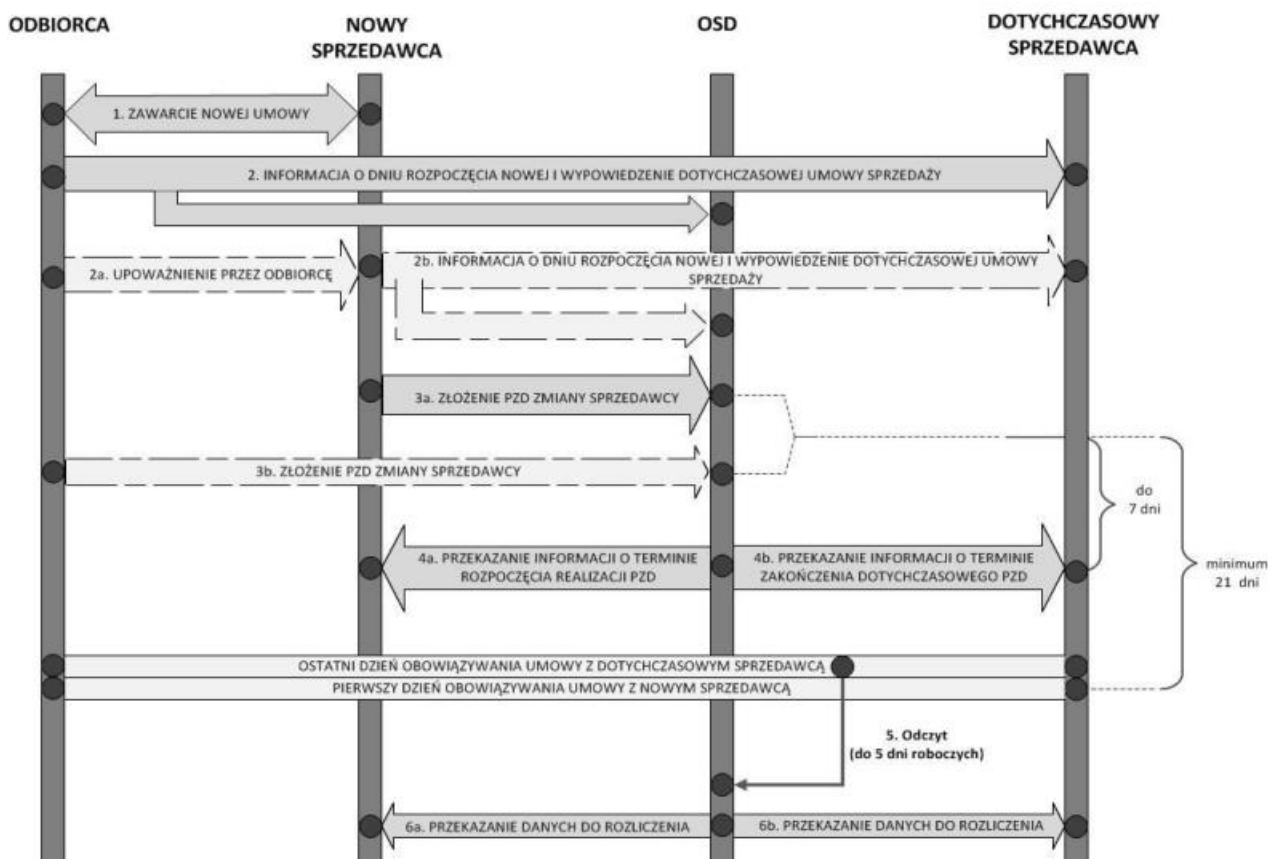
- podstawie nowego PZD, przy czym data ta nie może przypadać wcześniej niż:
- 15.11.2.1 21 dni licząc od dnia złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego PZD,
  - 15.11.2.2 przed rozwiązaniem umowy z dotychczasowym sprzedawcą,
- 15.11.3 nadany przez OSD numer identyfikacyjny punktu wyjścia i dokładny adres punktu poboru paliwa gazowego.
- 15.12 PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 15.8 i pkt. 15.9 rozpatrywane jest zgodnie z postanowieniami pkt. 13, z zastrzeżeniem, że terminy, o których mowa w pkt. 13.3.4 i pkt. 13.3.7 wynoszą odpowiednio 7 dni. W tym samym terminie, na podstawie postanowień odpowiednio umowy dystrybucyjnej lub IRiESD, OSD może wezwać ZUD do zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego.
- 15.13 W przypadku gdy nie jest możliwe rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji w terminie wskazanym w PZD z przyczyn leżących po stronie ZUD lub z przyczyn technicznych, w szczególności gdy termin wskazany przez ZUD nie odpowiada wymogom określonym w pkt. 15.11.2, OSD wzywa ZUD do wskazania prawidłowej proponowanej daty zmiany sprzedawcy.
- 15.14 W terminie 7 dni od daty wpłynięcia kompletnego PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 15.8 i pkt. 15.9 OSD informuje nowego sprzedawcę o terminie rozpoczęcia realizacji PZD oraz dotychczasowego sprzedawcę o terminie zakończenia realizacji PZD.
- 15.15 Z dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę zamówiona moc umowna dla punktów wyjścia WR oraz grupa taryfowa, według której OSD rozliczać będzie świadczenie usług dystrybucji dla punktów wyjścia WR i WS dla potrzeb nowego ZUD, nie ulegają zmianie. Zmiana wielkości mocy umownej jak i grupy taryfowej odbywa się zgodnie z zasadami zawartymi w taryfie, z uwzględnieniem historii zmian tych parametrów w danym punkcie wyjścia.
- 15.16 Z dniem rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji na podstawie PZD nowego sprzedawcy lub Odbiorcy, przepustowość punktu wyjścia wykorzystywana przez dotychczasowego sprzedawcę przysługuje odpowiednio nowemu sprzedawcy lub Odbiorcy (ZUD).
- 15.17 W przypadku, gdy w toku weryfikacji PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 15.8 i pkt. 15.9 OSD stwierdzi, że nowy sprzedawca nie spełnia warunków świadczenia usług dystrybucji, a Odbiorca w gospodarstwie domowym rozwiązał skutecznie umowę kompleksową z dotychczasowym sprzedawcą i nie ma możliwości zapewnienia sobie dostaw paliwa gazowego od innych sprzedawców, zobowiązania w zakresie sprzedaży paliwa gazowego względem tego Odbiorcy przejmuje sprzedawca z urzędu. OSD powiadamia Odbiorcę o przejęciu zobowiązań względem tego Odbiorcy przez sprzedawcę z urzędu, chyba że Odbiorca dokonał wyboru innego sprzedawcy.
- 15.18 OSD w ramach procedury zmiany sprzedawcy dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego w celu dokonania rozliczeń dotychczasowego sprzedawcy z Odbiorcą.
- 15.19 Odczytu, o którym mowa w pkt. 15.18, OSD dokonuje w dniu ostatniego dnia obowiązywania PZD dotychczasowego sprzedawcy. W przypadku braku możliwości dokonania tego odczytu, OSD dokonuje oszacowania ilości odebranego paliwa gazowego.

15.20 Dane niezbędne do rozliczeń, o których mowa w pkt. 15.18 OSD przekazuje dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy w terminie 5 dni roboczych od dnia dokonania odczytu lub szacowania.

15.21 Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy Odbiorca przyłączony do sieci dystrybucyjnej OSD, odbierając paliwo gazowe w punkcie wyjścia typu WR, dokonuje zmiany sprzedawcy polegającej na zawarciu kolejnej umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z kolejnym sprzedawcą i jednoczesnym zmniejszeniu mocy umownej u ZUD będącego dotychczasowym sprzedawcą.

15.22 Schemat procesu zmiany sprzedawcy:

16. PRACE W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM

16.1 Ocena stanu technicznego sieci dystrybucyjnej.

16.1.1 OSD zobowiązany jest do prowadzenia oceny stanu technicznego sieci dystrybucyjnej.

16.1.2 Na podstawie przeprowadzonej oceny sporządzane są okresowe plany remontów lub modernizacji. Planowane są również inne działania korygujące i zapobiegawcze zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa i utrzymania sieci dystrybucyjnej na odpowiednim poziomie technicznym.

16.2 Planowanie i realizacja prac remontowych lub modernizacyjnych.

16.2.1 OSW i OSD uzgadniają zakres i termin wykonania prac, które będą skutkowały ograniczeniem dostarczania paliwa gazowego do punktów wejścia lub wyjścia na połączeniach z systemami OSW nie później niż 21 dni przed ich

rozpoczęciem.

- 16.2.2 OSD powiadamia użytkowników systemu dystrybucyjnego o terminach i czasie trwania planowanych przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie lub w drodze indywidualnych zawiadomień, przekazanych na piśmie, telefonicznie bądź za pomocą innego środka telekomunikacji co najmniej na:
  - 16.2.2.1 7 dni przed dniem planowanej przerwy w dostarczaniu paliw gazowych dla Odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
  - 16.2.2.2 14 dni przed dniem planowanej przerwy w dostarczaniu paliw gazowych dla pozostałych Odbiorców,
  - 16.2.2.3 Odbiorcy zlokalizowani za punktami wejścia objętymi ograniczeniami zobowiązani są do wprowadzenia ograniczeń w poborze paliwa gazowego.
- 16.2.3 W okresach występowania przerw i ograniczeń, spowodowanych prowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym, OSD zwolniony będzie z obowiązku przyjęcia paliwa gazowego w punktach wejścia lub dystrybucji paliwa gazowego do punktów wyjścia, które w wyniku prowadzonych prac objęte zostaną ograniczeniami.

17. WYMIANA INFORMACJI POMIĘDZY STRONAMI UMOWY DYSTRYBUCYJNEJ

- 17.1 Korespondencja pomiędzy OSD i ZUD.
  - 17.1.1 W umowie dystrybucyjnej określone są osoby upoważnione przez strony do składania wszelkich oświadczeń związanych z realizacją umowy dystrybucyjnej.
  - 17.1.2 Warunki współpracy służb dyspozytorskich i eksploatacyjnych stron w ramach świadczenia usług dystrybucji stanowią załączniki do umowy dystrybucyjnej.
  - 17.1.3 Warunki wymiany informacji związanych ze składaniem wniosku o usługi dystrybucji i zawieraniem umowy dystrybucyjnej opisane są w pkt. 12.
  - 17.1.4 Procedury wymiany informacji związanych z procesem składania ZZZ opisane są w pkt. 14.
  - 17.1.5 Korespondencja związana z umową, inna niż opisana w pkt. 17.1.2 -17.1.4 będzie doręczana w formie pisemnej na adresy stron podane w umowie dystrybucyjnej listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub przesyłką kurierską, lub przez posłańca, lub faksem za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
  - 17.1.6 PZD, ZZZ, oraz informacje o alokacjach będą przesyłane przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub internetu przy wykorzystaniu formatu plików określonych w IRiESD.
- 17.2 Wymiana informacji pomiędzy OSD, OSW i ZUD.
  - 17.2.1 Elektroniczna wymiana informacji związanych z realizacją świadczenia usługi dystrybucji pomiędzy OSP, OSW oraz ZUD będzie oparta na :

- 17.2.1.1 standardzie elektronicznej wymiany dokumentów stosowanym powszechnie przez innych operatorów - dla alokacji,
- 17.2.1.2 standardzie elektronicznej wymiany dokumentów - dla pozostałych informacji związanych ze świadczeniem usług dystrybucji.
- 17.2.2 Do czasu wdrożenia elektronicznego systemu wymiany informacji, opartego na standardzie elektronicznej wymiany dokumentów, podstawową formą wymiany informacji są dokumenty w formie pisemnej lub formie elektronicznej w postaci plików PDF, XLS.
- 17.2.3 Dokumenty dotyczące alokacji przekazywane będą w postaci elektronicznej w formie plików ASCII, TXT lub Excel.
- 17.2.4 Termin wprowadzenia elektronicznej wymiany informacji związany będzie z implementacją przez OSD wymaganych systemów informatycznych.
- 17.2.5 Termin wprowadzenia elektronicznej wymiany informacji zostanie ogłoszony na stronie internetowej OSD przynajmniej z 6-miesięcznym wyprzedzeniem.
- 17.2.6 Wymiana plików, o których mowa w pkt. 17.2.1.1 i 17.2.1.2 będzie następować z wykorzystaniem poczty elektronicznej lub Internetu.
- 17.2.7 W przypadku przekazania przez OSD informacji o zmianach w standardach elektronicznej wymiany dokumentów, w terminie określonym w pkt. 17.2.5, ZUD, Odbiorcy oraz OSW, których system dystrybucyjny zasilany jest z systemu dystrybucyjnego OSD, zobowiązani są do dostosowania swoich systemów informatycznych do wymiany informacji w takich standardach.
- 17.3 Cena referencyjna gazu (CRG), wykorzystywana na potrzeby rozliczeń OSD, ustalana jest przez OSD na dany miesiąc gazowy M na podstawie średniej ważonej ceny zakupu paliwa gazowego w okresie ostatnich 12 miesięcy, którego ostatnim miesiącem jest miesiąc gazowy M-2. OSD ustala i publikuje CRG dla gazu E, na swojej stronie internetowej, do końca miesiąca gazowego M-1. Tak ustalona CRG obowiązuje w następnym miesiącu gazowym. Jeżeli w miesiącu gazowym będącym podstawą wyznaczenia CRG nie nastąpił zakup paliwa gazowego na potrzeby własne OSD obowiązuje poprzednia CRG.
  - 17.3.1 OSD ustala CRG w [gr/kWh] do trzech miejsc po przecinku.
- 17.4 Poufność.
  - 17.4.1 Zasady poufności określone zostały w umowie dystrybucyjnej.
- 17.5 Sposób i terminy przekazywania informacji w ramach bilansowania.
  - 17.5.1 OSD przekazuje do OSW informacje o ilościach paliwa gazowego przypisanych do poszczególnych ZUD w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego na połączeniu z systemem OSW.
  - 17.5.2 W ramach bilansowania handlowego OSD przekazuje ZUD raporty HRD i HRN w terminie określonym w pkt. 22.3.9 i 22.3.10.
- 17.6 Procedura udzielania informacji.

- 17.6.1 Podstawowe informacje oraz dokumenty związane ze świadczeniem usług dystrybucyjnych publikowane na stronie internetowej OSD
- 17.6.2 Ponadto na stronie internetowej OSD są umieszczone numery telefonów kontaktowych oraz adresy jednostek OSD.
- 17.6.3 Odpowiedzi na zapytania i skargi składane na piśmie lub drogą elektroniczną będą udzielane w takim samym trybie jak zostały zadane.
- 17.6.4 OSD rozpatruje wnioski lub reklamacje Odbiorców lub ZUD w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, z wyłączeniem spraw dotyczących parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów.
- 17.6.5 W przypadku zapytania telefonicznego będą udzielane informacje podstawowe dotyczące w szczególności: nazwy operatora i zakresu działania, adresów kontaktowych, adresu strony internetowej.

CZĘŚĆ III:
BILANSOWANIE SYSTEMU I ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAM I SYSTEMOWYMI

8. WYMAGANIA DOTYCZĄCE UKŁADÓW POMIAROWYCH, SYSTEMÓW TELEMETRYCZNYCH ORAZ ZASADY DOKONYWANIA POMIARÓW

18.1 Układy pomiarowe - wymagania ogólne.

18.1.1 Nadzór nad prawidłową pracą układów pomiarowych w systemie dystrybucyjnym pełni OSD, stosując wymogi określone w następujących lub odpowiadających im aktualnych normach i przepisach prawa:

18.1.1.1 PN-EN 1359:2004: Gazomierze. Gazomierze miechowe,

18.1.1.2 PN-EN 1359:2004/A1:2006 Gazomierze. Gazomierze miechowe,

18.1.1.3 PN-EN 12261:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze turbinowe,

18.1.1.4 PN-EN 12480:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze rotorowe,

18.1.1.5 PN-EN 12405-1:2007/A1:2008 Gazomierze - Przeliczniki - Część 1: Przeliczanie objętości,

18.1.1.6 PN-EN 60079-0 Urządzenia elektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem gazów - Część 0: Wymagania ogólne,

18.1.1.7 PN-C-04752 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu w sieci przesyłowej,

18.1.1.8 PN-C-04753 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu dostarczanego odbiorcom z sieci dystrybucyjnej,

18.1.1.9 Ustawa Prawo o miarach,

18.1.1.10 Rozporządzenie w sprawie kontroli metrologicznej gazomierzy

18.1.1.11 Rozporządzenie w sprawie kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych,

18.1.1.12 Rozporządzenie systemowe,

18.1.1.13 Standard Techniczny Izby Gospodarczej Gazownictwa ST-IG-0205-2011 „Ocena jakości gazów ziemnych. Część 1: Chromatografy gazowe procesowe do analizy składu gazu ziemnego”,

18.1.1.14 Standard Techniczny Izby Gospodarczej Gazownictwa ST-IG-0202-2014 „Pomiary i rozliczenia paliwa gazowego”,

18.1.1.15 Standard Techniczny Izby Gospodarczej Gazownictwa ST-IG-2701-2014 „Zasady rozliczeń paliw gazowych w jednostkach energii”

18.1.2 Przepisy prawne, postanowienia IRiESD i Umów zawartych z ZUD lub OSW mają pierwszeństwo w stosunku do postanowień przywołanych norm oraz standardów technicznych.

18.1.3 Określenia objętości paliwa gazowego transportowanego w ramach umowy dystrybucyjnej, OSD dokonuje na podstawie:

18.1.3.1 rzeczywistych danych pomiarowych uzyskanych z układów pomiarowych zainstalowanych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,

18.1.3.2 danych szacunkowych obliczonych zgodnie z algorytmami określonymi w normach w przypadku awarii układów pomiarowych,

- 18.1.3.3 danych szacunkowych obliczonych zgodnie z przyjętą przez OSD metodologią w przypadku punktów wyjścia WS, w których nie został zamontowany gazomierz z rejestracją i funkcją przechowywania w pamięci wielkości pomiarowych. Szacowanie ilości paliwa gazowego dokonywane jest zgodnie z postanowieniami pkt. 19.
  - 18.1.4 Urządzenia wchodzące w skład układu pomiarowego muszą posiadać ważną cechę legalizacyjną lub zatwierdzenie typu oraz certyfikaty i dopuszczenia określone w przepisach prawa właściwych dla danego urządzenia.
  - 18.1.5 Koszty związane z legalizacją układów pomiarowych zainstalowanych na punktach wejścia i wyjścia, do których OSD posiada tytuł prawny, ponosi OSD. Koszty związane z legalizacją układów pomiarowych, do których OSD nie posiada tytułu prawnego, ponosi właściciel układu.
  - 18.1.6 Dla podmiotów pobierających paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej miejsce zainstalowania układu pomiarowego i jego wyposażenie określa OSD w warunkach przyłączenia oraz umowie o przyłączenie.
  - 18.1.7 Elementem układu pomiarowego mogą być urządzenia do zdalnej transmisji danych pomiarowych do OSD.
  - 18.1.8 Wszystkie elementy wchodzące w skład układu pomiarowego muszą być przystosowane do plombowania. OSD dokonuje oplombowania wyżej wymienionych elementów i urządzeń z wykorzystaniem jednorazowych plomb z numerami identyfikacyjnymi.
  - 18.1.9 Zastosowanie do pomiarów rozliczeniowych gazomierzy i urządzeń pomiarowych nieobjętych wymogami dokumentów wymienionymi w pkt. 18.1.1, wymaga akceptacji OSD zawartej w umowie o przyłączenie lub umowie dystrybucyjnej.
- 18.2 Układy pomiarowe - rodzaje urządzeń pomiarowych.
- 18.2.1 Stosowane są różne konfiguracje układów pomiarowych zainstalowanych w punktach wejścia lub wyjścia. W skład układów pomiarowych, zależnie od wymagań i przeznaczenia, wchodzi między innymi następujące urządzenia:
    - 18.2.1.1 gazomierz - urządzenie pomiarowe do zliczania objętości przepływającego przez niego paliwa gazowego w warunkach rzeczywistego pomiaru,
    - 18.2.1.2 przelicznik do gazomierza - elektroniczne urządzenie pomiarowe służące do przeliczania zmierzonej przez gazomierz objętości paliwa gazowego w warunkach pomiarowych na objętość paliwa gazowego w warunkach normalnych. W przelicznikach do gazomierzy stosuje się przeliczanie objętości typu PTZ lub GNG,
    - 18.2.1.3 rejestrator do gazomierza - elektroniczne urządzenie pomiarowe rejestrujące objętość przepływającego paliwa gazowego w warunkach pomiaru. Rejestratory mogą być stosowane przy ciśnieniach paliwa gazowego nieprzekraczających 2,5 kPa i współpracować z gazomierzami wyposażonymi w nadajniki impulsów,

- 18.2.1.4 przetwornik - urządzenie elektroniczne przetwarzające mierzoną wartość nieelektryczną na elektryczną,
  - 18.2.1.5 chromatograf - urządzenie elektroniczne wykonujące analizę próbki paliwa gazowego metodą chromatograficzną, celem określenia parametrów jakościowych badanego paliwa gazowego, w tym ciepła spalania,
  - 18.2.1.6 gęstościomierz - urządzenie elektroniczne zainstalowane w punktach wejścia i wyjścia mierzące i wyliczające gęstość paliwa gazowego,
  - 18.2.1.7 wilgotnościomierz - urządzenie elektroniczne mierzące i określające temperaturę punktu rosy wody w badanym paliwie gazowym dla określonych warunków ciśnienia i temperatury.
- 18.2.2 Wymagania odnośnie przeliczników do gazomierzy, rejestratorów do gazomierzy, przetworników, gęstościomierzy, chromatografów, wilgotnościomierzy i rejestratorów impulsów. Wymagania odnośnie chromatografów określone są w pkt. 18.1.1.13.
- 18.2.3 Przeliczniki i rejestratory do gazomierza służące do pomiarów ilości dystrybuowanego paliwa gazowego, pracują według czasu standardowego UTC+1 przez cały rok gazowy. OSD rozlicza ZUD zgodnie z czasem urzędowym.
- 18.3 Układy pomiarowe - wymagania techniczne.
- 18.3.1 Rodzaj i typ urządzeń wchodzących w skład układu pomiarowego w danym punkcie wejścia lub wyjścia przyłączanym do systemu dystrybucyjnego zostanie określony przez OSD w warunkach przyłączenia do systemu dystrybucyjnego oraz umowie o przyłączenie.
- 18.4 Pomiary.
- 18.4.1 OSD dokonuje pomiarów w zakresie niezbędnym do rozliczenia usługi dystrybucji, oraz określenia ilości paliwa gazowego będącego przedmiotem sprzedaży dokonywanej przez ZUD na rzecz Odbiorców posiadających umowę kompleksową.
- 18.4.2 Pomiary parametrów jakościowych dystrybuowanego paliwa gazowego wykonywane są przez OSD w wyznaczonych przez niego punktach systemu dystrybucyjnego.
- 18.4.3 W celu rozliczenia usługi dystrybucji przez OSD dokonywane są pomiary ciśnienia, temperatury i objętości transportowanego paliwa gazowego oraz parametrów charakteryzujących jakość paliwa gazowego w punktach określonych zgodnie z postanowieniami pkt. 18.4.2, zgodnie z zasadami określonymi w normach i przepisach prawa, o których mowa w pkt. 18.1.1.
- 18.4.4 W punktach wyjścia do Odbiorców oraz punktach wejścia, m.in. w miejscach fizycznego dostarczania paliwa gazowego na połączeniu z systemem OSW, w których OSD posiada tytuł prawny do układów pomiarowych, OSD prowadzi pomiary następujących wielkości i parametrów paliwa gazowego:

- 18.4.4.1 w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego w zakresie:
    - 18.4.4.1.1 godzinowej objętości paliwa gazowego,
    - 18.4.4.1.2 dobowej objętości paliwa gazowego,
    - 18.4.4.1.3 miesięcznej objętości paliwa gazowego,
    - 18.4.4.1.4 maksymalnej godzinowej objętości paliwa gazowego w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym,
    - 18.4.4.1.5 minimalnego ciśnienia w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym. Jako minimalne ciśnienie w danym miesiącu przyjmuje się minimalne dobowe ciśnienie zarejestrowane w danym miesiącu gazowym,
  - 18.4.4.2 w punktach wyjścia typu WR wyposażonych w rejestratory lub przeliczniki do gazomierzy w zakresie:
    - 18.4.4.2.1 godzinowej objętości paliwa gazowego, o ile istnieje taka techniczna możliwość,
    - 18.4.4.2.2 dobowej objętości paliwa gazowego,
    - 18.4.4.2.3 miesięcznej objętości paliwa gazowego,
    - 18.4.4.2.4 maksymalnej godzinowej objętości paliwa gazowego w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym.
  - 18.4.4.3 w punktach wyjścia typu WR niewyposażonych w rejestratory lub przeliczniki do gazomierzy, w zakresie miesięcznej objętości paliwa gazowego, przy czym jako moc wykonaną w danym okresie rozliczeniowym przyjmuje się moc umowną,
  - 18.4.4.4 w punktach wyjścia typu WS w zakresie objętości paliwa gazowego,
  - 18.4.4.5 w wybranych punktach sieci dystrybucyjnej w zakresie kontrolnych pomiarów parametrów jakości paliwa gazowego, o których mowa w pkt. 6.8,
  - 18.4.4.6 w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego oraz w punktach wyjścia typu WR wyposażonych w chromatografy w zakresie Ciepła spalania.
- 18.4.5 OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych może dokonywać częstszych odczytów układów pomiarowych niż określono w pkt. 18.4.4 i taryfie, odpłatnie na podstawie odrębnej umowy zawartej z ZUD.
- 18.4.6 W przypadku przeciążenia lub uszkodzenia gazomierza w punkcie wejścia, m.in. w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego na połączeniu z OSW lub punkcie wyjścia, spowodowanego zwiększeniem przez ZUD lub Odbiorcę ZUD poboru paliwa gazowego powyżej górnej granicy zakresu pomiaru strumienia objętości, gazomierz powinien zostać poddany ponownej legalizacji.

Wszystkie koszty związane z przeprowadzeniem ponownej legalizacji, w szczególności: koszty transportu, legalizacji oraz ewentualnej naprawy, demontażu i montażu gazomierza i układu pomiarowego, ponosi ZUD, po przedstawieniu przez OSD dokumentów potwierdzających poniesione koszty.

- 18.4.7 Jeżeli OSD nie przysługuje tytuł prawny do urządzeń pomiarowych zainstalowanych w punkcie wejścia, m.in. w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego na połączeniu z OSW lub wyjścia, OSW, Odbiorca, któremu przysługuje tytuł prawny do urządzeń zainstalowanych w tym punkcie oraz ZUD zapewnią dostęp OSD do urządzeń pomiarowych, wykonywanie pomiarów wielkości określonych w pkt. 18.4.4 oraz przekazywanie do OSD danych pomiarowych.
- 18.4.8 Rozliczenia dotyczące ilości paliwa gazowego ustalone na podstawie pomiarów mogą podlegać przeliczeniu przez OSD poprzez dokonanie zsumowania zmierzonych godzinowych ilości paliwa gazowego dla doby gazowej.
- 18.5 Sprawdzenie prawidłowości działania Układów pomiarowych:
- 18.5.1 Układ pomiarowy stanowiący własność OSD będzie poddawany regularnemu sprawdzaniu przez akredytowane laboratorium lub służby OSD.
- 18.5.2 Na pisemne żądanie ZUD lub odbiorcy, OSD dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego stanowiącego własność OSD, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania.
- 18.5.3 ZUD lub odbiorca ma prawo zażądać sprawdzenia układu pomiarowego przez niezależne laboratorium posiadające akredytację jednostki certyfikującej uzyskaną zgodnie z obowiązującymi przepisami. OSD przekaże układ pomiarowy do badania laboratoryjnego w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez ZUD lub Odbiorcę.
- 18.5.4 Na pisemne żądanie OSD, OSW lub podmiot dostarczający paliwo gazowe do danego fizycznego punktu wejścia dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania Układu pomiarowego służącego do określania wartości ciepła spalania przez niezależne laboratorium posiadające akredytację jednostki certyfikującej uzyskaną zgodnie z obowiązującymi przepisami. Układ pomiarowy powinien zostać sprawdzony w terminie 21 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez OSD.
- 18.5.5 ZUD lub odbiorca pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego, wykonanego na żądanie tego ZUD lub Odbiorcy w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów Układu pomiarowego.
- 18.5.6 OSD pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego wykonanego na jego żądanie w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów urządzenia pomiarowego.
- 18.5.7 Odpowiednio Odbiorca lub ZUD, będący właścicielem układu pomiarowego, pokrywa koszty jego sprawdzenia w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu.

18.6 Przedpłatowe Układy pomiarowe.

- 18.6.1 OSD montuje przedpłatowe układy pomiarowe na podstawie przekazanego przez ZUD wniosku odbiorcy, który spełnia kryteria do uznania go za odbiorcę wrażliwego paliw gazowych w rozumieniu przepisów Ustawy Prawo Energetyczne. W przypadku gdy odbiorca wniesie wniosek bezpośrednio do OSD, zostanie on przekazany do ZUD, z którym ten odbiorca ma zawartą Umowę kompleksową, w celu weryfikacji przez ZUD czy spełnia on przesłanki do uznania go za odbiorcę wrażliwego. OSD montuje Przedpłatowy Układ pomiarowy w terminie 21 dni od przekazania lub potwierdzenia wniosku odbiorcy przez ZUD.
- 18.6.2 OSD ma prawo zamontować przedpłatowe układy pomiarowe z własnej inicjatywy lub na wniosek ZUD:
- 18.6.2.1 w przypadku wystąpienia przez odbiorcę w gospodarstwie domowym z wnioskiem o rozpatrzenie przez sąd polubowny lub przez Prezesa URE jego sporu z ZUD sprzedającym mu paliwo gazowe lub z OSD,
  - 18.6.2.2 w przypadku gdy odbiorca zwlekał z zapłatą:
    - 18.6.2.2.1 za pobrane paliwo gazowe co najmniej dwukrotnie w ciągu kolejnych 12 miesięcy,
    - 18.6.2.2.2 za świadczone usługi przez okres co najmniej jednego miesiąca,
  - 18.6.2.3 w przypadku gdy odbiorca nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, obiektu lub lokalu, do którego jest dostarczane paliwo gazowe,
  - 18.6.2.4 w przypadku gdy odbiorca użytkuje nieruchomość, obiekt lub lokal w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie układu pomiarowego, a w szczególności gdy w sposób uporczywy uniemożliwia przedstawicielom OSD wykonanie odczytu układu pomiarowego lub wykonanie legalizacji tego układu zgodnie z przepisami Ustawy Prawo o miarach.
- 18.6.3 Koszty zainstalowania przedpłatowego układu pomiarowego, w przypadkach o których mowa w pkt. 18.6.1 oraz pkt. 18.6.2, ponosi OSD.
- 18.6.4 ZUD, z którym Odbiorca ma zawartą umowę sprzedaży lub umowę kompleksową, zapewnia sprzedaż paliwa gazowego z wykorzystaniem przedpłatowego układu pomiarowego, a także pobiera opłaty z tytułu tej sprzedaży. Powyższe nie wyłącza obowiązku ZUD do uiszczania opłaty na rzecz OSD, na zasadach określonych w Taryfie, z tytułu świadczenia usługi dystrybucji.
- 18.6.5 ZUD w ciągu 3 dni roboczych od dnia zainstalowania przedpłatowego układu pomiarowego przekazuje do OSD PZD zawierające informacje o ilości paliwa gazowego, jakie mają zostać dostarczone do punktu wyjścia wyposażonego w przedpłatowy Układ pomiarowy, oraz o okresie w jakim usługa dystrybucji ma być świadczona do takiego punktu wyjścia.
- 18.6.6 Zakończenie realizacji PZD do punktu wyjścia wyposażonego w przedpłatowy układ pomiarowy następuje w sytuacji, gdy:

- 18.6.6.1 dostarczono do punktu wyjścia ilości paliwa gazowego określone w PZD, a ZUD nie złożył nowego PZD informującego o kolejnych ilościach paliwa gazowego, jakie mają zostać dostarczone do punktu wyjścia wyposażonego w przedpłatowy układ pomiarowy,
  - 18.6.6.2 upłynął określony w PZD okres świadczenia usługi dystrybucji, a ZUD nie złożył nowego PZD informującego o kolejnym okresie, w jakim usługa dystrybucji ma być świadczona do punktu wyjścia wyposażonego w przedpłatowy układ pomiarowy.
- 18.7 Sposób wykonywania odczytów układów pomiarowych przez OSD w punktach wyjścia z sieci dystrybucyjnej.
- 18.7.1 OSD prowadzi odczyty układów pomiarowych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego z częstotliwością określoną w taryfie, lub w umowie.
  - 18.7.2 ZUD zobowiązany jest do:
    - 18.7.2.1 przekazywania do OSD na bieżąco wszelkich zmian danych dotyczących Odbiorców, które zostały przez niego wskazane w formularzu PZD,
    - 18.7.2.2 weryfikacji i odbierania na bieżąco danych z odczytami OSD, oraz informowania OSD o niezgodnościach w otrzymanych danych.
  - 18.7.3 OSD zobowiązany jest do:
    - 18.7.3.1 zachowania cykli odczytowych dla każdego punktu wyjścia ,
    - 18.7.3.2 niezwłocznego przekazywania danych odczytowych ZUD nie później niż w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia następnego po wykonanym odczycie,
    - 18.7.3.3 przekazywania ZUD, w terminie do 5 dni roboczych, danych związanych z montażem, demontażem, legalizacją urządzeń pomiarowych w punktach wyjścia,
    - 18.7.3.4 przekazywania ZUD, w terminie 5 dni roboczych, danych związanych z zakończeniem PZD,
    - 18.7.3.5 oszacowania objętości pobranego paliwa gazowego w przypadku uszkodzenia układów pomiarowych w punkcie wyjścia, w terminie 7 dni roboczych od dnia stwierdzenia przez OSD uszkodzenia,
    - 18.7.3.6 przekazywania do ZUD oszacowań w punktach wyjścia typu WS najpóźniej do 30 dni od daty planowanego odczytu OSD lub najpóźniej do 7 dni roboczych od daty zleconego przez ZUD odczytu na dzień rozwiązania umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży z Odbiorcą, jeżeli nie było możliwości jego wykonania pomimo podjętych przez OSD prób.
  - 18.7.4 Dla punktów wyjścia typu WR OSD wykonuje jeden odczyt nie później niż w ciągu 3 pierwszych dni roboczych miesiąca następnego po zakończeniu miesiąca gazowego.

- 18.7.5 OSD przekazuje ZUD odczyty wskazań układów pomiarowych wykonane poza harmonogramem, związane z:
  - 18.7.5.1 wstrzymaniem dostarczania paliwa gazowego bez demontażu układu pomiarowego lub z demontażem/ montażem/ wymianą układu pomiarowego, albo rozwiązaniem umowy kompleksowej z Odbiorcą, albo z realizacją procedury zmiany sprzedawcy,
  - 18.7.5.2 odczytami kontrolnymi, gdy ZUD zgłosił reklamację dotyczącą:
    - 18.7.5.2.1 poprawności wskazania układu pomiarowego,
    - 18.7.5.2.2 ilości zużycia paliwa gazowego,
    - 18.7.5.2.3 poprawności działania układu pomiarowego.
- 18.7.6 Jeżeli dokonany przez OSD odczyt kontrolny zlecony przez ZUD w następstwie reklamacji potwierdzi prawidłowość reklamowanego odczytu lub poprawność działania układu pomiarowego, OSD przysługuje od ZUD zwrot kosztów wykonania odczytu kontrolnego w wysokości i ustalonej na zasadach określonych w Taryfie.
- 18.7.7 Koszty związane ze sprawdzeniem układu pomiarowego w następstwie stwierdzenia uszkodzenia zabezpieczeń układu pomiarowego pokryje ZUD według stawek określonych w taryfie lub umowie dystrybucyjnej, chyba że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności.
- 18.8 W celu umożliwienia ZUD prowadzenia rozliczeń z Odbiorcami ZUD, OSD przekazuje ZUD następujące dane dla punktów wyjścia typu WR:
  - 18.8.1 numer identyfikacyjny punktu wyjścia,
  - 18.8.2 grupę taryfową Odbiorcy przypisanego do danego punktu wyjścia,
  - 18.8.3 stan wskazań układu pomiarowego na początku okresu rozliczeniowym [m³],
  - 18.8.4 stan wskazań układu pomiarowego na końcu okresu rozliczeniowego [m³],
  - 18.8.5 objętość zużytego paliwa gazowego w danym punkcie wyjścia w okresie rozliczeniowym z dokładnością do pełnych jednostek [m³], tj. bez uwzględniania miejsc po przecinku,
  - 18.8.6 wartość współczynnika konwersji (K_{WR}), wyrażona w kWh/m³, zaokrąglana do trzech miejsc po przecinku,
  - 18.8.7 ilość zużytego paliwa gazowego w danym punkcie wyjścia w okresie rozliczeniowym w zaokrągleniu do pełnych jednostek [kWh],
  - 18.8.8 rodzaj odczytu (rzeczywisty lub szacunkowy),
  - 18.8.9 wartość liczbową maksymalnej mocy wykonanej w danym okresie rozliczeniowym w jednostkach objętości [m³/h], z dokładnością do pełnych jednostek tj. bez uwzględniania miejsc po przecinku oraz w jednostkach energii [kWh/h], w zaokrągleniu do pełnych jednostek,
  - 18.8.10 datę wystąpienia maksymalnej mocy w danym okresie rozliczeniowym.
- 18.9 W celu umożliwienia ZUD prowadzenie rozliczeń z Odbiorcami ZUD, OSD przekazuje ZUD następujące dane dla punktów wyjścia typu WS:

- 18.9.1 numer identyfikacyjny punktu wyjścia,
  - 18.9.2 grupę taryfową Odbiorcy przypisanego do danego punktu wyjścia,
  - 18.9.3 stan wskazań układu pomiarowego na początku okresu odczytowego określonego w [m³],
  - 18.9.4 stan wskazań układu pomiarowego na końcu okresu odczytowego określonego w [m³],
  - 18.9.5 objętość zużytego paliwa gazowego w danym punkcie wyjścia w okresie odczytowym określonym w harmonogramie lub w okresie rozpoczętym lub zakończonym odczytem, o którym mowa w pkt. 18.7.5 z dokładnością do pełnych jednostek [m³], tj. bez uwzględniania miejsc po przecinku,
  - 18.9.6 wartość Współczynnika konwersji (Kws), w danym punkcie wyjścia w okresie odczytowym określonym w SHO lub w okresie rozpoczętym lub zakończonym odczytem, o którym mowa w pkt. 18.7.5, wyrażona w kWh/m³, zaokrąglana do trzech miejsc po przecinku,
  - 18.9.7 ilość zużytego paliwa gazowego w danym punkcie wyjścia w okresie odczytowym określonym w SHO w zaokrągleniu do pełnych jednostek [kWh],
  - 18.9.8 rodzaj odczytu (szacowany, rzeczywisty lub podany przez Odbiorcę).
- 18.10 System telemetryczny. Zdalny odczyt układów pomiarowych i sposób przekazywania danych pomiarowych.
- 18.10.1 Nowobudowane układy pomiarowe w punktach WR powinny być wyposażone w system transmisji danych.
  - 18.10.2 W przypadku, gdy OSD nie posiada tytułu prawnego do układu pomiarowego zainstalowanego w punkcie wejścia lub wyjścia, właściciel tego układu jest zobowiązany, na wniosek OSD, do umożliwienia:
    - 18.10.2.1 zainstalowania przez OSD w danym punkcie wejścia lub wyjścia własnych urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowych określonych w pkt. 18.2.1, służących do transmisji danych pomiarowych do OSD,
    - 18.10.2.2 bezpośredniego dostępu do urządzeń telemetrycznych zainstalowanych przez OSD, zgodnie z pkt. 18.10.2.1, w danym punkcie wejścia lub wyjścia, celem ich konserwacji i naprawy.
  - 18.10.3 ZUD lub Odbiorca posiadający tytuł prawny do układu pomiarowo-rozliczeniowego wyposażonego w urządzenia do transmisji danych pomiarowych w punkcie wejścia lub wyjścia, na wniosek OSD, ma obowiązek uzgodnić z OSD zakres i zasady udostępniania urządzeń do transmisji danych pomiarowych do systemu telemetrycznego OSD, określone we wniosku. W przypadku odmowy ZUD lub Odbiorcy udostępnienia urządzeń do transmisji danych w zakresie określonym we wniosku, OSD ma prawo zainstalować w tym punkcie własne urządzenia telemetryczne zgodnie z zapisem pkt. 18.10.2.

- 18.10.4 OSD, w miarę posiadanych możliwości technicznych, na wniosek ZUD lub Odbiorcy może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny. Dane pomiarowe udostępniane są ZUD w zakresie punktów, na których rozliczenia dokonywane są tylko dla tego ZUD. Dane, o których mowa w zdaniu poprzedzającym pochodzą bezpośrednio z układu pomiarowego i nie są w żaden sposób weryfikowane ani przetwarzane przez OSD i nie mają charakteru danych rozliczeniowych w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa lub Umowy, a w szczególności nie mogą stanowić podstawy do występowania z jakimikolwiek roszczeniami względem OSD.
- 18.10.5 OSD ustala sposób realizacji, tryby i protokoły udostępniania danych pomiarowych określonych w pkt. 18.10.4 w ramach posiadanych przez urządzenia i systemy telemetryczne możliwości.
- 18.10.6 OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych na wniosek OSP lub OSW, może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny w sposób określony w porozumieniu o współpracy.
- 18.10.7 OSD, OSP, OSW, ZUD i Odbiorca pokrywają we własnym zakresie koszty budowy i eksploatacji swoich systemów zdalnego odbioru danych pomiarowych z punktów wejścia lub wyjścia dla swoich potrzeb, chyba, że umowa dystrybucyjna, porozumienie o współpracy lub umowa o przyłączenie stanowi inaczej.
- 18.10.8 W przypadku awarii urządzeń do transmisji danych w punkcie wejścia lub wyjścia, podmiot posiadający tytuł prawny do urządzeń transmisyjnych lub podmiot je eksploatujący, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania OSD o zaistniałej awarii oraz podjęcia bez zbędnej zwłoki działań zmierzających do jej usunięcia.
- 18.10.9 W przypadku gdy OSD posiada tytuł prawny do Układu pomiarowego zainstalowanego w punkcie wejścia lub wyjścia, Odbiorca lub ZUD nie jest uprawniony, bez zgody OSD, do zainstalowania w tym punkcie systemu telemetrycznego podłączonego bezpośrednio do tego Układu pomiarowego.

19. SZACOWANIE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W PUNKTACH WYJŚCIA TYPU WS

- 19.1 Szacowanie ilości paliwa gazowego dystrybuowanego do punktów wyjścia typu WS wykonywane jest w celu określenia ilości paliwa gazowego do rozliczenia usług dystrybucji dla poszczególnych PZDS w danej grupie taryfowej.
- 19.2 Szacowanie dotyczy tylko tych punktów wyjścia WS, dla których nie są znane stany licznika na koniec okresu rozliczeniowego. Dla punktów wyjścia typu WS, dla których znane są wskazania układów pomiarowych na koniec miesiąca gazowego, w szczególności dla punktów wyjścia wyposażonych w systemy telemetrii, o których mowa w pkt. 18.10, przyjmuje się te wskazania jako wskazania na koniec okresu rozliczeniowego.
- 19.3 Ilość paliwa gazowego odebrana w punkcie wyjścia typu WS w okresie od poprzedniego

odczytu do bieżącego odczytu jest wyznaczana według następującego wzoru:

$$Q_{OE} = K_{WS} * Q_0$$

gdzie:

- Q_{OE} - ilość paliwa gazowego pobrana w punkcie wyjścia typu WS w okresie od poprzedniego do bieżącego;
- K_{WS} - współczynnik konwersji dla punktu typu WS [kWh/m³];
- Q_0 - różnica wskazań układu pomiarowego w punkcie wyjścia typu WS pomiędzy bieżącym a poprzednim odczytem wyrażona w jednostkach objętości [m³].

19.4 Współczynnik konwersji (K_{WS}) jest wyznaczany na podstawie średniej arytmetycznej z ostatnio opublikowanych wartości współczynnika konwersji przez OSP i liczby miesięcy odpowiadającej liczbie miesięcy okresu rozliczeniowego,

19.5 Szacowanie objętości paliwa gazowego dla punktu/ punktów wyjścia typu WS odbywa się według następującego algorytmu:

$$Q_{WS} = Q_0 + Q_{Db} - Q_{Dp}$$

gdzie:

- Q_{WS} - objętość paliwa gazowego dostarczona Odbiorcom z grup taryfowych dla punktów WS w danym okresie rozliczeniowym;
- Q_0 - objętość paliwa gazowego dostarczona do punktu wyjścia typu WS lub suma objętość paliwa gazowego dostarczonych do punktów wyjścia typu WS dla danej grupy taryfowej, wynikająca z różnicy między stanem odczytu danego punktu wyjścia typu WS dokonany w bieżącym okresie rozliczeniowym a stanem odczytu poprzedniego dla tego punktu wyjścia;
- Q_{Db} - szacowana objętość paliwa gazowego dla punktu wyjścia typu WS lub suma szacowanych objętości paliwa gazowego dla punktów wyjścia typu WS dla danej grupy taryfowej określona na ostatni dzień okresu rozliczeniowego;
- Q_{Dp} - szacowana objętość paliwa gazowego dla punktu wyjścia typu WS lub suma szacowanych objętości paliwa gazowego dla punktów wyjścia typu WS dla danej grupy taryfowej określona w poprzednim okresie rozliczeniowym.

19.6 Szacowana ilość paliwa gazowego dla danego punktu wyjścia typu WS określana jest na podstawie średniodobowego zużycia paliwa gazowego zgodnie ze wzorem:

$$Q_{Db} = D_n \times Q_{sr}$$

gdzie:

- Q_{Db} - szacowana ilość paliwa gazowego dla punktów wyjścia typu WS dla danej grupy taryfowej;
- D_n - ilości dni od daty ostatniego odczytu do końca bieżącego okresu rozliczeniowego;
- Q_{sr} - średniodobowe zużycie paliwa gazowego dla danego okresu rozliczeniowego.

19.7 Wartość Q_{sr} określa się:

19.7.1 indywidualnie dla każdego punktu wyjścia WS, na podstawie zużycia w analogicznym okresie roku poprzedniego,

- 19.7.2 w przypadku braku danych historycznych, na podstawie średniodobowych zużyć dla danej grupy taryfowej w analogicznym okresie roku poprzedniego,
- 19.8 Q_{sr} może być korygowane o współczynnik temperaturowy, uwzględniający wpływ temperatury na zmienność poborów paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym i grupie taryfowej.

20. ALOKACJE ILOŚCI PALIWA GAZOWEGO W PUNKTACH WEJŚCIA I WYJŚCIA

- 20.1 Ogólne sposoby alokacji.
- 20.1.1 Alokacje dla punktów wyjścia, w których paliwo gazowe przekazywane jest do systemu OSW lub bezpośrednio do instalacji Odbiorcy końcowego, wykonuje odpowiednio OSW, ZUD lub Odbiorca końcowy, z zastrzeżeniem pkt. 20.2.2.
- 20.1.2 Alokacje dla punktów wejścia wykonywane są przez OSD, na podstawie wyników pomiarów, alokacji wykonywanych przez ZUD, Odbiorców i OSW oraz warunków opisanych w niniejszej IRiESD.
- 20.1.3 Alokacje wykorzystywane są w celu rozliczenia usług dystrybucji oraz na potrzeby przekazywania informacji do OSW.
- 20.1.4 Szczegółowe sposoby alokacji dla poszczególnych punktów wejścia i wyjścia do/ z systemu dystrybucyjnego określa IRiESD.
- 20.2 Szczególne zasady alokacji dla punktów wyjścia.
- 20.2.1 W punktach wyjścia alokacji ilości paliwa gazowego dokonuje się dla każdego PZD.
- 20.2.2 W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest pobierane w ramach jednego PZD, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego, określone na podstawie wyników pomiarów w danym punkcie, albo oszacowana zgodnie z postanowieniami pkt. 19 przypisane będą przez OSD do tego PZD. W takim przypadku ZUD, OSW lub Odbiorca końcowy nie wykonuje alokacji.
- 20.2.3 W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest pobierane przez jednego ZUD, na podstawie więcej niż jednego PZDR, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego zostaną przypisane do poszczególnych PZDR na podstawie alokacji przekazanych OSD przez tego ZUD.
- 20.2.4 W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia do instalacji Odbiorcy, paliwo gazowe jest pobierane przez kilku ZUD, na podstawie więcej niż jednego PZDR złożonych przez więcej niż jednego ZUD, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego zostaną przypisane do poszczególnych PZDR na podstawie alokacji przekazanych OSD przez tego Odbiorcę.
- 20.2.5 W przypadku punktów wyjścia, w których paliwo gazowe jest przekazywane do sieci OSW na podstawie więcej niż jednego PZDR dla więcej niż jednego ZUD, alokacje będą wykonywane odpowiednio przez OSW będącego użytkownikiem danego punktu wyjścia.

- 20.2.6 W przypadkach opisanych w pkt. 20.2.3 – 20.2.5 maksymalna dobową ilość paliwa gazowego, jaką ZUD, Odbiorca końcowy lub OSW może przypisać w danej dobie gazowej do danego PZDR, nie może przekroczyć 24-krotności mocy umownej przyjętej do realizacji przez OSD w ramach tego PZDR (ewentualnie nie może przekroczyć 23 lub 25-krotności mocy umownej przyjętej do realizacji przez OSD w ramach tego PZDR w odniesieniu do dobowych, w których następuje zmiana czasu na czas letni lub zimowy).
- 20.2.7 Odbiorca końcowy może w danym punkcie wyjścia przypisać większe ilości paliwa gazowego do danego PZDR aniżeli ilości określone w pkt. 20.2.6, pod warunkiem uzyskania i przedstawienia OSD pisemnej zgody wszystkich ZUD dostarczających paliwo gazowe do tego punktu wyjścia na podstawie PZDR przyjętych do realizacji przez OSD. Zgoda, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, musi być przekazana do OSD nie później niż 5 dni roboczych przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego, w którym wykonywana jest alokacja.
- 20.2.8 Alokacje wykonywane zgodnie z pkt. 20.2.3 – 20.2.7, powinny zawierać całkowity podział ilości paliwa gazowego pobranego w tym punkcie wyjścia w poszczególnych okresach rozliczeniowych i dobach gazowych oraz określenie maksymalnych godzinowych ilości paliwa gazowego dla poszczególnych PZDR, za wyjątkiem PZDR, dla których OSD otrzymał polecenie wstrzymania dostaw paliwa gazowego w trybie, o którym mowa w pkt. 13.8.
- 20.2.9 Alokacje rozliczeniowe maksymalnych ilości godzinowych powinny być wykonywane dla tej doby miesiąca gazowego, w której takie maksymalne ilości paliw gazowych zostały odebrane w danym punkcie wyjścia.
- 20.2.10 W przypadku nieprzekazania OSD alokacji, w terminie określonym w pkt. 20.4 lub 20.5, przypisanie ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego do poszczególnych PZDR nastąpi proporcjonalnie do mocy umownej określonej w PZDR.
- 20.3 Szczególne zasady alokacji dla punktów wejścia.
- 20.3.1 W punktach wejścia alokacji ilości paliwa gazowego dokonuje się dla każdego ZUD/ZUP.
- 20.3.2 W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej paliwo gazowe jest dostarczane tylko przez jednego ZUD/ZUP, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego, określone na podstawie wyników pomiarów dokonanych dla tego punktu, przypisane będą do tego ZUD/ZUP.
- 20.3.3 Maksymalne godzinowe ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym w poszczególnych punktach wejścia zostaną określone dla poszczególnych ZUD/ZUP na podstawie wyników pomiarów w proporcji do ilości paliwa gazowego wyznaczonego dla każdego z ZUD/ZUP w dobie gazowej, w której zarejestrowano największą godzinową ilość paliwa gazowego w tym punkcie wejścia, z uwzględnieniem okoliczności niezależnych od ZUD/ZUP, spowodowanych zwiększeniem przez OSW ciśnienia paliwa gazowego w punkcie wejścia.

- 20.4 Zasady przekazywania danych w procesie alokacji operatywnych.
- 20.4.1 W procesie alokacji operatywnych za poprzednią dobę gazową odbiorca końcowy lub OSW informuje OSD do godziny 9:00 doby gazowej następującej po dobie gazowej, której informacja dotyczy, o ilościach paliwa gazowego przypisanych poszczególnym ZUD za poprzednią dobę gazową zgodnie z zasadami opisanymi w pkt. 17.2.
- 20.4.2 OSD przekazuje do OSP, codziennie do godz. 10:00, alokację operatywną dla poprzedniej doby gazowej, sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do godz. 8:00. W przypadku otrzymania od OSP danych w terminie późniejszym, jednakże nie później niż do godziny 15.00, alokacja dobową wykonywana jest w terminie 3 godzin licząc od momentu otrzymania od OSP kompletnych danych. W przypadku otrzymania od OSP danych po godz. 15:00, OSD przekazuje alokację dobową do godz. 10:00 dnia następującego po dniu, w którym nastąpiło przekazanie danych.
- 20.4.3 W procesie alokacji operatywnych za 4 i 8 godzin bieżącej doby gazowej ZUD, odbiorca końcowy lub OSW informuje OSD do godziny 11:15 i 15:15 o ilościach paliwa gazowego przypisanych poszczególnym ZUD za okres 4 i 8 godzin bieżącej doby gazowej (od godz. 6.00 do 10.00 oraz od godz. 6.00 do 14.00).
- 20.4.4 OSD przekazuje do OSP, codziennie do godz. 12:00 oraz do 16:00 alokację operatywną za 4 i 8 godzin, sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do godz. 11:00 i 15:00. W przypadku otrzymania od OSP danych w terminie późniejszym, jednakże nie później niż do godziny 14:00 i 16:00, alokacja za 4 i 8 godzin wykonywana jest w terminie 2 godzin licząc od momentu otrzymania od OSP kompletnych danych. W przypadku otrzymania od OSP danych po godz. 15:00 i 17:00, OSD przekazuje alokację za 4 i 8 godzin do godz. 10:00 następującego po dniu, w którym nastąpiło przekazanie danych.
- 20.4.5 W przypadku gdy systemy teleinformatyczne OSD nie dają możliwości wykonania obliczeń zgodnie z zapisami w pkt. 20.4.4, alokacje w zakresie pierwszych 4 i 8 godzin bieżącej doby gazowej wykonywane są według proporcji do alokacji operatywnej za poprzednią dobę gazową.
- 20.4.6 OSD nie weryfikuje danych operatywnych (szacunkowych) otrzymanych od OSP, w trybie określonym w pkt. 20.4.2 oraz 20.4.4
- 20.4.7 Alokacje operatywne przekazywane OSP przez OSD zawierają dane szacunkowe i nie stanowią podstawy rozliczeń oraz nie mogą być podstawą do jakichkolwiek rozszczeń finansowych względem OSD.
- 20.5 Zasady przekazywania danych w procesie alokacji rozliczeniowych.
- 20.5.1 Odbiorca końcowy lub OSW informuje OSD do 3-go dnia roboczego miesiąca gazowego następującego po miesiącu gazowym, którego informacja dotyczy, o ilościach paliwa gazowego przypisanych poszczególnym ZUD za każdą dobę gazową w poprzednim miesiącu gazowym. OSD ma prawo weryfikować dane przekazane przez odbiorcę końcowego lub OSW, nie ponosi jednak odpowiedzialności w przypadku błędnych danych lub alokacji przekazanych przez odbiorcę końcowego lub OSW.

- 20.5.2 OSD przekazuje do OSP, alokację rozliczeniową dla poszczególnych ZUD, do 7-go dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie, sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do 5-go dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie. W przypadku nieotrzymania od OSP danych we wskazanym powyżej terminie, miesięczna alokacja rozliczeniowa wykonywana jest w terminie 2 dni roboczych licząc od przekazania przez OSP kompletnych danych rozliczeniowych.

21. ZGŁASZANIE PZD DO REALIZACJI

21.1 Nominacje i renominacje ZUD – zasady ogólne.

- 21.1.1 W celu świadczenia usługi dystrybucji ZUD składa do OSD nominacje dotyczące:
- 21.1.1.1 PZDR dla punktu wyjścia typu WR, gdy przysługująca ZUD w tym punkcie moc umowna lub gdy łączna moc umowna w tym punkcie wynosi co najmniej 4575 kWh/h dla gazu ziemnego wysokometanowego grupy E (417 m³/h)
- 21.1.2 ZUD składa OSD nominację dobową, w której określa ilości paliwa gazowego dla każdej godziny doby gazowej, dla każdego punktu o którym mowa w pkt. 21.1.1. W przypadku, gdy w punkcie wyjścia, o którym mowa w pkt. 21.1.1, moc umowna została zamówiona przez więcej niż jednego ZUD, a sumaryczna moc umowna w tym punkcie wynosi co najmniej 4575 kWh/h dla gazu ziemnego wysokometanowego grupy E , OSD informuje ZUD, który zamówił w tym punkcie moc umowną na poziomie mniejszym niż 4575 kWh/h dla gazu ziemnego wysokometanowego grupy E o obowiązku składania nominacji.
- 21.1.3 W nominacjach i renominacjach ilości paliwa gazowego określane są w kWh w liczbach naturalnych.
- 21.1.4 Godzinowe ilości paliwa gazowego określone w nominacjach i renominacjach dla danego punktu nie mogą przekroczyć mocy umownej przysługującej ZUD w danym punkcie.
- 21.1.5 Nominacje mogą zostać zmienione w trybie renominacji. Zatwierdzona zgodnie z postanowieniami IRiESD renominacja uzyskuje status zatwierdzonej nominacji.
- 21.1.6 W nominacjach i renominacjach należy uwzględnić zmianę czasu z letniego na zimowy oraz z zimowego na letni. Wówczas doba gazowa jest odpowiednio dłuższa lub krótsza o godzinę.
- 21.1.7 Nominacje i renominacje składane przez ZUD powinny uwzględniać ograniczenia i wstrzymania wprowadzone zgodnie z postanowieniami IRiESD oraz ograniczenia wprowadzone przez Radę Ministrów zgodnie z przepisami ustawy o zapasach.

- 21.1.8 W przypadku poinformowania OSD przez OSW lub Odbiorcę również w innym trybie aniżeli określono w pkt. 21.2 lub pkt. 21.3 o braku możliwości dystrybucji ilości paliwa gazowego określonych w nominacji, OSD niezwłocznie informuje o tym fakcie ZUD. ZUD w ciągu dwóch (2) godzin od otrzymania ww. informacji zobowiązany jest dostosować nominację w danym punkcie i przekazać do OSD renominację.
- 21.1.9 Nominacje i renominacje oraz informacje o ich zatwierdzeniu przekazywane są zgodnie z pkt. 21.2 oraz pkt. 21.3.
- 21.1.10 OSD jest uprawniony do przekazywania informacji na temat nominacji i renominacji OSW w zakresie niezbędnym do sprawdzenia zgodności nominacji i renominacji w systemach współpracujących lub dokonania alokacji ilości paliwa gazowego.
- 21.1.11 Dla każdej doby gazowej wyznaczana jest dla każdego ZUD różnica pomiędzy dobowymi ilościami paliwa gazowego odebranymi z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia typu WR, a dobowymi ilościami paliwa gazowego określonymi w odpowiadających im zatwierdzonych nominacjach.
- 21.1.12 W przypadku, gdy w danym punkcie różnica, o której mowa w pkt. 21.1.11, wyniesie więcej niż 15% dobowej ilości paliwa gazowego określonej w zatwierdzonej nominacji, to OSD naliczy ZUD opłaty zgodnie z postanowieniami pkt. 23.5.1.
- 21.2 Proces nominacji.
- 21.2.1 ZUD przekazuje nominacje do OSD nie później niż do godz. 12:00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której nominacja dotyczy.
- 21.2.2 W przypadku, gdy ZUD przekaże więcej niż jedną nominację, w terminie, o którym mowa w pkt. 21.2.1, OSD rozpatruje ostatnią otrzymaną nominację.
- 21.2.3 OSD przekazuje ZUD informację o zatwierdzeniu lub odrzuceniu nominacji do godz. 14:00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której dotyczy nominacja.
- 21.2.4 Odrzucenie nominacji może nastąpić z powodu:
- 21.2.4.1 niezgodności z postanowieniami Umowy lub IRiESD,
  - 21.2.4.2 przekroczenia mocy umownej,
  - 21.2.4.3 nieuwzględnienia przez ZUD zgłoszonych przez OSW lub Odbiorcę ograniczeń przepustowości, uniemożliwiających zrealizowanie usług według zgłoszonych przez ZUD nominacji,
  - 21.2.4.4 braku technicznych możliwości realizacji nominacji.
- 21.2.5 W przypadku odrzucenia nominacji, OSD podaje przyczynę odrzucenia nominacji.
- 21.2.6 W przypadku, gdy ZUD nie przekaże OSD, w terminie określonym w pkt. 21.2.1, nominacji na kolejną dobę gazową, przyjmuje się, że dla ZUD została zatwierdzona dla odpowiedniego punktu nominacja z ilością paliwa gazowego równą „0” (zero).
- 21.2.7 W przypadku odrzucenia nominacji dla danego punktu przyjmuje się, iż dla ZUD została zatwierdzona dla tego punktu nominacja z ilością paliwa gazowego równą „0” (zero).

21.3 Proces renominacji.

- 21.3.1 ZUD może dokonać renominacji godzinowych ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej przez OSD nominacji dla danej doby gazowej. Renominacja może zostać złożona do godziny 14:00 doby gazowej, której renominacja dotyczy. Renominacja godzinowych ilości paliwa gazowego może być złożona najpóźniej na dwie (2) godziny przed pierwszą godziną, dla której będzie zmieniana nominacja.
- 21.3.2 Procedura rozpatrywania renominacji dla danego punktu rozpoczyna się o każdej pełnej godzinie i trwa dwie (2) godziny. OSD będzie rozpatrywał ostatnią renominację otrzymaną przed pełną godziną.
- 21.3.3 OSD informuje podmiot, który złożył renominację o zatwierdzeniu albo odrzuceniu renominacji wraz z podaniem przyczyn odrzucenia w ciągu dwóch (2) godzin od rozpoczęcia danej procedury rozpatrywania renominacji jednak nie później niż przed rozpoczęciem godziny, której dotyczy renominacja.
- 21.3.4 Odrzucenie renominacji może nastąpić z powodów wymienionych w pkt. 21.2.4.
- 21.3.5 W przypadku odrzucenia przez OSD renominacji, wiążącą dla stron pozostaje ostatnio zatwierdzona przez OSD nominacja, z uwzględnieniem ograniczeń i wstrzymań, o których mowa w pkt. 21.1.7 i pkt. 21.3.4.

22. BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

22.1 Ogólne warunki bilansowania.

- 22.1.1 OSD realizuje bilansowanie handlowe w ramach stref dystrybucyjnych zasilanych z systemu przesyłowego gazu ziemnego.
- 22.1.2 OSD realizuje bilansowanie fizyczne i handlowe w ramach stref dystrybucyjnych niepołączonych z systemem przesyłowym.
- 22.1.3 Bilansowanie fizyczne jest realizowane przez OSD w celu zapewnienia bezpiecznej realizacji umów dystrybucyjnych.
- 22.1.4 Celem bilansowania handlowego jest pozyskanie i wyznaczenie wszelkich danych niezbędnych do właściwego rozliczenia usług dystrybucji paliwa gazowego oraz rozliczenie poszczególnych ZUD za ilości paliwa gazowego dostarczone lub pobrane w ilości innej aniżeli odpowiednio pobrali lub dostarczyli oni do strefy dystrybucyjnej.

22.2 Bilansowanie fizyczne.

- 22.2.1 Bilansowanie fizyczne stref dystrybucyjnych zasilanych z systemu przesyłowego jest realizowane przez OSP na zasadach określonych w IRiESP.
- 22.2.2 OSD może podejmować działania wspomagające bilansowanie fizyczne realizowane przez OSP, w szczególności poprzez bieżące sterowanie pracą systemu dystrybucyjnego.
- 22.2.3 W celu zrównoważenia ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego ze stref dystrybucyjnych niepołączonych z systemem przesyłowym, OSD na bieżąco steruje pracą systemu dystrybucyjnego.

22.2.4 W przypadku, gdy instrumenty regulacyjne dostępne OSP i OSD są niewystarczające, OSD może wprowadzić w stosunku do ZUD, którzy spowodowali sytuację niedoboru lub nadmiaru paliwa gazowego w strefie dystrybucyjnej ograniczenia:

22.2.4.1 w dostarczaniu paliwa gazowego w punktach wejścia w sytuacji nadmiaru paliwa gazowego,

22.2.4.2 w poborze paliwa gazowego w punktach wyjścia w sytuacji niedoboru paliwa gazowego.

22.3 Bilansowanie handlowe.

22.3.1 Bilansowanie handlowe w ramach stref dystrybucyjnych zasilanych z systemu przesyłowego gazu ziemnego.

22.3.1.1 W przypadku, gdy suma alokacji w okresie rozliczeniowym jest różna od ilości paliwa gazowego dostarczonego dla danego ZUD lub wyniknie konieczność dokonania korekt odczytów punktu WS lub WR, dokonuje się rozliczenia z danym ZUD w ramach bilansowania handlowego systemu dystrybucyjnego.

22.3.1.2 W przypadku, gdy dla danego ZUD pobór paliwa gazowego w punktach wyjścia w okresie rozliczeniowym okazał się być większy niż ilości wynikające z sumy alokacji w punktach wejścia, albo gdy okazało się, że poprawny odczyt jest większy od wcześniej przyjętego, w celu zapewnienia zbilansowania tego ZUD, OSD przekazuje paliwo gazowe do ZUD w ramach bilansowania systemu dystrybucyjnego.

22.3.1.3 W przypadku, gdy dla danego ZUD pobór paliwa gazowego w punktach wyjścia w okresie rozliczeniowym okazał się być mniejszy niż ilości wynikające z sumy alokacji w punktach wejścia, albo gdy okazało się, że poprawny odczyt jest mniejszy od wcześniej przyjętego, w celu zapewnienia zbilansowania tego ZUD, OSD odbiera paliwo gazowe od ZUD w ramach bilansowania handlowego systemu dystrybucyjnego.

22.3.1.4 Rozliczenia z ZUD w ramach bilansowania handlowego systemu dystrybucyjnego wykonywane są w okresach rozliczeniowych.

22.3.1.5 Rozliczenie przekazanych i odebranych ilości paliwa gazowego w ramach bilansowania systemu dystrybucyjnego następuje w oparciu o wartość CRG_{BIL} obowiązującą w danym okresie rozliczeniowym. Podstawą rozliczeń jest HRN.

22.3.1.6 Cena referencyjna gazu dla celów bilansowania systemu dystrybucyjnego CRG_{BIL} określana jest na bazie kosztów zakupu gazu w danym okresie rozliczeniowym jako średnia ważona z transakcji, których stroną był OSD, z dostawą w danym okresie rozliczeniowym. CRG_{BIL} jest publikowana na stronie internetowej OSD po zakończeniu okresu rozliczeniowego do 5-go dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym.

W przypadku gdy w danym okresie rozliczeniowym OSD nie zawierał transakcji zakupu paliwa gazowego, CRG_{BIL} wyznaczana jest na bazie transakcji zawieranych w poprzednim okresie rozliczeniowym, w którym OSD zawierał transakcje zakupu paliwa gazowego.

- 22.3.1.7 OSD ustala CRG_{BIL} w [gr/kWh] do trzech miejsc po przecinku.
- 22.3.2 Bilansowanie handlowe w ramach stref dystrybucyjnych niepołączonych z systemem przesyłowym.
- 22.3.2.1 ZUD jest zobowiązany do utrzymania bilansu ilości paliwa gazowego dostarczanego przez niego w punkcie wejścia i pobieranego przez niego w punktach wyjścia w ramach danej strefy dystrybucyjnej.
- 22.3.2.2 Bilansowanie handlowe w ramach stref dystrybucyjnych niepołączonych z systemem przesyłowym dokonywane jest, jeżeli paliwo gazowe do tej strefy jest dostarczane przez więcej niż jednego ZUD.
- 22.3.2.3 Bilansowanie handlowe dokonywane jest w okresach rozliczeniowych, po zakończeniu miesiąca gazowego dla każdej strefy dystrybucyjnej. W celu ustalenia niezbilansowania ZUD ilości paliwa gazowego dostarczone i pobrane przez niego w ramach danej strefy dystrybucyjnej określone są w oparciu o pomiary (lub szacowane zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 19) oraz zasady alokacji określone w pkt. 20.
- 22.3.2.4 W ramach bilansowania handlowego OSD wyznacza ilości paliwa gazowego dostarczone przez ZUD w punktach wejścia i pobrane w punktach wyjścia. Wyznaczone ilości paliwa gazowego dla ZUD w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia określone są w HRD oraz HRN.
- 22.3.2.5 OSD określa, dla każdego okresu rozliczeniowego, niezbilansowanie ZUD jako różnicę pomiędzy ilością paliwa gazowego pobraną we wszystkich punktach wyjścia i ilością paliwa gazowego dostarczoną do wszystkich punktów wejścia w danej strefie dystrybucyjnej, zgodnie ze wzorem:
- 22.3.2.6 Wartość niezbilansowania ZUD jest określana przez OSD w HRN. Niezbilansowanie ZUD wyrażane jest w kWh.
- 22.3.2.7 Po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego, gdy wartość niezbilansowania ZUD w danej strefie dystrybucyjnej jest większa od zera, tzn. pobrał on z systemu dystrybucyjnego więcej paliwa gazowego niż dostarczył, jest on zobowiązany rozliczyć pobraną ilość paliwa gazowego uiszczając na rzecz OSD opłatę określoną w następujący sposób:

$$OPM = MOD(DNS_n) \times CRG$$

gdzie:

- OPM - opłata bilansująca [zł],
MOD - wartość bezwzględna,
DNSn - ilość niezbilansowanie ZUD o indeksie n [kWh],
CRG - cena referencyjna gazu [zł/kWh].

22.3.2.8 Po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego, gdy wartość niezbilansowania jest mniejsza od zera, OSD jest zobowiązany rozliczyć niepobrą przez ZUD ilość paliwa gazowego uiszczając na rzecz ZUD opłatę określoną w następujący sposób:

$$OPM = MOD(DNSn) \times CRG$$

Gdzie:

- OPM - opłata bilansująca [zł],
MOD - wartość bezwzględna,
DNSn - ilość niezbilansowanie ZUD o indeksie n [kWh],
CRG - cena referencyjna gazu [zł/kWh].

22.3.2.9 Po dokonaniu rozliczenia, o którym mowa w pkt. 22.3.2.4 i pkt. 22.3.2.6 wartość DNS ustala się na „0”.

- 22.3.3 HRD i HRN stanowią podstawę wystawienia faktury. Raporty te udostępniane są ZUD oraz OSW, który współpracuje z OSD w danym punkcie.
- 22.3.4 OSD sporządza dla każdego ZUD HRD, który zawiera zbiorcze zestawienie danych stanowiących podstawę rozliczenia usług dystrybucji i podziale na poszczególne grupy taryfowe.
- 22.3.5 Jeżeli z przyczyn technicznych nie będzie możliwe wyznaczenie wielkości podawanych w HRD lub HRN, OSD dokona ich szacowania na podstawie ilości paliwa gazowego określonych w ZZZ, a następnie skoryguje w kolejnych okresach rozliczeniowych.
- 22.3.6 W przypadku ustalenia, w kolejnych okresach rozliczeniowych, iż wcześniejsze wyznaczenie lub alokacja ilości paliwa gazowego obarczona była błędem, zweryfikowane ilości zostaną uwzględnione w okresie rozliczeniowym, w którym dokonano weryfikacji.
- 22.3.7 W terminie 2 dni roboczych od dnia uzgodnienia pomiędzy OSP lub OSW i OSD ilości paliwa gazowego, dostarczanych do punktu wejścia, nie później niż do 7-go dnia następującego po okresie rozliczeniowym, OSW (OSP) i OSD podpisują protokół z alokacji dla ZUD ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w okresie rozliczeniowym w punkcie wejścia do strefy dystrybucyjnej na połączeniu z systemem gazowym.
- 22.3.8 Odbiorca, będący właścicielem układu pomiarowego przekazuje OSD do 2-go dnia roboczego następującego po miesiącu gazowym informacje o ilościach paliwa gazowego dostarczanego do punktu wyjścia, maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym, wartości ciepła spalania tego paliwa gazowego i jego alokacji.
- 22.3.9 W terminie do 7-go dnia następującego po okresie rozliczeniowym OSD sporządza HRD i następnie przekazuje go ZUD.

- 22.3.10 W terminie do 21-go dnia następującego po okresie rozliczeniowym OSD sporządza HRN i następnie przekazuje go ZUD.
- 22.3.11 Na zgodny wniosek ZUD, dostarczających paliwo gazowe do punktu wejścia, informacje o zaalokowanych ilościach paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w okresie rozliczeniowym w tym punkcie przypisanych jednemu z tych ZUD, OSD przekazuje innemu/ innym ZUD w terminie 7 dni po zakończeniu okresu rozliczeniowego.

23. ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI W SYSTEMIE DYSTRYBUCYJNYM

23.1 Przyczyny powstawania ograniczeń systemowych.

23.1.1 Ograniczenia systemowe mogą wystąpić w systemie dystrybucyjnym w związku z:

23.1.1.1 przypadkami określonymi w Ustawie o zapasach, tj.:

23.1.1.1.1 zagrożeniem bezpieczeństwa paliwowego państwa,

23.1.1.1.2 nieprzewidzianym wzrostem zużycia gazu ziemnego przez Odbiorców,

23.1.1.1.3 wystąpieniem zakłóceń w przywozie gazu ziemnego,

23.1.1.1.4 awariami w sieciach operatorów systemów gazowych,

23.1.1.1.5 zagrożeniem bezpieczeństwa funkcjonowania sieci gazowych,

23.1.1.1.6 zagrożeniem bezpieczeństwa osób,

23.1.1.1.7 zagrożeniem wystąpienia znacznych strat materialnych,

23.1.1.1.8 koniecznością wypełnienia przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych,

23.1.1.2 następującymi sytuacjami:

23.1.1.2.1 ograniczoną przepustowością sieci lub systemowych obiektów technologicznych,

23.1.1.2.2 koniecznością utrzymywania minimalnych ciśnień w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,

23.1.1.2.3 koniecznością utrzymania stabilnych parametrów jakościowych paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym,

23.1.1.2.4 prowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym lub w systemach współpracujących,

23.1.1.2.5 działaniami ZUD, jego dostawców lub Odbiorców niezgodnymi z postanowieniami IRiESD lub umowy dystrybucyjnej.

- 23.2 Działania OSD na rzecz efektywnego wykorzystania przepustowości systemu dystrybucyjnego.
- 23.2.1 OSD prowadzi działania mające na celu efektywne wykorzystanie przepustowości systemu dystrybucyjnego w celu realizacji usług dystrybucji na rzecz ZUD i podmiotów występujących z wnioskiem o świadczenie usług dystrybucji.
- 23.2.2 Działania związane z efektywnym wykorzystaniem przepustowości systemu dystrybucyjnego obejmują między innymi:
- 23.2.2.1 analizę potencjalnych obszarów rozwoju rynku gazu na terenie funkcjonowania OSD i odpowiednie dostosowanie Planów Rozwoju OSD,
- 23.2.2.2 programowanie rozwoju systemu,
- 23.2.2.3 rozbudowę systemu zgodnie z założeniami Planu Rozwoju i wydanymi warunkami przyłączenia,
- 23.2.2.4 rozbudowę systemu w miejscach ograniczonej przepustowości,
- 23.2.2.5 rozbudowę połączeń międzysystemowych,
- 23.2.2.6 monitorowanie parametrów technicznych i jakościowych paliwa gazowego,
- 23.2.2.7 zarządzanie pracą systemu przy wykorzystaniu procedur nominacji,
- 23.2.2.8 wprowadzanie opłat za działania niezgodne z IRiESD i umową dystrybucyjną, które mają za zadanie zmotywowanie ZUD do unikania sytuacji mogących powodować ograniczenia w systemie dystrybucyjnym.
- 23.2.3 W celu efektywnego wykorzystania istniejących technicznych możliwości systemu dystrybucyjnego, OSD monitoruje wykorzystanie zamówionych przepustowości przez ZUD oraz, w przypadku niewykorzystania tych przepustowości, podejmuje działania, o których mowa w pkt. 23.2.4.
- 23.2.4 Jeżeli w trakcie rozpatrywania nowego wniosku o usługę dystrybucji okaże się, że brak jest wolnej przepustowości technicznej, a w ramach dotychczas realizowanych umów istnieją zarezerwowane, a niewykorzystywane przepustowości, OSD po konsultacji z Prezesem URE wzywa ZUD, który wykorzystuje mniej niż 80 % zarezerwowanej mocy umownej systemu dystrybucyjnego, przez okres kolejnych sześciu (6) miesięcy, w tym od grudnia do marca (roku następnego), do zrezygnowania w ciągu trzydziestu (30) dni z prawa do niewykorzystywanej przez niego przepustowości.
- 23.3 Wstrzymywanie, ograniczanie lub wznowianie dystrybucji do punktów wyjścia.
- 23.3.1 OSD może wstrzymać lub ograniczyć dystrybucję do punktów wyjścia w sytuacji:
- 23.3.1.1 wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych,
- 23.3.1.2 gdy instalacja gazowa znajdująca się za punktem wyjścia z systemu dystrybucyjnego stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska,

- 23.3.1.3 gdy nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych,
  - 23.3.1.4 gdy ZUD zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe lub świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie O zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego co najmniej dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności,
  - 23.3.1.5 prowadzenia prac remontowych lub modernizacyjnych, o których mowa w pkt. 16
- 23.3.2 OSD wprowadzając wstrzymanie lub ograniczenia niezwłocznie przekazuje ZUD informacje o dniu, w którym ograniczenia będą wprowadzone, przewidywanym czasie ich trwania, maksymalnej godzinowej i dobowej możliwości odbioru paliwa gazowego w określonych punktach. ZUD oraz Odbiorcy ZUD zobowiązani są do ograniczenia lub wstrzymania poboru paliwa gazowego w przypadku wprowadzenia ograniczeń, o których mowa w pkt. 23.3.1.
- 23.3.3 OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki wprowadzonych ograniczeń.
- 23.3.4 Koszty czynności OSD związane ze wstrzymywaniem, ograniczaniem lub wznawianiem dystrybucji paliwa gazowego pokrywane są na zasadach i w wysokości określonych w taryfie.
- 23.4 Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku niezgodności dostarczonych ilości paliwa gazowego z zatwierdzoną nominacją.
- 23.4.1 OSD planuje ruch systemu dystrybucyjnego na podstawie przekazanych i zatwierdzonych nominacji.
- 23.4.2 W przypadku, gdy ilości paliwa gazowego dostarczone do dystrybucji są niezgodne z zatwierdzonymi nominacjami, OSD podejmuje dodatkowe czynności związane z dostosowaniem pracy systemu dystrybucyjnego do nowych warunków i zapobieżenia ewentualnym ograniczeniom systemowym.
- 23.4.3 W przypadku, gdy niezgodność, w pkt. 23.4.2 przekracza zakres dopuszczalnej tolerancji, o której mowa w pkt. 21.1.12 OSD naliczy dodatkowe opłaty zgodnie z postanowieniami pkt. 23.5.1.
- 23.5 Sposób naliczania opłaty za niedotrzymanie zatwierdzonych nominacji ZUD.
- 23.5.1 Opłata za niedotrzymanie ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej nominacji ZUD w punkcie wyjścia (ONWW) jest naliczana w następujący sposób:
- 23.5.1.1 względne niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia (PNWW) oblicza się według wzoru:
- $$PNWW = [MOD(Nz - IG) / Nz] * 100\%$$
- gdzie:
- PNWW - względne niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia,
 MOD - wartość bezwzględna,
 NZ - dobowy ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji ZUD,
 IG - dobowy ilość paliwa gazowego odbierana przez ZUD.
- 23.5.1.2 jeśli $PNWW > 15\%$, OSD nalicza i pobiera opłatę za niedotrzymanie

nominacji w punkcie wyjścia, którą kalkuluje się według poniższego wzoru:

$$ONWW = (PNWW - 15\%) * Nz * 0,01 * CRG$$

gdzie:

ONWW - opłata za niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia [zł],

PNWW - względne niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia,

NZ - dobowo ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji ZUD,

CRG - cena referencyjna gazu [zł/kWh].

23.5.1.3 W przypadku, gdy na danym punkcie wyjścia nominowana została zerowa wartość ilości dobowej ($NZ=0$), OSD nalicza i pobiera opłatę za niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia (ONWW), którą oblicza się według poniższego wzoru:

$$ONWW = I_G * 0,01 * CRG$$

gdzie:

ONWW - opłata za niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia [zł],

I_G - dobowo ilość paliwa gazowego odbierana przez ZUD,

CRG - cena referencyjna gazu [zł/kWh].

23.5.2 OSD nie pobiera opłat za niedotrzymanie zatwierdzonych nominacji w punktach wyjścia, jeżeli niedotrzymanie zatwierdzonej nominacji nastąpiło z przyczyn zależnych od OSD, w tym z powodu wystąpienia sytuacji awaryjnej w systemie dystrybucyjnym OSD.

23.6 Zarządzanie ograniczeniami w przypadku dostarczenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD.

23.6.1 Z zastrzeżeniem pkt. 23.6.2.1 OSD odmawia odebrania w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD.

23.6.2 W przypadku stwierdzenia, że do systemu dystrybucyjnego zostało dostarczone paliwo gazowe o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, OSD określi zasięg oraz skalę mogącego wystąpić zakłócenia oraz podejmie jedno z poniższych działań:

23.6.2.1 dopuści warunkowo do transportu całość lub część paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, pod warunkiem, że zasięg i skala zakłócenia nie wpłynie negatywnie na realizację umów dystrybucyjnych innych ZUD,

23.6.2.2 wstrzyma przyjęcie paliwa gazowego w punktach, o których jest mowa w pkt. 23.6.1 oraz realizację umowy dystrybucyjnej ZUD - w całym lub w części strefy dystrybucyjnej, niezwłocznie informując ZUD, OSP lub OSW do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia parametrów jakościowych zgodnych z IRiESD, jeśli uzna, iż zasięg i skala zakłócenia może wpłynąć negatywnie na realizację umów dystrybucyjnych innych ZUD lub mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,

23.6.2.3 niezwłocznie informuje ZUD, OSP lub OSW o wstrzymaniu, o którym mowa w pkt. 23.6.2.2.

- 23.6.3 OSD może wstrzymać przyjmowanie paliwa gazowego w punktach, o których jest mowa w pkt. 23.6.1 wejścia oraz realizację wszystkich PZD z tego punktu wejścia do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia parametrów jakościowych zgodnych z IRiESD.
- 23.6.4 OSD przyporządkowuje dostarczone lub mające być dostarczone do systemu dystrybucyjnego ilości paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD do poszczególnych ZUD stosując sposoby alokacji określone w pkt. 20.
- 23.6.5 Za dostarczenie do systemu dystrybucyjnego w punktach wejścia paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, OSD pobierze od ZUD opłatę na warunkach opisanych w pkt. 23.8 - 23.10, co nie zwalnia z odpowiedzialności na zasadach ogólnych.
- 23.7 W przypadku dostarczenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD bez uprzedniego poinformowania OSD oraz zgody OSD, ZUD przejmuje na siebie wszelkie zobowiązania związane z dostarczaniem tego paliwa gazowego, w tym zobowiązania związane z ewentualnymi roszczeniami innych użytkowników systemu z tego tytułu.
- 23.8 Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego.
- 23.8.1 Jeżeli paliwo gazowe dostarczane w punkcie wejścia systemu dystrybucyjnego lub pobierane z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia, nie będzie spełniało parametrów jakościowych określonych w poniższej tabeli, OSD naliczy opłaty dodatkowe.

Wielkość charakteryzująca jakość gazu ziemnego	Jednostka miary	Najwyższa dopuszczalna wartość X_{SJNmax}
zawartość siarkowodoru	mg/m ³	7,0
zawartość par rtęci	µg/m ³	30,0
zawartość siarki całkowitej	mg/m ³	40,0

- 23.8.2 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe o nieodpowiedniej jakości, OSD obciąży ZUD opłatą za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego w tym punkcie wejścia, (ONP) obliczaną jako:

$$ONP = IN \times 2 \times CRG \times (X_{SJW} - X_{SJNmax}) / X_{SJNmax}$$

gdzie:

- ONP – opłata za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego w punkcie wejścia [zł],
- IN – dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD,
- CRG – cena referencyjna gazu [zł/kWh],
- X_{SJNmax} – najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego przedstawiona w tabeli w pkt. 23.8.1
- X_{SJW} – rzeczywista wartość danego parametru jakościowego paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punkcie wejścia,

23.8.3 Jeśli powiadomienie o dostarczeniu paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD zostanie przekazane OSD i OSD wyrazi zgodę na przyjęcie paliwa gazowego do dystrybucji, za przyjętą ilość paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD OSD przysługuje 50% opłaty, o której mowa w pkt. 23.8.2.

23.9 Opłaty za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody.

23.9.1 ZUD oraz OSP zobowiązane są do zapewnienia odpowiedniej temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego dostarczanego do systemu dystrybucyjnego w punktach, o których mowa w pkt. 23.6.1 zgodnie z poniższymi wymaganiami:

23.9.1.1 maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody ($X_{STN_{max}}$) dla 5,5 MPa od 1 kwietnia do 30 września wynosi $+3,7^{\circ}\text{C}$ (276,85 K),

23.9.1.2 maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody ($X_{STN_{max}}$) dla 5,5 MPa od 1 października do 31 marca wynosi -5°C (268,15 K).

23.9.2 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe niespełniające parametrów określonych w pkt. 23.9.1, OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody (ONT) obliczana jako:

$$ONT = IN \times 0,1 \times CRG \times (X_{STW} - X_{STN_{max}}) / X_{STN_{max}}$$

gdzie:

ONT – opłata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody w punkcie wejścia [zł],

IN – dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niedotrzymanej wartości parametru temperatury punktu rosy wody,

CRG – cena referencyjna gazu [zł/kWh],

$X_{STN_{max}}$ – najwyższa dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody [K],

X_{STW} – rzeczywista wartość temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punkcie wejścia [K],

23.9.3 Przy przeliczaniu temperatury punktu rosy wody dla różnych ciśnień należy stosować tabele znajdujące się w Załączniku A do Polskiej Normy PN-C-04752.

23.10 Opłaty za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego.

23.10.1 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniej pisemnej zgody OSD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania (H_{zw}) niższej od minimalnej $H_{SN_{mingr}}$, określonej zgodnie z pkt. 6.8.1.2, OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (ONC) obliczana jako:

$$ONC = IN \times 2 \times CRG \times (1 - H_{zw} / H_{SN_{mingr}})$$

gdzie:

ONC – opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu [zł],

IN – dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,

- HZW – ciepło spalania paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego [MJ/m³],
HSN_{min} – minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt. 6.8.1.2 [MJ/m³],
CRG – cena referencyjna gazu [zł/kWh]

23.10.2 Jeżeli ZUD w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego, bez uprzedniej pisemnej zgody OSD, dostarczy paliwo gazowe o wartości ciepła spalania (H_{zw}) wyższej lub równej HSN_{mingr}, określonej zgodnie z pkt. 6.8.1.2, ale niższej niż HSN_{min}, określonej zgodnie z pkt. 6.8.1.1, OSD przysługuje od ZUD opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (ONC), obliczana jako:

$$ONC = IN \times CRG \times (1 - H_{zw} / H_{SNmin})$$

gdzie:

- ONC – opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu [zł],
IN – dostarczona w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania,
HZW – ciepło spalania paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego [MJ/m³],
HSN_{min} – minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt. 6.8.1.1 [MJ/m³],
CRG – cena referencyjna gazu [zł/kWh].

23.10.3 Jeśli powiadomienie o dostarczeniu paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania zostało przekazane OSD i OSD wyraził pisemną zgodę na przyjęcie paliwa gazowego do dystrybucji, opłata za wprowadzenie takiego paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego wynosi 50% opłaty, o której mowa w pkt. 23.10.2. Zgoda OSD na przyjęcie w punkcie wejścia paliwa gazowego o obniżonej wartości ciepła spalania mieszczącej się w przedziale opisanym w pkt. 6.8.1.1 może zostać wyrażona jedynie na pisemny wniosek ZUD, złożony co najmniej 48 godzin przed planowanym rozpoczęciem dostarczania takiego paliwa gazowego do punktu wejścia.

24. WARUNKI ROZLICZANIA USŁUG DYSTRYBUCJI

24.1 Warunki rozliczeń określa umowa dystrybucyjna.

25. FAKTUROWANIE I PŁATNOŚCI

25.1 Zasady fakturowania i płatności określa umowa dystrybucyjna.

26. SPOSOBY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH

26.1 Awarie i ich usuwanie.

26.1.1 W przypadku wystąpienia awarii powodującej zagrożenie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD niezwłocznie podejmie działania mające na celu usunięcia awarii.

26.1.2 Na terenie działania OSD dostępne są alarmowe numery telefonów, które służą użytkownikom systemu oraz innym podmiotom do zgłaszania informacji związanych z wystąpieniem awarii w obszarze funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Informacja o alarmowych numerach telefonów dostępna jest na stronie internetowej OSD.

- 26.1.3 OSD niezwłocznie powiadomi użytkowników systemu oraz OSW, na ich żądanie o przewidywanym czasie wznowienia Dystrybucji paliwa gazowego przerwanej z powodu awarii.
  - 26.1.4 W przypadku zaistnienia awarii, w szczególności powodującej zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska, OSD może wstrzymać dostarczanie paliwa gazowego do punktu/ punktów wyjścia z systemu dystrybucyjnego.
  - 26.1.5 W przypadku otrzymania informacji o nieprawidłowościach w działaniu systemu dystrybucyjnego, Dyspozytor OSD informuje odpowiednie służby, które podejmują natychmiastowe działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa mienia i osób oraz zapewnienia ciągłości dostarczania paliwa gazowego.
  - 26.1.6 Przy zabezpieczaniu i usuwaniu skutków awarii odpowiednie służby OSD współpracują z innymi służbami takimi jak policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe, itp.
- 26.2 Skutki Awarii wynikających ze stanu technicznego instalacji i urządzeń użytkowanych przez ZUD lub Odbiorców, zawinionych przez ZUD lub Odbiorców, obciążają odpowiednio ZUD lub Odbiorców. Współdziałanie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego.
- 26.2.1 ZUD opracowuje procedury postępowania na wypadek wystąpienia zaburzeń w dostarczaniu paliw gazowych, a w szczególności nieprzewidzianego wzrostu zużycia paliwa gazowego przez Odbiorców, wystąpienia zakłóceń w dostawach paliwa gazowego, wystąpienia sytuacji awaryjnej w instalacji Odbiorcy lub dostawcy ZUD. Procedury oraz ich aktualizacje są przekazywane OSD niezwłocznie jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy dystrybucyjnej lub 14 dni od dnia dokonania aktualizacji procedury.
  - 26.2.2 W przypadku wystąpienia zakłóceń w dostawach paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego lub nieprzewidzianego wzrostu jego zużycia przez Odbiorców ZUD, ZUD podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie temu zagrożeniu, w szczególności określone w procedurach postępowania, o których mowa pkt. 26.2.1. Ponadto ZUD zajmujący się obrotem paliw gazowych informuje niezwłocznie OSD o możliwości wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego na określonym obszarze dystrybucyjnym, bezpieczeństwa osób lub zagrożenia wystąpienia znacznych strat materialnych.
  - 26.2.3 Po podjęciu wszelkich działań umożliwiających zaspokojenie potrzeb swoich Odbiorców na paliwo gazowe ZUD zawiadamia OSD o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w pkt. 26.2.2 i podjętych działaniach w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego swoim Odbiorcom lub o braku możliwości zapewnienia tego bezpieczeństwa w terminie umożliwiającym podjęcie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostarczania paliwa gazowego Odbiorcom i prawidłowe funkcjonowanie systemu dystrybucyjnego.
  - 26.2.4 Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w pkt. 26.2.3 lub w przypadku wystąpienia gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji lub sieci, powodującego przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości zagrażającą bezpieczeństwu funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD podejmuje niezbędne działania mające na celu zapewnienie lub przywrócenie prawidłowego funkcjonowania tego systemu.

- 26.3 Sporządzanie oraz realizacja planu wprowadzania ograniczeń.
- 26.3.1 Zasady opracowywania planów ograniczeń oraz ich wprowadzania reguluje Ustawa o zapasach oraz akty wykonawcze do niej.
- 26.3.2 Uwzględniając znaczenie Odbiorców dla funkcjonowania gospodarki lub funkcjonowania państwa, w tym zadania przez nich wykonywane oraz konieczność ich ochrony przed ograniczeniami, ograniczeniami w poborze gazu ziemnego objęci są Odbiorcy spełniający łącznie następujące warunki:
- 26.3.2.1 pobierający gaz ziemny w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, jeżeli suma mocy umownych określonych w umowach, o których mowa w art. 5. ust. 2. pkt. 2. oraz ust. 3. Ustawy Prawo energetyczne dla tego punktu wyjścia wynosi co najmniej 417 m³/h, która to wartość w odniesieniu do Planów Ograniczeń odpowiada 4600 kWh/h gazu ziemnego wysokometanowego grupy E,
- 26.3.2.2 którzy zostali ujęci w planach wprowadzania ograniczeń, o których mowa w Ustawie o zapasach.
- 26.3.3 Plany wprowadzania ograniczeń określają maksymalne godzinowe i dobowe ilości poboru paliwa gazowego przez poszczególnych Odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego, dla poszczególnych stopni zasilania.
- 26.3.4 Odbiorcy oraz ZUD będący Odbiorcami przyłączeni do systemu dystrybucyjnego
- i podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego, informują OSD do dnia 31 lipca każdego roku, o minimalnej ilości paliwa gazowego, którego pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa gazowego w 10 stopniu zasilania.
- 26.3.5 ZUD jest zobowiązany do przekazania do OSD do 31 lipca każdego roku informacji o Odbiorcach ZUD, podlegających ograniczeniom w poborze paliwa gazowego zgodnie z Ustawą, o zapasach i przyłączonych do systemu dystrybucyjnego. Zakres informacji przekazywanych przez ZUD obejmuje nazwę i adres siedziby Odbiorcy wraz z kodem pocztowym, REGON Odbiorcy, nazwę i adres zakładu przyłączonego (punktu poboru paliwa gazowego), rodzaj wykonywanej działalności, moc umowną.
- 26.3.6 Jeżeli Odbiorca podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego w trybie określonym w Ustawie o zapasach oraz Rozporządzeniu w sprawie ograniczeń, pobiera w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe m. in. w celu realizacji zadań nieobjętych ograniczeniami w poborze lub dostarcza paliwo gazowe do Odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych, uwzględnia on w informacji, o której mowa w pkt. 26.3.5, ilości paliwa gazowego potrzebne dla zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań nieobjętych ograniczeniami w poborze oraz ilości dostarczane Odbiorcom końcowym w gospodarstwach domowych.
- 26.3.7 OSD może dokonać weryfikacji informacji podanych przez Odbiorców, dotyczących minimalnych ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

- 26.3.8 Czynności weryfikacyjne wykonują, na zlecenie OSD, autoryzowani audytorzy w dziedzinie energetyki przemysłowej, po okazaniu certyfikatu oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy wystawionego przez OSD.
- 26.3.9 Minimalne godzinowe i dobowe ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, określone w trakcie weryfikacji, zostają wprowadzone do planu wprowadzania ograniczeń jako odpowiadające 10-temu stopniowi zasilania. W przypadku uzasadnionej wątpliwości, co do prawidłowości określenia przez ZUD minimalnych ilości gazu ziemnego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, OSD może przeprowadzić ich stosowną weryfikację przed wprowadzeniem do planu ograniczeń.
- 26.3.10 Po zatwierdzeniu planu ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje ZUD oraz Odbiorców, o którym mowa w pkt. 26.3.5 o ustalonej dla Odbiorców w zatwierdzonym Planie Ograniczeń, maksymalnej ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania, z zastrzeżeniem pkt. 26.3.11.
- 26.3.11 W przypadku, gdy Odbiorca przyłączony do systemu dystrybucyjnego i podlegający ograniczeniom dla danego punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego ma zawartą umowę sprzedaży gazu z więcej niż jednym ZUD, po zatwierdzeniu Planu Ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje poszczególnych ZUD o zatwierdzeniu planu dla tego Odbiorcy, bez podawania wartości maksymalnych ilości poboru gazu ziemnego w poszczególnych stopniach zasilania, o których mowa w pkt. 26.3.10.
- 26.3.12 Maksymalne ilości poboru gazu ziemnego w poszczególnych stopniach zasilania określone w zatwierdzonych planach wprowadzania ograniczeń, stają się integralną częścią umów sprzedaży, umów przesyłowych lub dystrybucyjnych oraz umów kompleksowych.
- 26.3.13 Odbiorcy, o których mowa w pkt. 26.3.5 zobowiązani są dostosować się do ograniczeń poboru paliwa gazowego, polegających na ograniczeniu maksymalnej godzinowej i dobowej ilości poboru paliwa gazowego stosownie do komunikatów OSP ogłaszanych w trybie i na zasadach określonych w Ustawie o zapasach.
- 26.3.14 OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów oraz decyzjami OSP.

27. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I WPROWADZAJĄCE

- 27.1 W przypadku gdy OSP obniży wysokość opłaty za nietrafność prognozy transportowej, OSD obniży analogicznie wysokość opłaty, o której mowa w pkt. 23.5.1.
- 27.2 Z dniem wejścia w życie, niniejsza IRiESD uchyli i zastąpi Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej z dnia 1 września 2016 r.

